

Łódź · Piotrków Trybunalski · Sieradz · Skierniewice

PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

nr 9 (282) – wrzesień 2023

ISSN 1233-9938
egzemplarz bezpłatny

**TEMAT
NUMERU**

**Tanatoedukacja
dla lekarzy**

**BLIŻEJ
PRAWA**

**Recepty – co się
zmieniło w wakacje?**

**FINANSE
I EKONOMIA**

**Najem sprzętu
– dla kogo?**

ZAPROSZENIE

Wiceprezes ORL ŁÓDŹ

lek.dent. **Małgorzata Lindorf**

oraz Komisja Stomatologiczna

zapraszają na **XII Łódzkie Spotkania Stomatologiczne**

6-8.10.2023

HOTEL WODNIK

SŁOK K/ BEŁCHATOWA

WYKŁADOWCY

- **PROF. DR HAB. MARCIN KOZAKIEWICZ**
Stan kości przy przeszczepach zębowych po latach obciążenia czynnościowego
- **PROF. DR HAB. MARIUSZ LIPSKI**
Czy bioceramika zrewolucjonizowała leczenie endodontyczne
- **LEK. DENT. KATARZYNA MICHALSKA**
Flow- injection jako sposób na przywrócenie estetyki i odzyskania prawidłowej funkcji narządu zębowego
- **DR N. MED. KRZYSZTOF GRONKIEWICZ**
Rekonstrukcja zwarcia i zarządzanie EDF (kopertą funkcjonalną) z zastosowaniem współczesnych, cyfrowych technik przenoszenia danych klinicznych do laboratorium w praktyce klinicznej
- **DR N. MED. MICHAŁ GANOWICZ**
Biologiczne leczenie próchnicy głębokiej, czyli stomatologia zachowawcza z poszanowaniem miazgi
- **DR N. MED. MACIEJ WILAMSKI**
Ocena zdjęć radiologicznych w stomatologii
- **DR N. MED. LESŁAW JACEK PYPEĆ**
DR N. MED. SYLWIA MAJEWSKA
Urazowe uszkodzenia zębów u dzieci
- **MGR KATARZYNA STOBIECKA**
Masaż kobido twarzy
- **PSYCHOLOG KAMIL KUCZEWSKI**
Asertywność w relacjach lekarz - pacjent
- **LEK. DENT. PAWEŁ ANDERSZ**
Abrazja powietrzna w stomatologii
- **SZYMON CIURABA CEO @ DDH**
Obecność gabinetu w internecie. Skuteczne praktyki, dopamina i zdrowy rozsądek

TRZY DNI WYKŁADÓW

#

**20 PUNKTÓW
EDUKACYJNYCH**

#

IMPREZY INTEGRACYJNE

#

**NOCLEGI Z PEŁNYM
WYŻYWIENIEM**

REJESTRACJA

WEJDŹ NA STRONĘ

www.ks.oil.lodz.pl

LUB ZESKANUJ KOD QR

PRZYJEDŹ NA KONFERENCJĘ I ODBIERZ REFUNDACJĘ KOSZTÓW W POSTACI BONU EDUKACYJNEGO
szczegóły na www.oil.lodz.pl/dla-lekarza/dofinansowania/bon-edukacyjny

Pożegnania, powitania

W Internecie jak co roku można znaleźć stary żart rysunkowy: dwóch mężczyzn siedzi na ławce, a za ich plecami przelatuje kometa. Jeden mówi do drugiego: co to było? Na co pierwszy odpowiada: wakacje. Natomiast na okładce naszego pisma widzimy żaglówkę, która płynie w stronę zachodzącego sierpniowo-wrześniowego słońca. Pomysł na okładkę przyszedł mi do głowy całkiem klarownie w porcie pod koniec mojego letniego pobytu nad polskim morzem. I choć pogoda w tym roku zdecydowanie nas nie rozpieszczała, to na urlopie zdążyłam przeczytać zaledwie dwie książki. Jako że korzystałam z miejscowej biblioteki, trafił mi się dość osobliwy duet, mianowicie: Jane Austen „Mansfield Park” oraz Jerzy Kosiński „Gra”. Duet osobliwy, acz zaskakująco wzajemnie się uzupełniający, pokazujący bowiem skrajnie odmienne spojrzenia na sprawy relacji damsko-męskich. Polecam ten zestaw, bo te książki są naprawdę dobre, a ich mieszkanka – wybuchowa. Jednocześnie ze smutkiem muszę przyznać, że z każdym kolejnym rokiem moje poczucie straty związanej z odchodzącym latem jest coraz większe.

Patrząc na okładkę wykonaną przez naszą graficzkę Izę, można znaleźć również odniesienia do głównego tematu numeru, jakim jest nauka rozmowy o śmierci i umieraniu (s. 8–11). Temat ten podjęty przez lek. med. Eugenię Szuszkiewicz w cyklu spotkań organizowanych przez Koło Matek Lekarek przy Łódzkiej OIL, uważam za bardzo potrzebny. Myślę, że odptywająca Łódź może być metaforą naszych doświadczeń po stracie bliskiej nam osoby – w porcie zostają przecież najbliżsi opiekujący odptywający statek.

W aktualnym numerze podejmujemy też tematy, którymi żyło nasze środowisko podczas letnich wakacji. Wcześniej martwiliśmy się, że w numerze wrześniowym, nad którym pracujemy od drugiej połowy sierpnia, może zabraknąć nam aktualnych treści z powodu wakacyjnej kanikuły. Nic bardziej mylnego. Opisujemy zatem wrzawę medialną, która wybuchła po ujawnieniu przez ministra zdrowia leków przepisanych sobie przez jednego z lekarzy oraz rolę, jaką w odwołaniu ministra odegrała Izba Lekarska (s. 12–13). W swoim felietonie Fabian Obzejta zastanawia się też nad różnymi aspektami tej sytuacji (s. 16). Wiele

stron naszego pisma poświęcamy sprawom prawa medycznego, jako że zaszło tam dużo zmian (s. 22–28). Sekretarz ORL, Filip Pawliczak przedstawia natomiast sytuację potencjalnych studentów kolejnych szkół, które brawurowo podejmują się kształcenia przyszłych lekarzy (s. 6).

Z prof. Pawłem Bogdańskim rozmawiamy natomiast o leczeniu choroby przewlekłej, jaką jest otyłość (s. 14–15). A na kolejnych stronach prezentujemy wybór restauracji promujących dietę bezmięsną (s. 38–39). Może warto rozważyć ograniczenie spożywania ilości produktów odzwierzęcych, jeśli nie ze względów etycznych, to chociażby ze względów zdrowotnych.

Aktualny numer „Panaceum” trafi do rąk około 500 nowych koleżanek i kolegów, zasilających grono lekarzy i lekarzy dentystów zrzeszonych w Okręgowej Izbie Lekarskiej w Łodzi. Bardzo serdecznie Was witamy i zachęcamy do działania w ramach naszego samorządu! ●

Patrycja Proc
przewodnicząca Kolegium
Redakcyjnego „Panaceum”
panaceum@oil.lodz.pl

na dzień dobry

Uroczyste wręczenie PWZ

Jak co roku we wrześniu, w wyjątkowo eleganckich okolicznościach, ale po raz pierwszy w nowym miejscu – tegoroczne uroczyste wręczenie praw wykonywania zawodu zaplanowano w Teatrze Wielkim. Budynek łódzkiej opery zapełni się młodymi lekarzami i ich najbliższymi już 13 września.

Co roku w uroczystości biorą udział władze Okręgowej Rady Lekarskiej,

Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Medycznego, a także przedstawiciele Urzędu Miasta Łodzi, Urzędu Marszałkowskiego i Rady Miasta. Co roku przedstawiciele Koła Młodych Lekarzy i Lekarzy Dentystów zachęcają koleżanki i kolegów do aktywnego włączenia się w życie samorządu zawodowego.

Relację z wydarzenia zamieścimy w kolejnym wydaniu „Panaceum”. ●

2023

SPISANE NA GORĄCO

- 1** Pożegnania, powitania
NA DZIEŃ DOBRY
- 1** Uroczyste wręczenie PWZ
- 3** Słowo
SŁOWO PREZESA
- 4** Z notatnika rzecznika
- 6** Karykatura edukacji
ZAPISKI SEKRETARZA
- 7** Gra się tak, jak przeciwnik pozwala
CO PORUSZA MATEUSZA

TEMAT NUMERU

- 8** Jak rozmawiać dobrze o życiu i śmierci
WYWIAD
- 11** Apel doktor Eugenii Szuszkiewicz

PUBLICYSTYKA, REPORTAŻ

- 12** Jak to z (nie)ministrem Niedzielskim było
ZMIANY W RZĄDZIE
- 14** Nie jesteśmy od oceniania, tylko od leczenia
PLAGA OTYŁOŚCI
- 15** Jubileusz Szpitala Kopernika w Łodzi
- 16** Referendum, niepostawione pytanie?
REFLEKSJE FABIANA
- 17** Zakłucie w gabinecie
ZGŁĘBNIK STOMATOLOGICZNY

Z ŻYCIA ŚRODOWISKA

- 18** Złap lato za rękę
MATKI LEKARKI
- 18** Rusza grupa Balinta przy OIL w Łodzi
ZAPROSZENIE
- 19** Delegatura Łódzka
CO SŁYCHAĆ W DELEGATURACH
- 20** Łódzkie Spotkania Stomatologiczne już po raz 12.
Dlaczego warto być tam z nami?
KOMISJA STOMATOLOGICZNA
- 20** Sprzedajemy marzenia

BLIŻEJ PRAWA

- 21** Zonglowanie zaświadczeniami
Z LEKARSKIEJ WOKANDY
- 22** Prawniczy newsletter medyczny
- 24** Zasady udzielania pomocy medycznej pacjentom w SOR
LEKARZ PYTA, PRAWNIK ODPOWIADA
- 25** Recepty – co się zmieniło w wakacje?
ZMIANA PRZEPISÓW

- 27** Dziedziczenie przez małoletnie dzieci
PRAWO RODZINNE

FINANSE I EKONOMIA

- 29** Najem elektroniki. Jak to wygląda i czy się opłaca?
NIE MUSISZ KUPOWAĆ

Z HISTORII MEDYCyny

- 30** Krystyna Janas
PORTRETY NIEPOSPOLITYCH MEDYKÓW
- 31** Zarys historii bełchatowskiej medycyny – cz. 1
Z HISTORII REGIONU

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

- 32** Wspomnienie o Krystynie Szyfter-Groblewskiej
w stulecie urodzin

LEKARZE PO GODZINACH

- 33** Jest wrzesień, jest premiera!
U MELPOMENY
- 34** Co, jeśli rzucisz NASA i zaczniesz rysować komiksy?
NOWOŚCI WYDAWNICZE
- 34** Leniwe z truskawkami
KOŁO LEKARZY SENIORÓW
- 35** RODOS-y
DROBNE PRZYJEMNOŚCI

CZAS WOLNY

- 36** Specjaliści od... pędzla i pióra
LEKARZE Z PASJĄ
- 38** Zielona rewolucja na talerzu
ŁÓDŹ NA WIDELCU
- 40** 12. Mistrzostwa Polski Lekarzy w Lekkoatletyce w Łodzi
PO RAZ PIERWSZY W ŁODZI
- 40** V Mistrzostwa Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi
w Bowlingu
ZAPROSZENIE NA BOWLING
- 41** Choć upłynęło tyle lat, to DoctorRiders trwa
KLUB MOTOCYKLOWY

OPINIE, LISTY, POLEMIKI

- 42** Podziękowania

PORA RELAKSU

- 43** Krzyżówka 9/2023
- 43** Sudoku

Okręgowa
Izba Lekarska
w Łodzi

Dla Lekarza

Prawo

Ogłoszenia

Aktualności

O nas

Kontakt

ZALOGUJ

zapraszamy na
panaceum.lodz.pl

12 lipca 2023 #KULTURA

Spacer z przewodnikiem ul.
Piotrkowska ZAPISY!

9 sierpnia 2023

Czy lekarze stażysty muszą
płacić składki zdrowotne?

Czytaj więcej »

20 kwietnia 2023

XII Łódzkie Spotkania
Stomatologiczne

Słowo

Paweł Czekalski, prezes ORL w Łodzi

Lato ma się ku końcowi i zapewne zaraz po nim nastąpi jesień. Na półkuli północnej jesień powinna nadejść pod koniec września. Powinna, ponieważ należy się liczyć ze zmianami klimatu i naukowcy coraz częściej mówią o zanikaniu wiosny i jesieni. Lato zaczyna się wcześniej, a kończy później. Za kilkadziesiąt lat w Polsce będziemy mieć tylko dwie pory roku, ciepłą i suchą oraz zimną i mokrą, podobnie jak na południu Europy. Zmianom tym towarzyszą anomalie pogodowe. Latem coraz częściej mamy ekstremalnie wysokie temperatury, zdarzają się ulewne deszcze, burze i porywiste wiatry, a nawet trąby powietrzne.

Pomimo że obserwacje meteorologiczne dotyczą teoretycznie znanej nam planety – Ziemi, to poznanie zależności i przewidywalność zjawisk są często dyskusyjne, a sprawdzalność przypadkowa, stąd też częste określania anomalii, czyli odchyłeń od normy. Gdyby teraz rozszerzyć pojęcie anomalii do otaczającego nas wszechświata, to szybko uznalibyśmy, że nie tak łatwo określić i wyjaśnić zasady zależności między zjawiskami a fizycznymi strukturami czy obiektami. Isaac Newton analizował w tym względzie prawa mające rządzić wszechświatem, funkcjonujące już w starożytności. Między innymi prawo mentalizmu czy też prawo przyczyny i skutku; siły bowiem i prawa, jakie znamy z fizyki, nie są wystarczające w tym zakresie.

Taką siłą, której skutki trudno przewidzieć, są słowa. Aż ciarki przechodzą, słuchając słów z Nowego Testamentu: „Na początku było Słowo...”. Ale nie sięgajmy tak daleko, bo możemy wkroczyć w obszary – podobnie jak wszechświat – niezbadane i dyskusyjne. Jednak „słowa mają moc, używaj ich z rozważą”, to stwierdzenie jest znane

i odpowiadające rzeczywistości. Przekonał się o tym minister A. Niedzielski i poległ. Wszyscy ci, którzy zarzucają naszemu samorządowi, że postępuje się jedynie słowem, często pisaniem, muszą przyznać, że w tym przypadku było to skuteczne. Ważne, kto i jak używa słowa jako oręża.

Współczesny samorząd lekarski doprowadził do sytuacji, w której na nasze stanowiska i apele jest reakcja.

Wracając do pór roku – jesień, ta kalendarzowa, może zaowocować także politycznie i choć samorząd lekarski winien być apolityczny, to jednak efekty głosowania także dla nas, lekarzy będą brzemiennie w skutki. Nie łudzę się, że jakkolwiek opcja polityczna będzie nam przychylna. Historia wskazuje, że zawsze jako grupa zawodowa byliśmy petentami, nigdy zaś nie byliśmy partnerami dla polityków, no chyba że w okresie przedwyborczym. Nikt ci tyle nie da, ile obieca ci polityk przed wyborami – stara prawda.

Na razie samorząd jest skuteczny w działaniach, ale są to głównie nasze reakcje na działania rządzących i funkcjonujący pseudosystem w ochronie zdrowia. Mam nadzieję, że po wyborach będziemy skutecznymi inicjatorami działań naprawczych i twórczych, zarówno w systemie kształcenia lekarzy, jak i w systemie ochrony zdrowia jako całości.

Młodzi koledzy i koleżanki – już lekarze lub dopiero co przyjęci do naszej społeczności – nie zawsze zdają sobie sprawę z drogi, jaką przeszedł samorząd od czasu jego reaktywacji. W przeszłości tak zwany dialog rządzących z samorządem lekarskim opierał się

na starym porzekadle: „Gadał raz dziad do obrazu – obraz do niego ani razu”. Na szczęście współczesny samorząd lekarski doprowadził do sytuacji, w której na nasze stanowiska i apele jest reakcja, czasem odpowiedź, nie zawsze satysfakcjonująca, ale jest. Nowe pokolenia traktują zastaną rzeczywistość jako coś oczywistego, nie zagłębiając się w przeszłość, która obfituje w próby realizacji zadań aktualnie wydających się oczywistymi. Niedawno zaś były nierealne, z różnych zresztą przyczyn.

Oczekiwane zmiany nie mogą być anomaliami. Powinny być stałym elementem naprawy i ulepszania istniejącego systemu. O młodym pokoleniu często się mówi, że zbudują nową rzeczywistość. Otóż nie zbudują, oni tę rzeczywistość już budują i trzeba im w tym pomóc. Ich przyszłość i ich samorząd będą inne. Nie gorszy i nie lepszy, po prostu inny. Taki na miarę ich potrzeb. I trzeba w tym uczestniczyć z pełnym zaangażowaniem. Na tym polega sztafeta pokoleń.

W 1983 r. zespół Maanam nagrał piosenkę zatytułowaną „Krakowski spleen”. W refrenie usłyszymy słowa: „Czekam na wiatr, co rozgoni...”. Nie poddawajmy się depresji i nie czekajmy na wiatr. Samo się nic nie robi, tak jak „...grzmi samo i samo się błyska” (Stanisław Ignacy Witkiewicz, 1921 – „Tumor Mózgowicz”). Wspólne działania mogą przynieść efekty. Ważne, by były to wspólne, mądre i rozważne działania, szanujące słowa i drugiego człowieka. Dobrej jesieni dla nas wszystkich, kolorowej i pełnej dobrych owoców. ●

Wasz prezes Paweł R. Czekalski

słowo
prezesa

W szpitalu im. M. Kopernika w Łodzi pacjentce po raz pierwszy w historii podano lek, który żyje w ciele pacjenta

Pobrane od 68-letniej pacjentki limfocyty zostały w szwajcarskim laboratorium tak zmodyfikowane przy wykorzystaniu inżynierii genetycznej, aby zabijały komórki nowotworowe. Następnie zostały podane pacjentce. Kobieta, która spędziła w szpitalu trzy tygodnie, już wyszła do domu. Czuje się dobrze. Terapia zrekombinowanymi limfocytami T (CART-T) to przełom w światowej hematologii. Po dwóch latach przygotowań, dostępna jest też w szpitalu Kopernika w Łodzi. Co ważne, ta bardzo kosztowna terapia jest refundowana. Sam proces przygotowania komórek jest bardzo skomplikowany, co wpływa na cenę terapii.

– Metoda CAR-T jest ogromną szansą dla pacjentów z agresywnymi chłoniakami – tych, którzy są po transplantacjach szpiku i którym do tej pory nie można było zaproponować innego leczenia dającego szansę na wyleczenie – wyjaśnia dr Olga Grzybowska-Lzydorczyk, zastępca kierownika Oddziału Hematologii i Transplantologii, Kliniki Hematologii. – To szansa dla pacjentów, którzy z uwagi na wiek i choroby współistniejące nie mogli być do tej pory zakwalifikowani do przeszczepu od dawcy spokrewnionego lub niespokrewnionego, która jest procedurą bardzo obciążającą. Terapia daje im szansę na wyleczenie na poziomie 45–50 proc. i długotrwałe utrzymanie tej odpowiedzi.

– Wydaję się nam, że z tej terapii będzie mogło skorzystać około 10 pacjentów rocznie – opowiada dr Mateusz Nowicki, kierownik Banku Komórek Krwiotwórczych w Szpitalu Kopernika.

14 czerwca 2023

ŹRÓDŁO: „DZIENNIK ŁÓDZKI”

Lekarz nie miał ukończonej specjalizacji, a podawał się za kardiologa.

Został ukarany przez sąd lekarski

– Dbamy o to, by pacjent, który widząc nazwisko i specjalizację danego lekarza na tabliczce, wiedział, że to osoba autoryzowana, rzeczywiście ze specjalizacją, a nie ktoś, kto oszukuje pacjentów – mówi Łukasz Jankowski, prezes

Naczelnej Rady Lekarskiej. Warszawski sąd dyscyplinarny ukarał właśnie jednego z lekarzy za podawanie się za kardiologa, choć jeszcze nim nie był.

Okręgowy Sąd Lekarski może orzec karę upomnienia i nagany czy m.in. ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza. W przypadku lekarza z Mazowsza, który podawał się za kardiologa, a nim nie był – skończyło się na karze finansowej w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych. To wyrok nieprawomocny, można się spodziewać odwołań. Takich przypadków jest więcej – lekarze zapominają, że nie można się podawać za specjalistę, nie mając ukończonej specjalizacji i zdanych egzaminów.

25 czerwca 2023

ŹRÓDŁO: TOK FM

Organizacje lekarskie apelują o rozszerzenie funduszu kompensacyjnego na leczenie prywatne

Porozumienie Organizacji Lekarskich (POL) wydało stanowisko w sprawie nowelizacji ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw. – Założenia przedstawionej ustawy oceniamy pozytywnie, jednak z kilkoma istotnymi zastrzeżeniami. Apelujemy o uwzględnienie ich w dalszym procesie legislacyjnym – podano.

Porozumienie Organizacji Lekarskich odniosło się do poselskiego projektu nowelizacji ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw. W swoim stanowisku podkreśliło, że wprowadzenie pozasądowej rekompensaty dla pacjentów za zdarzenia medyczne jest potrzebne.

Jednakże zdaniem POL, przyjęta w ustawie definicja zdarzenia medycznego jest zbyt wąska, ponieważ wyklucza kompensację za uszczerbek na zdrowiu spowodowany systemowym brakiem leków lub rozstrój zdrowia spowodowany zbyt długim czasem oczekiwania na uzyskanie świadczenia.

Zastrzeżenia budzi upoważnienie Rzecznika Praw Pacjenta do opracowywania rekomendacji – należy przyjąć, że rekomendacje dotyczące

postępowania medycznego powinny być opracowywane przez medyczne towarzystwa naukowe czy inne gremia naukowe, a nie przez organ państwowy, jakim jest Rzecznik Praw Pacjenta – czytamy.

Porozumienie Organizacji Lekarskich, zrzeszające Naczelną Izbę Lekarską, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy, Federację Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia Porozumienie Zielonogórskie oraz Porozumienie Rezydentów OZZL, wydało stanowisko dotyczące poselskiego projektu ustawy o nowelizacji ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

29 czerwca 2023

ŹRÓDŁO: „RYNEK ZDROWIA”

Naukowcy ustalili, który gen chroni człowieka przed ptasią grypą

Ptasia grypa to wirus, który szybko rozpowszechnia się między dzikimi ptakami, może też przenosić się na ptaki hodowlane i rzadko infekować człowieka, który ma kontakt z chorym ptakiem.

Teraz zespół naukowców z Glasgow porównując, jak geny znajdujące się w ludzkich komórkach reagują w kontakcie z wirusami grypy sezonowej, a jak w kontakcie z wirusami ptasiej grypy, skupili się na genie określanym jako BTN3A3, który występuje zarówno w komórkach górnych, jak i dolnych dróg oddechowych człowieka. Określony przez badaczy mianem „B-siły” gen ten blokuje namnażanie się większości szczepów ptasiej grypy w ludzkich komórkach.

Główny Inspektorat Weterynarii w wydanym w poniedziałek komunikacie poinformował, że przebadano 11 próbek pobranych od martwych kotów. W dziewięciu przypadkach testy wykazały zakażenie wirusem ptasiej grypy H5N1.

Jednakże antywirusowa aktywność genu nie chroni organizmu przed wirusami grypy sezonowej. Gen, o którym mowa, jest elementem szerszego aparatu obronnego, który chroni ludzi od zakażenia się wirusami, które atakują ptaki.

Wszystkie pandemie grypy na świecie, w tym pandemia „hiszpanki” z lat 1918–1919 były wywoływane przez wirusy grypy, które są odporne na działanie genu

BTN3A3, stąd gen ten jest kluczowym czynnikiem decydującym o tym, czy jakkolwiek szczep ptasiej grypy może wywołać pandemię – twierdzą badacze.

29 czerwca 2023

ŹRÓDŁO: „RZECZPOSPOLITA”

Kardiolog z ICZMP w Łodzi wszczęli 9-latkowi spersonalizowaną zastawkę tętnicy płucnej

Jeden z pierwszych zabiegów polegających na nieoperacyjnym wszczępieniu sztucznej zastawki płucnej został niedawno przeprowadzony w łódzkim Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki. Pacjentem był 9-letni Wojtek z Poznania, który opowiedział, jak wyglądał jego zabieg. – Wchodzili przez tętnicę udową i to szło na moją lewą część serca. Zastawka schodziła z takiej maszyny i się wszczępiła, a teraz pracuje – mówi chłopiec.

Nowa metoda dostępna w Europie służy w eksperymentach oraz do badań klinicznych. – Jej zaletą jest to, że się samoistnie ustawia w miejscu, w którym chcemy, by była umieszczona. Nie ma konieczności poszerzania zastawki, ponieważ sama się rozpręża. Jest bardzo delikatna, nie naciska na struktury otaczające, a to oznacza, że jest bezpieczna. Ze względu na to, że jest krótka, możemy ją zakładać u pacjentów o masie ciała poniżej 30 kg – mówi dr Paweł Dryżek z Instytutu CZMP w Łodzi.

Łódzki ICZMP czeka na decyzję NFZ umożliwiającą wykonywanie więcej tego rodzaju zabiegów.

7 lipca 2023

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Stomatolog skazana, bo działała w interesie pacjentów?

Stomatolog pobierała od pacjentów dopłaty do świadczeń NFZ, stosując w części procedury inne niż refundowane materiały. Za ten czyn Sąd Rejonowy w Raciborzu wymierzył dentystce karę grzywny. Co zmieniła w sprawie apelacja?

Stomatolog dowodziła, że w trosce o zdrowie swoich pacjentów i oczywiście w uzgodnieniu z nimi realizowała wypełnienia, zastępując obowiązujący

wówczas amalgamat (na bazie rtęci), nowoczesnymi materiałami światłoutwardzalnymi. W takich przypadkach pobierała opłatę, mającą pokryć koszt stosowanego nier refundowanego materiału.

Problem w tym, że zastosowane przez dentystkę rozwiązanie nie jest dopuszczane przez NFZ. Dopłaty pacjentów do świadczeń – z uwagi chociażby na wyższy standard zastosowanych materiałów – sprawiają, że tego typu usługi nie można wprowadzić do rozliczeń z publicznym płatnikiem. Stomatolog argumentowała, że takie rozwiązanie nie wynikało z chęci wzbogacenia się dentystki, a z uwagi na dobro pacjentów, którzy w ten sposób unikali kontrowersyjnego wypełnienia.

Sędziowie nie kwestionowali szlachetnych pobudek, którymi kierowała się w pracy dentystka. Nie mogła ona jednak zgłaszać wykonanych świadczeń do rozliczeń z NFZ-etem. Dokumentacja prowadzona była nierzetelnie, a w zasadzie została fałszowana, gdyż w dokumentacji przesyłanej do Funduszu zgłaszano m.in. stosowanie amalgamatu, co nie było zgodne z prawdą. W ocenie sędziów, zapisy kontraktowe uniemożliwiają jakiegokolwiek dopłaty ze strony pacjentów.

Sąd Rejonowy w Raciborzu wymierzył dentystce karę grzywny. Od tego wyroku skazana odwołała się, zarzucając sędziom niewłaściwą ocenę dowodów, ignorowanie części z nich oraz szereg uchybień natury formalnej.

Sąd Okręgowy w Rybniku nie uwzględnił zarzutów dentystki i chociaż wskazał na uchybienia Sądu Rejonowego w Trzebini to – w ocenie sędziów sądu odwoławczego – pomyłki i przeoczenia nie wypaczyły zasadności wydanego wyroku.

10 lipca 2023

ŹRÓDŁO: INFODENT

Rozbudowa szpitala im. Mikołaja Kopernika w Łodzi zakończona

Pacjenci mogą korzystać już z odnowionej i rozbudowanej Wojewódzkiej Przychodni Rehabilitacyjnej w Szpitalu im. M. Kopernika w Łodzi. Właśnie zakończył się remont. Przestronna, nowoczesna powierzchnia i zaawansowany

technologicznie sprzęt medyczny pozwalają na zwiększenie dziennej liczby przyjmowanych pacjentów, a także na wdrożenie nowych kierunków rehabilitacji. W dwa lata udało się zakończyć jedną z największych inwestycji medycznych ostatnich lat.

Dzięki rozbudowie placówka może zwiększyć dzienną liczbę przyjmowanych pacjentów aż o 50 proc. – Rozbudowa przyczyni się również do tego, że będziemy mogli prowadzić takie działy rehabilitacji, których brakuje na terenie województwa łódzkiego. Chcemy wejść w rehabilitację uroginekologiczną i rehabilitację proktologiczną, czyli taką, która dotyczy pacjentów z nietrzymaniem moczu. Pragniemy również rozwijać specjalistyczną pracownię fizjoterapii ręki dla pacjentów po skomplikowanych urazach oraz po operacjach, jak również po reimplantacji ręki – mówi dr Anna Zwierzchowska, dyrektor przychodni rehabilitacyjnej.

Wartość całego kontraktu wynosi ponad 11 mln zł – ponad 4 mln zł pochodzą z Urzędu Marszałkowskiego.

16 sierpnia 2023

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Dwie uczelnie medyczne w rankingu szanghajskim

Dwie polskie uczelnie medyczne – Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz Warszawski Uniwersytet Medyczny – znalazły się na liście najlepszych uniwersytetów świata.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu uplasował się w tym roku w dziewiątej setce, czyli w przedziale 801–900. Z kolei Warszawski Uniwersytet Medyczny zajął miejsce w dziesiątej setce, czyli w przedziale 901–1000.

Obie uczelnie osiągnęły taki sam wynik rok wcześniej. Natomiast w 2021 r. WUM znalazł się w ósmej setce (przedział 701–800), a Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu w dziewiątej.

17 sierpnia 2023

ŹRÓDŁO: „POLITYKA ZDROWOTNA”

opracowała Justyna Kowalewska, rzeczniczka prasowa OIL

z notatnika
rzecznika

Karykatura edukacji

Filip Pawliczak, sekretarz ORL w Łodzi

zapiski
sekretarza

Z sekretarzem
Filipem Pawliczakiem
można
skontaktować się
za pośrednictwem
redakcji:
panaceum@oil.lodz.pl

Od roku w polskim systemie kształcenia kadr medycznych dzieje się rewolucja, której głównymi architektami są ministrowie zdrowia oraz edukacji i nauki. Zmiany wprowadza i umocowuje w porządku prawnym większość sejmowa Zjednoczonej Prawicy, tj. głównie PiS. Dla niewtajemniczonych: jak grzyby po deszczu otwierają się nowe kierunki lekarskie, często na uczelniach mających do tej pory bardzo luźny tematycznie związek z nauczaniem medycyny, a więc niedysponujących odpowiednim zapleczem dydaktycznym. Nie dość, że wymagania dla takich szkół wyższych są coraz mniejsze, to ewentualny brak pozytywnej opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie wadzi w zatwierdzaniu przez decydentów ich dalszego funkcjonowania.

Kij jak zawsze ma dwa końce – oficjalnym celem politycznym takich działań jest zwiększenie dopływu kadry medycznej do niewydolnego systemu ochrony zdrowia (efekt opóźniony o kilka lat) i rozmycie odpowiedzialności za złe jego zarządzanie (obecnie). Nieoficjalnym celem są jednak przepływy finansowe oparte na kredytach studenckich dotowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Skorzystanie przez potencjalnego studenta z takiego kredytu uruchamia genialny system niemal natychmiastowego przeniesienia środków z banku do uczelni i obciążenia przyszłego lekarza odroczonymi kosztami jego spłaty. Jeśli uda mu się za kilkanaście lat spełnić warunki umorzenia kredytu, to obciążony zostanie Skarb Państwa, za który odpowiedzialny będzie już inny Rząd. Na kredyty przecież złożymy się my, obywatele. Nie dość powiedzieć, że nowe kierunki powstają na uczelniach niemedycznych, to ok. jedna czwarta powstała w jednostkach stricte prywatnych – zwykle otwierane są kierunki niestacjonarne. W naszym

województwie dość długo Uniwersytet Medyczny w Łodzi bronił pozycji jedynej uczelni prowadzącej kierunek lekarski, ale pod naporem niewątpliwej potrzeby poprawy liczby lekarzy w Polsce (wg GUS 3,4/tys. mieszkańców vs średnia OECD 3,6/tys.) do gry w Łodzi weszła także Społeczna Akademia Nauk.

Pogorszenie jakości wykonywania zawodu lekarza w następnych latach stanowi potencjalne ryzyko rozrostu zjawisk medycyny alternatywnej i wybierania przez pacjentów metod niesprawdzonych naukowo lub po prostu fałszywych.

Nowe kierunki cieszą się dużą popularnością, ale na potrzeby swojej reklamy SAN na facebook`owym profilu umieściło informację:

„Z SAN możesz wszystko, nawet jeśli:

- nie zdawałeś na maturze wymaganych przedmiotów, takich jak biologia, chemia, fizyka bądź matematyka,
- twoje wyniki z tych przedmiotów nie są wystarczające, aby spełnić wymagania rekrutacyjne.

Możesz u nas przystąpić do egzaminu wstępnego, zdać je lub poprawić swój wynik i spełniać marzenia na kierunku lekarskim z SAN”.

Poziom bezczelności został przekroczony tak bardzo, iż oprócz naszej natychmiastowej reakcji i podjętej aktywnie próby zainteresowania tematem mediów ogólnopolskich, wzburzyły się także inne grupy i siły społeczne. Po kilku dniach na stronie Samorządu Studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi opublikowano list skierowany do przyszłych kandydatów na studia medyczne, aby nie

wybierali drogi na skróty i rekrutowali na uczelnie zapewniające adekwatny poziom nauczania, gdyż w innym przypadku będą jako absolwenci stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia swoich docelowych pacjentów. Takie podejście napawa nadzieją na nadchodzące lata. Jako samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentyistów gratulujemy postawy etycznej i zapraszamy do dalszego tworzenia wysokiej jakości opieki nad polskimi pacjentami.

W kwestii rzeczony SAN poziom abstrakcji został dostrzeżony także w Ministerstwie Zdrowia – wiceminister Piotr Bromber 19 sierpnia 2023 r. zwrócił się do rektora ww. uczelni o niemal natychmiastowe wyjaśnienie opublikowanego komunikatu, przytaczając podstawę prawną, która wprost mówi o tym, że nie ma możliwości rekrutacji na studia na podstawie egzaminów wstępnych, gdyż takowe służą weryfikacji uzdolnień niesprawdzanych egzaminami maturalnymi. Umiejętności wymagane od kandydatów na kierunek lekarski weryfikują zwykle egzaminy maturalne z biologii, chemii, fizyki i matematyki. Jako sukces wszczętej wrzawy przyjmuję usunięcie omawianego komunikatu ze strony Społecznej Akademii Nauk. Pozostaje kwestia kadry dydaktycznej, która jest wymieniana w informatorze kierunku. Są to w większości lekarze będący członkami Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi. Zasadne wydaje się powtórzenie i sformalizowanie apelu o niepodjęcie zatrudnienia na uczelniach bez odpowiedniego zabezpieczenia dydaktycznego. Pogorszenie jakości wykonywania zawodu lekarza w następnych latach stanowi potencjalne ryzyko rozrostu zjawisk medycyny alternatywnej i wybierania przez pacjentów metod niesprawdzonych naukowo lub po prostu fałszywych. Warto tego unikać! •

Gra się tak, jak przeciwnik pozwala

Powszechne przekonanie, że czas wakacyjny to sezon ogórkowy w wielu dziedzinach, na pewno nie dotyczy ochrony zdrowia. Zawsze rządzący wykorzystywali te miesiące na różnego rodzaju wrzutki legislacyjne, które niosły ze sobą istotne zmiany w funkcjonowaniu systemu. W tym roku jednak doświadczyliśmy nowej jakości w ich wykonaniu. Zawsze – kiedy wydaje nam się, że istnieją jakieś granice, które nie zostaną przekroczone – znajduje się polityk, urzędnik który na nowo je definiuje. Zapewne gros z Państwa słyszało o sprawie ujawnienia danych wrażliwych pacjenta, w tym przypadku także lekarza, który zdecydował się głośno skrytykować niefunkcjonalne rozwiązania wprowadzone przez Ministerstwo Zdrowia. Smaczku sprawie dodaje fakt, że zostały ujawnione przez samego ministra zdrowia, w dodatku na portalu społecznościowym. Warto w tym miejscu dodać, że to też była nowa jakość w ochronie zdrowia, mianowicie obwieszczenie *urbi et orbi* zmian, pomysłów na funkcjonowanie systemu na konferencji prasowej lub na portalu społecznościowym właśnie. Kiedyś rzecz nie do pomyślenia, aktualnie dla rządzących sposób sprawowania władzy i zarządzania. Nie przewidzieli tylko, że samorząd też się uczy i zna zasadę orłów Górskiego, że gra się tak, jak przeciwnik pozwala i wobec tego odpowiada tym samym. Pech chciał dla ministra, że te narzędzia wykorzystaliśmy skuteczniej, bo i prawda była po naszej stronie.

Może dlatego teraz słyszymy, żeby wrócić do dialogu, rozmawiać, nie mówić do siebie z głównych wydań wieczornych dzienników. Tylko kto zapoczątkował ten jakże osobliwy trend? Co do samej sytuacji, była ona tak bulwersująca, że nie można było przejść nad nią do porządku dziennego. Była także kulminacją pokazu nieudolności urzędników na czele z byłym już

ministrem zdrowia. Próbuąc bohaterstwo naprawić własne kuriozalne decyzje, wprowadzali kolejne rozwiązania generujące kolejne problemy – od limitów dziennych recept, po rozporządzenie dotyczące substancji psychotropowych i przeciwbólowych, na blokadach systemów wystawiania recept kończąc. Przy tym nie słuchali w ogóle praktyków i środowiska. A szkoda, bo na większość tych sytuacji mieliśmy i mamy przygotowane konkretne propozycje, które zgłaszaliśmy już wcześniej.

Pokaz jedności w słusznej sprawie to wcale nie taka oczywistość dla naszego środowiska. Tym razem daliśmy radę. Cieszy też zdanie zastyszczone w jednym z głównych wydań telewizyjnych – „samorząd stanął murem za pacjentami i poszkodowanym lekarzem”.

Osobiście uczestniczyłem w spotkaniach z wiceministrem zdrowia odnośnie do tzw. receptomatów i leków psychotropowych na długo przed tym, zanim jakiegokolwiek rozporządzenie weszło w życie. Na spotkaniu był także przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Następnie w eterze zapadła wielotygodniowa cisza, aż na konferencji prasowej pokazał się minister Niedzielski i dalsza lawina ruszyła. Nieudolność można wybaczyć, bo w końcu nie każdy musi być kompetentny na swoim politycznym stanowisku. Jednak kłamstwo powielane w każdej możliwej wypowiedzi ma już krótkie nogi. Jak jest okraszone butą i arogancją, tym bardziej. Panowie swoje, dowody i fakty swoje. Trudno rozmawia się w takiej atmosferze, więc nic dziwnego, że samorząd uznał, że z tym ministrem nie widzi dalszej możliwości

współpracy. I tak *de facto* to nie samorząd przyłożył rękę do odwołania ministra, tylko sam minister sukcesywnie na to pracował.

Dla samorządu taka sytuacja była – jakkolwiek to zabrzmiało – także okazją i sprawdzianem tego, w jakim stopniu tylko głośno mówimy o bronieniu lekarzy, środowiska, pacjentów, a w jakim rzeczywiście jesteśmy w stanie to realizować. Na szczęście, uważam, że ten egzamin wszyscy zdaliśmy wzorowo. Poszkodowany pacjent-doktor, otrzymał natychmiastowe wsparcie instytucjonalne od samorządu, głos w przestrzeni publicznej zabierali przedstawiciele środowiska z wielu stron, każdy jednak mówiący jednym głosem. To rzadkość. Pokaz jedności w słusznej sprawie to wcale nie taka oczywistość dla naszego środowiska. Tym razem daliśmy radę. Cieszy też zdanie zastyszczone w jednym z głównych wydań telewizyjnych – „samorząd stanął murem za pacjentami i poszkodowanym lekarzem”. Chyba każdemu z nas o taki samorząd zawsze chodziło, tego oczekujemy: szybkiej reakcji, konkretnych działań i sprawczości. Jednocześnie daliśmy wyraz temu, że nie jest dla nas pustym frazesem mówienie o bezpieczeństwie pacjentów. Postronni obserwatorzy mogli łatwo utożsamiać się z doktorem, którego sprawa dotyczyła, bo myślenie: „przecież mogłem to być ja”, było jak najbardziej uzasadnione. Chcę wierzyć, że jeśli byłby anonimowym pacjentem krytykującym władzę, w którego aparat państwa wymierza całą swoją medialną moc i udostępnia jego dane wrażliwe, również środowisko byłoby oburzone i stanęło w jego obronie. Obyśmy nigdy nie musieli się o tym przekonać. •

Mateusz Kowalczyk
wiceprezes ORL w Łodzi,
wiceprezes NRL

co porusza mateusza

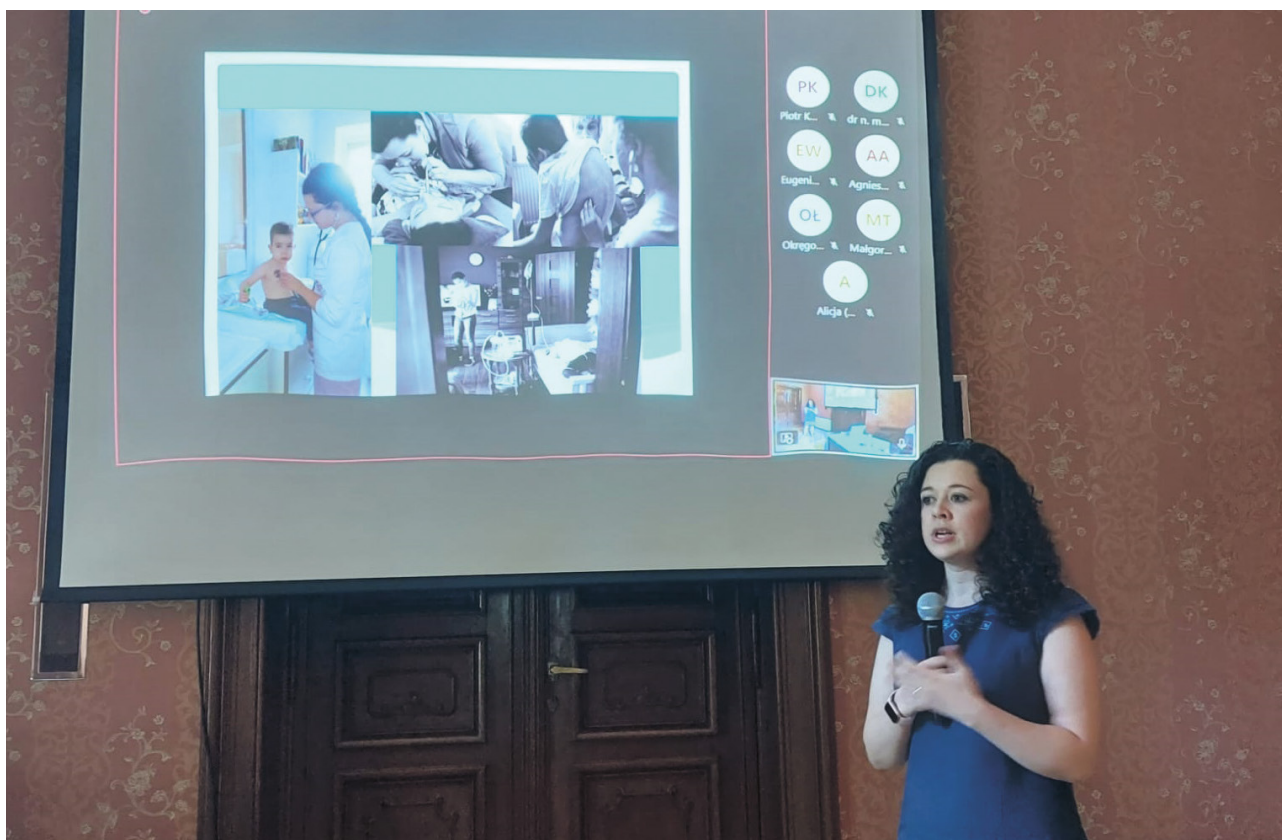

Jak rozmawiać dobrze o życiu i śmierci

W niedzielę, 9 lipca 2023 r. odbyło się pierwsze z cyklu spotkań pt.: „O dobrej śmierci. Tanatoedukacja dla lekarzy”, zorganizowane przez Koło Matek Lekarek przy OIL w Łodzi. Spotkanie pt.: „Empatia – jak rozmawiać z rodzicami o umieraniu i śmierci ich dziecka” było również bezpośrednio transmitowane na platformie Teams.

Patrycja Proc

wywiad

Warsztaty połączone z prelekcją prowadziła lek. med. Eugenia Szuszkiewicz, pediatra *in spe*, matka-lekarka, pracująca m.in. w fundacji Gajusz. W czasie spotkania prelegentka poruszyła różne aspekty dobrej rozmowy z rodzicami terminalnie chorych dzieci. Wykład poprowadzony był według znaczenia liter w słowie „EMPATIA” tj.: „e” – emocje, „m” – miejsce osoby i czas, „p” – perspektywa pacjenta, „a” – adekwatny język, „t” – treść wiadomości, „i” – informacje dodatkowe, „a” – adnotacja w dokumentacji.

Samo spotkanie było dla uczestników bardzo poruszające, w niektórych

momentach trudno było opanować płynące tży. Było to jednak bardzo oczyszczające doświadczenie i wielu z nas po prostu potrzebne. Wszyscy dotykamy tajemnicy śmierci na którymś etapie naszego życia zawodowego i prywatnego, ale dla niektórych była to pierwsza możliwość takiej szczerej rozmowy o sprawach ostatecznych. Po zakończonej prelekcji, uczestnicy siedząc w kręgu, mogli podzielić się swoimi uczuciami oraz wspomnieniami, snując przy tym plany dalszych spotkań.

„PANACEUM”: – Skąd wzięło się u pani doktor zainteresowanie medycyną paliatywną?

EUGENIA SZUSZKIEWICZ: – Myślę – chociaż może to śmiesznie zabrzmieć – że to medycyna paliatywna wybrała mnie. Tak naprawdę na studiach nie myślałam, aby zajmować się właśnie tym obszarem, bo na medycynie przede wszystkim uczą nas, jak ratować życie. Na studiach działałam jednak w Kole Pediatrycznym, bo chciałam zawsze być pediatrą i pracować na onkologii dziecięcej. Natomiast po tym, jak zmarła moja babcia i poczułam bezradność w towarzystwie osoby umierającej, zaczęłam ten problem zgłębiać. Później przeczytałam ogłoszenie, że fundacja Gajusz szuka lekarzy. Wtedy

ku mojemu zdziwieniu wielu moich znajomych, a nawet osoby z rodziny mówili mi, że praca w takiej fundacji mogłaby być dla mnie. Pojechałam zobaczyć, jak wygląda taka praca i spotkałam tam swoich mentorów – m.in. dr Małgorzatę Stolarską – którzy zachęcili mnie i pokazali inną stronę medycyny paliatywnej.

Na czym polega pani praca w fundacji?

Pełna nazwa to Centrum Opieki Paliatywnej dla Dzieci Fundacja Gajusz, które łączy w sobie trzy hospicja: perinatalne, stacjonarne i domowe. Oczywiście fundacja Gajusz prowadzi też inne projekty, jak: Centrum Terapii i Pomocy Dziecku i Jego Rodzinie „Cukinia”, Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny „Tuli Luli”, Program wsparcia dla dzieci chorych onkologicznie, Program wsparcia dla rodzeństw dzieci chorych, Program OKNO – wsparcie dla dzieci, które pokonały nowotwór oraz kampanię Leczymy Dzieci Rodziną. Jeśli mój wimy o części paliatywnej, to pracuję tam jako zwykły pediatra, czyli lecę dzieci paliatywnie chore na powszechnie występujące choroby wieku dziecięcego. Jednak szczególną uwagę przywiązuję do leczenia paliatywnego, które jest ukierunkowane na leczenie bólu, lęku, duszności i pozostałych niepokojących objawów, które dziecko mogą dotyczyć. Takie dzieci oprócz swojej nieuleczalnej choroby, miewają oczywiście też „zwykłe” choroby, czyli chorują na zapalenie płuc, zapalenia układu moczowego, może u nich wystąpić biegunka lub zaparcia czy inne choroby infekcyjne. Głównie pracuję w hospicjum domowym i dyżuruję w hospicjum stacjonarnym. Jestem częścią multidyscyplinarnego zespołu, w skład którego oprócz lekarza wchodzi pielęgniarka, psycholog, fizjoterapeuta, pracownik socjalny i ksiądz. Otaczamy rodzinę naszego pacjenta holistyczną – wielowymiarową opieką.

Rozumiem, że dzieci muszą mieć dodatkową opiekę psychologiczną...

Tak, ale w naszym zespole mamy profesjonalnych psychologów, dlatego wsparcie psychologiczne dzieci

otrzymują głównie od specjalistów. Natomiast często ich rodzice potrzebują dodatkowej konsultacji z lekarzem i często te nasze rozmowy są bardzo długie i szczegółowe. Jako lekarze musimy mieć w sobie dużo pokory, cierpliwości i empatii, musimy przekazać rodzicom, jak będzie wyglądało leczenie, jakie jest rokowanie i jak będzie wyglądało... umieranie ich dziecka. Informujemy też, jakiej pomocy i wsparcia mogą od nas oczekiwać. Ważne jest, aby wytłumaczyć rodzicom to, że kiedy mówię, że będę się zajmować leczeniem paliatywnym, to nie będę leczyć przyczynowo, tylko objawowo, co nie znaczy, że nie będę nic robić. To ten moment, gdy nie mamy już wpływu na długość życia, ale mamy wpływ na jego jakość. Mówię, że zrobimy wszystko, a mamy wiele możliwości, żeby jak najlepiej przeprowadzić dziecko przez ten czas – żeby nie bolało, żeby dziecko nie czuło duszności, żeby mogło przeżyć ten czas, który został, w jak największym komforcie i bez cierpienia. Główne nasze zadanie jest takie, aby życie dziecka było godne do końca, aby mogło być we własnym domu, w swoim łóżku, otoczone bliskimi, z ukochanym psem czy kotem.

Co jest trudniejsze: rozmowy z rodzicami, czy rozmowy z dziećmi?

Zdecydowanie trudniejsze są rozmowy z rodzicami, jest dużo więcej pytań. Dzieci najczęściej prościej do tego wszystkiego podchodzą. Chociaż zdarza się, że dziecko w ogóle nie będzie chciało rozmawiać na ten temat. Ma do tego prawo, co szanuję i wtedy nie podejmuję takiej rozmowy, jedynie staram się skupić na tym, co jest tu i teraz. Pytam o samopoczucie, życzenia, zachcianki i marzenia. Trochę trudniej jest z nastolatkami, którzy mają większą świadomość i wiedzę. Wiedzą, że kiedy są wypisywane do domu, to znaczy, że ich choroby już nie da się wyleczyć. Mają więcej pytań, bo chcą zaplanować resztę swojego życia. Najczęściej jak już pytają, to znają już odpowiedź i chcą tylko od nas usłyszeć potwierdzenie swojej wiedzy. Czasami to ja pytam,

co chcieliby jeszcze wiedzieć, a oni odpowiadają – ja już wszystko wiem.

Od młodszych dzieci natomiast najczęściej słyszymy pytania, czy faktycznie już więcej nie wrócą do szpitala, czy to, że zostają w domu, oznacza, że już zawsze będą chore. Zdarza się też, że pytają wprost: „czy ja umrę?” Czasami pytają, co jest po śmierci i czy umieranie boli.

Co można odpowiedzieć na takie pytania?

Ja odpowiadam szczerze, jeśli mam na to oczywiście pozwolenie od rodziców. Staram się też odpowiadać na konkretnie zadane pytanie, ewentualnie sama pytam, co dziecko chciałoby wiedzieć na ten temat. Zadając pytanie: „co myślisz: jaka jest odpowiedź na to pytanie”, możemy wielu rzeczy się dowiedzieć, jakie dziecko ma przemyślenia i obawy związane z daną sytuacją. Opowiadam też im, że ja wierzę, że po śmierci spotkają się ze swoimi bliskimi, którzy wcześniej zmarli, że nowe życie będzie lepsze od tego, którego doświadczyli tutaj. Jeżeli dziecko pochodzi z rodziny wierzącej i ten temat jest mu bliski, rozmawiamy o Bogu, o modlitwie. Proponuję wsparcie duchowe, które może okazać nasz ksiądz. Czasami dodaję, że są ludzie, którzy uważają inaczej, np. że po śmierci możemy stać się motylem lub ptakiem. Małym dzieciom bardzo podoba się taka opcja, zaczynają się wtedy uśmiechać i fantazjować, kim by chcieli zostać.

Ogólnie staram się, żeby moje odpowiedzi były dostosowane do poziomu emocjonalnego dziecka, a język – do wieku pacjenta. Odpowiedzi powinny być krótkie i proste, docieramy nimi do dziecka – nie obciążamy go zbyt dużą informacją. Na pewno trzeba zapewniać, że nie będzie już cierpienia, bo tego się dzieci bardzo boją. Boją się też, co stanie się po śmierci z ich rodzicami, potem co stanie się z ich rzeczami. Ważne jest, aby zapewnić dziecko, że zawsze może przyjść do nas i jeszcze raz o tym wszystkim porozmawiać.

cd. na s. 10

wywiad

cd. ze s. 9

Nasze kolejne szkolenie chcę właśnie poświęcić nauce, jak rozmawiać z dziećmi o śmierci.

A o co pytają rodzice?

Głównie o to, jak będzie wyglądało leczenie paliatywne, jakie mogą być dalsze objawy choroby, jak będzie postępowała, czy będzie możliwość przeprowadzenia badań diagnostycznych, czy będziemy w stanie uniknąć u dziecka bólu, cierpienia, duszności. Co oni mogą zrobić, jak mają się nauczyć obsługi sprzętu, który im przywozimy. Wtedy ich uspokajam, że we wszystkim im pomożemy, nauczymy korzystania ze sprzętów medycznych, wszystko będziemy tłumaczyć na bieżąco, będziemy się starać, aby życie dziecka było pozbawione cierpienia. Informujemy rodziców, że mogą dzwonić na telefon dyżurny 24/7 z absolutnie każdym pytaniem, a jeżeli będzie potrzebna pomoc na miejscu, zespół interwencyjny przyjedzie najszybciej, jak jest to możliwe.

Dwa razy w tygodniu będzie przyjeżdżała pielęgniarka, raz na dwa tygodnie lub częściej będzie przyjeżdżał lekarz prowadzący, psycholog, fizjoterapeuta, pracownik socjalny i na życzenie – ksiądz. Postaramy się, aby leczenie, które będziemy prowadzić, było jak najmniej dokuczliwe dla pacjenta, żeby dziecko mogło jak najwięcej korzystać z tego czasu, który mu został. Staramy się także spełniać marzenia naszych małych podopiecznych. Musimy też uprzedzić rodziców, że nie stosujemy terapii daremnej, nie będziemy

reanimować dziecka. Dopiero po tym, jak rodzice zapoznają się z zasadami naszej pracy i wyrażą świadomą zgodę, możemy objąć pacjenta opieką paliatywną. Rodzice też czasami nas pytają, jak wyglądają procedury po śmierci dziecka. Zapewniamy ich, że jak nadejdzie ten moment, we wszystkim pomożemy, mogą zadzwonić na telefon dyżurny, przyjedziemy i wszystko zrobimy, jak trzeba. W załatwianiu formalności wspiera rodziców pracownik socjalny.

Czy rodzice-lekarze wymagają specjalnego traktowania?

Podchodzę do takich osób jak do rodziców, a nie jak do lekarzy. Kiedy choruje dziecko, to jest to po prostu relacja z jego rodzicem. Niestety rodzice-lekarze umierających dzieci są bardziej skłonni do stosowania terapii daremnej. Byłam kilka razy świadkiem, gdy poza naszym udziałem stosowali, np. żywienie pozajelitowe u swoich dzieci, aby przedłużyć im życie choć o kilka dni. Chcieli coś zrobić więcej. Szczerze mówiąc, jestem daleka od oceniania, a tym bardziej od osądzania rodziców w ogóle. Nie wiem, co sama bym zrobiła na ich miejscu. „Tyle wiemy o sobie, na ile nas sprawdzono”.

Czy współpracujecie z rodzicami w okresie żałoby?

Nasza pomoc nie kończy się ze śmiercią dziecka, otaczamy opieką rodziców na tak długo, jak tego potrzebują. Mamy grupę wsparcia dla osieroconych rodziców, której spotkania odbywają się co czwartek, mamy też dwa razy do roku uroczyste spotkania w okresie

wielkanocnym i okolicy 1 listopada. Wtedy mamy Mszę świętą, podczas której czytamy imiona wszystkich naszych Aniołków. Potem jest poczęstunek i chwila rozmowy z rodzicami. Te spotkania są bardzo ważne zarówno dla rodzin naszych Aniołków, jak i pracowników hospicjum.

A jak rozmawiać ze znajomymi rodzicami, którzy stracili swoje dziecko?

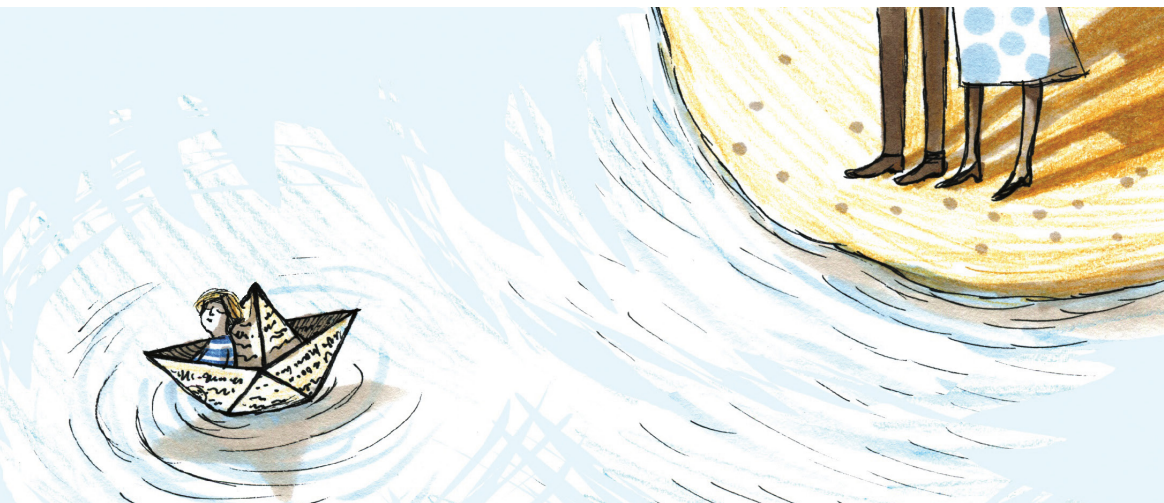
Po pierwsze, trzeba pamiętać, że jest ważne, aby nie unikać rozmów z nimi. Wielu rodziców opowiada nam, że jeszcze jak dziecko żyło i trwała walka, to wiele osób dopytywało o ich dziecko. Ale kiedy dziecko było już w hospicjum, umierało, to część przyjaciół w ogóle zniknęła, inni próbowali unikać tego tematu – tak jakby tego dziecka w ogóle nie było. I to jest bardzo bolesne dla rodziców. Jeśli chcemy pomóc takim osieroconym rodzicom, to w pierwszej kolejności powinniśmy zapytać, jak oni się czują, czy czegoś potrzebują. Czasami potrzeba zwykłej rozmowy, powiedzieć: „bardzo chcę cię wesprzeć, ale nie wiem jak, bardzo chcę być teraz z tobą, ale powiedz mi, jak to zrobić, czego potrzebujesz”. Zasygnalizować, że nadal z nimi jesteśmy. Czasami tacy rodzice potrzebują zwykłej rozmowy o pracy, o planach na przyszłość, chcą wracać do dobrych wspomnień. Czasami chcą usłyszeć z naszych ust o swoim dziecku, wystarczy powiedzieć: „dzisiaj twój synek skończyłby cztery latka, pewnie by tutaj biegał i rozrabiał”. Powtarzam „swoim” rodzicom, że oni byli, są i zostaną na zawsze rodzicami tego dziecka. Tutaj nie ma czasu przeszłego. Trzeba pielęgnować pamięć o dziecku.

Czasami oczywiście występują indywidualne sytuacje, kiedy to rodzice nie chcą jeszcze rozmawiać o śmierci i wtedy też trzeba uszanować ich decyzję. Można rozmawiać wtedy o innych sprawach, prowadzić normalną relację, taką jaka była wcześniej.

Czy ciężko jest być lekarzem w hospicjum?

Nie jest łatwo, ale myślę, że ogólnie nie jest łatwo być lekarzem. Każdy lekarz spotyka się z tematem śmierci

wywiad

i musi go oswoić. Dlatego postanowiłyśmy jako członkinie Koła Matek Lekarek podjąć ten temat i stąd zrodził się plan cyklu spotkań: „O dobrej śmierci. Tanatoedukacja dla lekarzy”. Często śmierć, a zwłaszcza śmierć dziecka, jest tematem tabu w naszej społeczności, ale moim zdaniem warto i trzeba o tym rozmawiać. Czasami, jak wracam z pracy, wydaje mi się, że ta praca daje mi o wiele więcej, niż ja daję jej, dlatego na początku każdego swojego wykładu staram się odczarować słowo „hospicjum dziecięce”, bo ta praca też potrafi być cudowna.

To chyba zupełnie inne postrzeganie tematu...

Krąży wiele mitów wokół słowa „hospicjum”: kojarzy się ze śmiercią i cierpieniem dzieci. A to nie jest do końca prawda. Oczywiście dzieci umierają i jest to nieuniknione, ale jest też duża grupa dzieci, które zostają wypisane z hospicjum, bo stan ich na tyle się poprawił, że w danym momencie nie wymagają już leczenia paliatywnego. Część z naszych dzieci to wcześniaki z dysplazją oskrzelowo-płucną, które wymagają tlenoterapii, jedynie przez 3–5 miesięcy, a czasami i krócej. Kolejny mit, to że opiekujemy się głównie dziećmi z chorobami onkologicznymi, a my mamy jedynie około 10 proc. takich pacjentów – aktualnie na 38 pacjentów, mamy tylko 2 dzieci onkologicznie chorych. Także często słyszę od przyjaciół, w tym lekarzy, że nie mogliby pracować w takim miejscu, bo są zbyt wrażliwi i nie mogliby patrzeć na cierpienie dzieci, a „Ty, Żeniu, musisz mieć stalowe nerwy”.

Pracowałam w kilku miejscach podczas specjalizacji, miałam staże na wielu oddziałach i uważam, że w hospicjum dziecięcym pracują bardzo wrażliwe, otwarte i empatyczne osoby, które właśnie dlatego, że nie mogą patrzeć bezczynnie na cierpienie dzieci, nauczyły się temu cierpieniu zapobiegać i je koić. W ten sposób lekarze znaleźli w sobie przestrzeń na to, żeby oswoić temat nieuleczalnej choroby i śmierci dzieci, aby pomóc im jak najlepiej, jak to jest możliwe. Oczywiście,

zdaje sobie sprawę, że nie jest to praca dla każdego, jesteśmy różni i to jest cudowne.

Praca w hospicjum jest wyjątkowa, uczy mnie pokory, cierpliwości i empatii. Przewartościowałam swoje życie, a moje problemy przy problemach rodziców, którzy tracą swoje dzieci, to zwykłe zadania do rozwiązania. Na koniec dnia cieszę się, że to był dobry dzień, że pomogłam innym, a rodzice zazwyczaj są nam bardzo wdzięczni i nas doceniają. Kocham swoją pracę i mam nadzieję, że udało mi się dzisiaj tą miłością z wami podzielić się.

Jakie jeszcze spotkania planuje Koło Matek Lekarek na ten temat?

Dzisiaj rozpoczęliśmy cykl spotkań o dobrej śmierci, tanatoedukacji dla lekarzy tematem „Empatia. Jak rozmawiać z rodzicami o umieraniu i śmierci ich dziecka”, mam nadzieję, że będzie on kontynuowany. Po prezentacji odbyły się warsztaty, podczas których każdy z uczestników mógł podzielić się swoim doświadczeniem oraz przemyśleniami na ten temat. Myślę, że wrócimy do cyklu od września. Dzisiejszy wykład ma być dostępny do obejrzenia po zalogowaniu się na stronę OIL.

Chciałabym też poświęcić spotkanie temu, jak rozmawiać z dziećmi o chorobie, o stracie osób bliskich, ale też o ich własnej chorobie i umieraniu. Kolejny temat, który będzie skierowany do lekarzy, to jak przygotować się na śmierć pacjenta. A w kolejnym spotkaniu chciałabym poruszyć stronę duchową śmierci, czyli jak w różnych religiach ten temat jest przedstawiany, jak wyglądają różne obrządku pochówku.

Planujemy też poruszyć temat śmierci mózgu i kwalifikacji do transplantacji narządów, chcemy zaprosić anesteziologów i chirurgów transplantologów, aby opowiedzieli nam, jak takie procedury przebiegają. W ramach działalności Koła Matek Lekarek chcemy poruszyć wszystkie aspekty tanatoedukacji. Będziemy informować o spotkaniach na bieżąco. Widzę, że zapotrzebowanie na takie rozmowy jest bardzo duże, nie mogliśmy się dzisiaj rozstać z naszą grupą.

Dziękuję za rozmowę.●

Eugenia Szuszkiewicz – Matka Lekarka, pediatra in spe, absolwentka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Specjalizację odbywała w Uniwersyteckim Centrum Pediatry im. M. Konopnickiej w Łodzi. Pochodzi z Kazachstanu, z rodziny repatriantów. Od 2016 r. pracuje w Centrum Opieki Paliatywnej dla Dzieci Fundacji Gajusz i dyżuruje w szpitalu im. Wł. Biegańskiego na Oddziale Chorób Zakaźnych, Tropikalnych i Pasożytniczych dla Dzieci. Głównym obszarem jej zainteresowań jest medycyna paliatywna, psychoonkologia, tanatoedukacja oraz ultrasonografia płuc. W życiu prywatnym szczęśliwa mężatka, mama 14-letniej córki Niny i 3-letniego syna Gabryśia, psa i kota. Uwielbia podróże, czytanie, gotowanie i muzykę cerkiewną.

wywiad

Apel doktor Eugenii Szuszkiewicz

Zwracam się do wszystkich Czytelników z gorącą prośbą o wsparcie Fundacji Pallium for Ukraine, która jest bardzo bliska mojemu sercu i która bardzo potrzebuje naszego wsparcia. Nieuleczalnie chore dzieci zajmują szczególne miejsce w moim sercu. Od początku wojny staram się wspierać paliatywnie chore dzieci z Ukrainy. Dzięki wsparciu i pomocy wielu lekarzy, ratowników, pielęgniarzy i wolontariuszy udało się na początku wojny zorganizować transport i ewakuować wielu ciężko chorych dzieci, zorganizować im i ich rodzinom nowe miejsce zamieszkania i należną opiekę hospicyjną. Niestety, wiele ciężko chorych dzieci nie może wyjechać z Ukrainy. W Ukrainie jest aktualnie bardzo trudna sytuacja, brakuje leków, środków higieny, ciężko kupić żywność specjalistyczną, już nie mówię o rurkach tracheostomijnych i PEGach, których często po prostu nie ma w sprzedaży. A jeżeli coś się pojawia, to kosztuje bardzo drogo. Fundacja, którą założyła i prowadzi cudowna Hanna Polak, wspiera właśnie takie potrzebujące rodziny, które opiekują się paliatywnie chorymi dziećmi i dorosłymi.

Szczegółowe informacje, jak pomóc, znajdą Państwo na stronie www.oil.lodz.pl, a także kontaktując się bezpośrednio z fundacją:

e-mail: palliumforukraine@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/PalliumforUA>

Jak to z (nie)ministrem Niedzielskim było

Ósмого sierpnia Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki przyjął rezygnację Adama Niedzielskiego z funkcji ministra zdrowia. Szefem resortu zdrowia została posłanka Katarzyna Sójka. To pokłosie głośnej medialnie sprawy, dotyczącej ujawnienia przez ministra tajemnicy lekarskiej. Natychmiastowa reakcja samorządu lekarskiego, gorąca dyskusja w mediach i oburzenie opinii publicznej spowodowały zmianę na stanowisku szefa resortu.

Justyna Kowalewska

zmiany
w rządzie

Sytuacja miała miejsce w szczycie sezonu urlopowego, więc dla pełnego obrazu przypomnijmy bieg zdarzeń: 5 sierpnia minister zdrowia Adam Niedzielski ujawnił, że lekarz Piotr Pisula, który w materiale Faktów TVN, wyemitowanym dzień wcześniej, mówił o problemach pacjentów bez dostępu do recept, przepisał na siebie określone leki. Minister podał publicznie, za pomocą Twittera, imię i nazwisko lekarza, a także grupę leków. W Internecie zawrzało. Temat podjęty też media.

– Minister Niedzielski znał doktora Pisulę z czasów, gdy ten organizował protesty z Porozumieniem Rezydentów – mówi Łukasz Jasek, wiceprezes ORL w Łodzi. – Wybór tego nazwiska spośród kilkunastu osób krytykujących działania ministerstwa w mediach, nie był przypadkowy, pamiętajmy że wypowiedź doktora Pisuli dla TVN, od której wszystko się zaczęło, trwała dwie sekundy.

Jeszcze tego samego dnia Naczelna Izba Lekarska poinformowała, że złoży w najbliższych dniach zawiadomienie do prokuratury w związku z możliwością popełnienia przestępstwa przez ministra zdrowia Adama Niedzielskiego.

– Dla mnie ta sytuacja jest szokująca, mam nadzieję, że premier Morawicki nie przejdzie nad tym do porządku dziennego – mówił Mateusz Kowalczyk, wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi i Naczelnej Rady Lekarskiej podczas rozmowy dla TVN24. – Jako środowisko lekarskie doszliśmy do ściany i nie widzimy dalszej możliwości współpracy z ministrem Niedzielskim

– podkreślił. – To dla mnie szok i nie przypominam sobie, żeby kiedykolwiek doszło do czegoś podobnego w naszym kraju.

W piśmie wystosowanym do premiera czytamy:

„...w związku z zamieszczonym w serwisie Twitter wpisem Pana Ministra Zdrowia Adama Niedzielskiego [...] informuję, że samorząd lekarski zamierza złożyć do prokuratury zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez Pana Ministra, m.in. przestępstwa z art. 231 § 1 Kodeksu Karnego.

Ujawnienie danych wrażliwych dotyczy naszego kolegi lekarza, ale łatwo sobie wyobrazić, że może to dotyczyć każdego, kto nieprzychylnie wypowie się na temat sprawujących władzę. To granica, która nigdy nie powinna być przekroczona.

Powyższe oznacza, że środowisko lekarskie ostatecznie utraciło zaufanie do Pana Ministra, i uznaje dalszą współpracę za niemożliwą. Informację tę przekazuję do stosownego rozpatrzenia przez Pana Premiera”.

Wspomniany paragraf mówi: „Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

– Po analizie prawnej zdecydowaliśmy się na złożenie doniesienia do prokuratury, ponieważ należy jak najszybciej sprawdzić, czy doszło do nadużycia władzy – mówi M. Kowalczyk. – Ta sytuacja jest kuriozalna, ale za razem przerażająca. Nigdy nie powinna się być zdarzyć. W tym przypadku ujawnienie danych wrażliwych dotyczy naszego kolegi lekarza, ale łatwo sobie wyobrazić, że może dotyczyć każdego, kto nieprzychylnie wypowie się na temat sprawujących władzę. To granica, która nigdy nie powinna być przekroczona.

– Ta sprawa jest w pewnym sensie przełomowa – komentuje Łukasz Jasek. – Po raz pierwszy sprawa dotycząca środowiska lekarskiego, jest w pełni zrozumiała dla opinii publicznej. Obserwując doniesienia medialne, widać, że społeczeństwo nie ma problemu z oceną tej sytuacji. Skrzywdzony został lekarz i upubliczniono jego dane wrażliwe. Do wielu osób dotarło, że podobna sytuacja może spotkać każdego. To ważny głos w dyskusji o tajemnicy lekarskiej i o tym, że jest ona niezwykle ważna nie dla lekarzy, ale właśnie dla pacjentów.

– Co mają myśleć nasi pacjenci? – pyta M. Kowalczyk. – Czy mają pewność, że ich dane są należycie chronione? Czy mogą mieć pewność, że ktoś, dla kogo są niewygodni, sięgnie po nie, by wykorzystać je przeciwko nim?

Szóstego sierpnia po południu Adam Niedzielski opublikował oświadczenie, w którym przekonywał, że działał „z jednej strony w obronie dobrego

zmiany
w rządzie

8 sierpnia premier Morawiecki przyjął rezygnację A. Niedzielskiego z funkcji ministra zdrowia

imienia Ministerstwa Zdrowia, ale przede wszystkim w obronie interesów pacjenta”.

– Mnie pan minister nie przekonał. Jego tłumaczenie służy wyłącznie celom politycznym – komentuje Filip Pawliczak, sekretarz łódzkiej ORL. – Z publicznej wypowiedzi doktora Pisuli wiemy już, że minister swoim twitem zakomunikował nieprawdę, co więcej naraził nie tylko dobro lekarza, ale i dobro społeczne, przedw wszystkim łamiąc tajemnicę leczenia, a jednocześnie zwracając uwagę, że lekarz wypisał sobie leki konkretnej grupy, a to jest stygmatyzacja. Sytuacja, w której naraża się konkretne osoby na wstyd z powodu leczenia, to nie jest interes społeczny. W takiej sytuacji poszczególne grupy pacjentów mogą czuć się zagrożone i wykluczone.

– Przerażające jest to, że ludzie odpowiedzialni za ochronę zdrowia w kraju, zestawiają w mediach słowo „psychotropowy” z „uzależniający” – komentuje M. Kowalczyk. – W ten sposób wbijają gwóźdź do trumny polskiej psychiatrii i niweczą wysiłki całej rzeszy lekarzy, którzy w ostatnich latach próbowali destygmatyzować ten obszar ochrony

zdrowia. To jest prawdziwe działanie na szkodę pacjenta.

Ósmego sierpnia Prezes Rady Ministrów M. Morawiecki przyjął rezygnację A. Niedzielskiego z funkcji ministra zdrowia.

– Cieszę się, że Premier Morawiecki uznał, że standardy prezentowane przez Adama Niedzielskiego nie przystają do piastowanej przez niego funkcji – komentuje M. Kowalczyk, wiceprezes ORL w Łodzi i wiceprezes NRL. – Liczymy na owocną współpracę z nową ministrem. Jako samorząd zawodowy jesteśmy otwarci na każdą współpracę, która ma na celu dobro pacjentów i środowiska lekarskiego.

Kim jest nowa minister zdrowia?

Katarzyna Sójka jest absolwentką Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Leśnictwa na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Jako lekarka pracowała w szpitalach w Ostrowie Wielkopolskim i Kępnie oraz w przychodniach w Mikstacie i Ostrzeszowie, praktykująca jako internistka oraz lekarka rodzinna. W wyborach parlamentarnych w 2019 r.

uzyskała mandat posłanki na Sejm RP IX kadencji. Startowała z dziesiątej pozycji na liście Prawa i Sprawiedliwości w okręgu nr 36 (Kalisz). Głosowało na nią 15 860 osób.

„Jest dobrze do tej roli [szefa resortu zdrowia] przygotowana. To lekarka, internistka z doświadczeniem kilkunastoletnim, bardzo ceniona przez pacjentów, taka osoba, która ma bardzo osobiste podejście do nich, dba o nich ze wszelkich miar” – powiedział premier Mateusz Morawiecki. „Jej doświadczenie, jej empatia, jej podejście do tych tematów, pozwolą kontynuować wszystko to, co jest najważniejsze, wszystko to, co jest najlepsze. Pani doktor Katarzyna Sójka zna specyfikę funkcjonowania Ministerstwa Zdrowia, ponieważ pracowała w Komisji Zdrowia Sejmu” – uzasadniał swoją decyzję prezes Rady Ministrów w materiale opublikowanym przez *Medexpress.pl*.

W opinii publicznej poseł Katarzyna Sójka zasygnęła z kontrowersyjnych wypowiedzi w Sejmie. Wśród nich najbardziej znana jest: „Kobiety niestety umierały, umierają i umierać będą, bo to się zdarza. Błędy lekarskie niestety były, są i będą, bo to też niestety się zdarza”. ●

Nie jesteśmy od oceniania, tylko od leczenia

– Nie można mówić do pacjenta chorującego na otyłość, żeby wziął się za siebie. Trzeba go zdiagnozować i opracować strategię leczenia. Gdy przychodzi pacjent z nadciśnieniem, nie zastanawiamy się, tylko przepisujemy mu leki. Skąd więc opór środowiska przed wdrożeniem farmakoterapii u pacjentów z chorobą otyłościową? – mówi prof. dr hab. Paweł Bogdański, specjalista chorób wewnętrznych i hipertensjologii, lipidolog, prezes Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości.

plaga otyłości

*Dane pochodzą z badania zrealizowanego w dniach 23–29 maja 2023 roku na zlecenie Novo Nordisk. W ramach badania przeprowadzono 1012 ankiet. Pełne wyniki badania dostępne w opracowaniu „Jak wspierająco mówić o chorobie otyłościowej. Praktyczny słownik”.

„PANACEUM”: – Niedawno w ramach kampanii „Porozmawiajmy szczerze o otyłości”, ukazał się raport z badania opinii społecznej. Wyniki są zatrważające* – aż dwie trzecie osób chorujących na otyłość (BMI powyżej 30) usłyszało bezpośrednio pod swoim adresem bardzo obraźliwe hasła: „grubas”, „świnia”, „pulpet”, „pasztec”, „wieloryb”...

PROF. PAWEŁ BOGDAŃSKI: – Niestety stygmatyzacja jest powszechna – osoby z chorobą otyłościową spotykają się z obrażaniem, wytykaniem palcami czy „złotymi radami” w każdym obszarze swojego życia: w domu, w pracy, na uczelni, w sklepie i niestety – choć trudno mi to przyznać – także w gabinecie lekarskim. W badaniu wykazano, że 32 proc. osób chorujących na otyłość usłyszało ironiczny ton głosu odnośnie do swojego stanu zdrowia, a w 36 proc. spotkało się z wygłaszaniem nieproszonych rad odnośnie do stanu zdrowia i wyglądu. Są też przypadki skrajne, gdy moi pacjenci od lekarzy słyszeli: „W Oświęcimiu jakoś nie było otyłości”, „Sam jest pan sobie winien”, „Poszła pani na łatwiznę”.

Jak to wpływa na pacjentów?

Tragicznie! Moi pacjenci w gabinecie płaczą. Niemal wszyscy. Z bezsilności, z frustracji, czasem z ulgi lub radości, gdy usłyszą, że jest dla nich pomoc.

Jeśli przeanalizujemy życie takich pacjentów, którym choroba towarzyszy całą dobę, w każdym obszarze ich życia, to już same objawy otyłości są trudne do zniesienia. A jeśli jeszcze do tego nałożymy powszechną stygmatyzację, to wychodzi na to, że pacjent mierzy się z ogromnym

wrogiem i często przegrywa. Obwinia siebie, jest zdemotywowany, zapada na depresję. Pacjenci naprawdę zapamiętują ten hejt.

Myślę, że wielu lekarzy pomyśli teraz, że wielokrotnie „postraszenie” pacjenta służy mobilizacji. Jak pacjentka usłyszy: „nie dożyje pani osiemnastki syna”, to w końcu się za siebie weźmie...

I tu dochodzimy do sedna problemu. To nie jest kwestia „wzięcia się za siebie”. To najgorsze, co może usłyszeć pacjent! Trzeba powiedzieć wprost: otyłość to choroba, która wymaga opracowania strategii leczenia i jest to strategia wieloetapowa, oparta na współpracy z wieloma specjalistami. Otyłość może prowadzić do 200 powikłań. Pacjenci powinni być prowadzeni holistycznie, inaczej wydeptują ścieżki do gabinetów poszczególnych specjalistów: poniedziałek u diabetologa, wtorek – kardiolog, środa to konsultacja u ortopedy... i wszędzie słyszą co innego. Choć nie, z reguły słyszą to nieszczęsne: „proszę się wziąć za siebie”. Posłużę się obrazowym przykładem: jeśli mamy pacjenta z rakiem płuc, to oczywiście, że mówimy: proszę rzucić papierosy. Ale nawet jeśli rzuci, to nadal jest leczony. A pacjenci chorujący na otyłość czasem wychodzą z gabinetu jedynie ze „złotą radą”: proszę przejść na dietę i się więcej ruszać.

Metaanalizy wskazują, że terapia nefarmakologiczna daje szansę na redukcję masy ciała na poziomie jedynie 3–5 proc. Jeśli pacjent waży 100 kg i ma BMI powyżej 30, to wprowadzając dietę i ruch, obniży swoją masę ciała o 3–5 kg, a efekt ten często jest nietrwały. Trudno mówić tu skutecznej terapii.

To nie trzeba dbać o dietę i się ruszać?

Trzeba, oczywiście. Ale moi pacjenci z chorobą otyłościową mówią: „Byłem już u 12 dietetyków”, „Trener personalny? Przerobiłam siedmiu...”. Choroba nie ustąpi samoistnie, w przypadku otyłości dochodzi do zmian epigenetycznych, wytwarzana jest oporność w naturalnych procesach metabolicznych. Patogeneza często nie jest znana.

Problem wynika z nierozdzielenia profilaktyki i leczenia. Rada: „Jedz zdrowo i się ruszaj” to jest obszar profilaktyki.

A gdy przychodzi do leczenia...?

To bywa różnie. Bo lekarzy też nie omija zjawisko stygmatyzacji. Oczywiście zastanawiające jest, skąd opór środowiska przed wdrożeniem farmakoterapii u pacjentów z chorobą otyłościową. Gdy przychodzi pacjent z nadciśnieniem, nie zastanawiamy się, tylko przepisujemy mu odpowiednie leki. Podobnie u pacjentów chorujących na cukrzycę, z zaburzeniami lipidowymi i innymi przewlekłymi chorobami. A osobom chorującym na otyłość zalecamy pójście na siłownię.

Jak zatem powinno wyglądać prawidłowe leczenie osób chorujących na otyłość?

Przede wszystkim bardzo ważne jest samo postawienie diagnozy. Średnio pacjenci na diagnozę czekają aż pięć lat. A obowiązkiem każdego lekarza powinno być rozpoznanie otyłości i przekazanie diagnozy w godny sposób, bo to poważna, przewlekła choroba i tak ją trzeba przedstawić

od. na s. 15

Jubileusz Szpitala Kopernika w Łodzi

30 czerwca w Teatrze Wielkim w Łodzi Szpital im. M. Kopernika świętował swój jubileusz 50-lecia istnienia. Wybudowany w miejscu XIX-wiecznej cegielni, został oddany do użytku w 1973 r. Pierwszego pacjenta przyjęto do szpitala 10 czerwca 1973 r. Był to rok obchodów 500-rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, stąd decyzja o wyborze patrona instytucji.

Na widowni zasiedli ci, którzy tworzyli historię szpitala od początku jego powstania po czasy obecne. Otwierający galę dyrektor Andrzej Kacprzyk powiedział: – Jesteśmy szpitalem onkologicznym, urazowym i udarowym. Ostatnie lata spowodowały wąską specjalizację, ale dzięki temu możemy świadczyć usługi medyczne na najwyższym poziomie. Jest to coś niepowtarzalnego. Jednocześnie możemy powiedzieć, że tak jak Kopernik ruszył Ziemię, tak my zmieniamy sposoby leczenia. Używamy sztucznej inteligencji i robotów. Nauka idzie absolutnie w parze z wiedzą i doświadczeniem naszego wyjątkowego personelu – podkreślił.

Jubileusz był okazją do uhonorowania statuetkami długoletnich i zasłużonych pracowników. Podziękowania gratulacje i życzenia złożyli Marcin Buchali, wicewojewoda łódzki oraz Piotr Adamczyk, wicemarszałek województwa łódzkiego.

Do życzeń dalszego rozwoju i gratulacji przyłączają się władze Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi z jej prezesem Pawłem Czekalskim i redakcja „Panaceum”. •

Fabian Obzejta

od. ze s. 14

pacjentowi. Nie umniejszać: „trochę się panu przytyło”, nie wyolbrzymiać, po prostu powiedzieć. Trzeba go też odpowiednio pokierować, powiedzieć, gdzie uzyskać informację o ośrodkach, które zajmują się leczeniem otyłości zgodnie z aktualnymi rekomendacjami, np. na stronie Polskiego Towarzystwa Leczenia Otyłości.

Gdzie w systemie ochrony zdrowia znajduje się pacjent z otyłością?

Niestety, zdecydowanie zbyt mało w cieniu. Pilnie potrzebujemy opracowania jasnego, przejrzystego systemu opieki i leczenia pacjentów z chorobą otyłościową. Brak skoordynowanego, holistycznego podejścia

sprawy, że pacjent miota się, odbija się od drzwi różnych lekarzy specjalistów, frustracja rośnie. Patrząc na sprawę systemowo – generuje kolejki do specjalistów, jest obciążeniem finansowym dla NFZ. Idźmy dalej – choroba postępuje, pacjent czuje się coraz gorzej, słabo funkcjonuje, nie jest efektywny w pracy, w końcu idzie na rentę. Zaczyna chorować – przypomnijmy, że otyłość była najistotniejszą „chorobą współistniejącą”, wpływającą na śmiertelność podczas pandemii COVID-19. Otyłość jest uznanym kancerogenem. Otyłość ma konsekwencje zdrowotne, społeczne i gospodarcze.

Biorąc pod uwagę „epidemię otyłości” – osoby odpowiedzialne

za system ochrony zdrowia zdecydowanie powinni działać w kierunku stworzenia skoordynowanego systemu opieki nad osobami chorującymi na otyłość.

My, jako PTLO, prowadzimy szkolenia, certyfikujemy lekarzy, tworzymy zespoły terapeutyczne, ale liczymy, że leczenie takich pacjentów zostanie odgórnie sformalizowane. Bardzo chciałbym też, by powstała oficjalna specjalizacja z obesitologii – już dziś możemy powiedzieć, że tacy lekarze będą mieli dużo pracy w przyszłości. •

Rozmawiała Agnieszka Danowska-Tomczyk

plaga otyłości

Referendum, niepostawione pytanie?

refleksje
fabiana

Jak dowiadujemy się ze strony internetowej Naczelnej Izby Lekarskiej, nowo wybrani ministrowie zdrowia, tuż po objęciu stanowiska szefa resortu, goszczą na pierwszych posiedzeniach NRL. Tym razem też stało się zadość tej tradycji: 25 sierpnia 2023 r. członkowie NRL po raz pierwszy mogli usłyszeć osobiście stanowisko nowej szefowej resortu dotyczące wprowadzenia najpilniejszych zmian w ochronie zdrowia. Po powiadomieniu opinii publicznej o zmianach na stanowisku ministra zdrowia, prezes NRL przekazał nowej minister listę pilnych problemów i zadań w ochronie zdrowia, zwanych #7kaNIL, których omawianie rozpoczęto 11 sierpnia. Należy podkreślić kilka okoliczności powyższego politycznego wydarzenia. Minister Katarzyna Sójka jest lekarką, członkinią Okręgowej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, stąd wysoce kurtuazyjne wyrażenie przez prezesa NRL radości, że przyjęła zaproszenie na spotkanie, z podkreśleniem znaczenia mogącego występować braku czasu, w związku z gorącym okresem przedwyborczym.

Tak się składa, że wciąż pozostajemy w okresie przed- bądź powyborczym, który jest oddzielony aktem wyborów. Sam akt wyborów z coraz większym trudem podpira się przymiotnikami demokratyczne. Kłopoty z czynieniem demokracji stają się powoli problemem ogólnowiatowym.

Nowa minister nieszczęśliwie onegdaj wygłosiła sentencję: „kobiety niestety umierały, umierają i umierać będą, a błędy medyczne się zdarzały i zdarzać się będą”, po dramacie w Nowym Targu. Z powodu wymagań związanych z zawodem lekarza należy postawić pytanie, czy to już nie jest cynizm. Zgodnie z wymogami etyki, uchylenie się od sądów potępiających

zło w imię metafizycznej prawdy o niemożliwości ich usunięcia ze świata, jest nie do przyjęcia. Zło się zdarza i zdarzać się będzie, należy jednak robić wszystko, by nie zdarzało się polskim pacjentom, na los których, nie może być objęty polski lekarz.

Poddająca się weryfikacji wyborców formacja polityczna, pozostająca odpowiedzialna za ochronę zdrowia, musi się liczyć z oceną resortowych ministrów z jej nadania. Pozbycie się z rządu Adama Niedzielskiego za ujawnienie na Twitterze poufnej i chronionej tajemnicą lekarską oraz przepisami o ochronie danych osobowych informacji na temat poznańskiego lekarza, warte jest przypomnienia nazwisk jego poprzedników na fotelu ministra zdrowia, w kontekście trafności nominacji i długości sprawowania urzędu. Konstanty Radziwiłł – były prezes Naczelnej Izby Lekarskiej, był identyfikowany jako przeciwnik antykoncepcji, aborcji i procedury *in vitro*. W związku ze sprawowaną w wyniku demokratycznych wyborów funkcją prezesa NRL, trudno było raczej sądzić, że nie nawiąże on twórczych kontaktów ze środowiskiem lekarskim. Senat miał być z założenia twórczy. Chcieliśmy jako społeczeństwo dobrze, a wyszło jak zwykle. Czy Senat będzie radą mędrców? Po odwołaniu ze sprawowania urzędu wojewody, Radziwiłł jest ambasadorem na Litwie. Znaczący historyk Polski twierdzą, że nie jest to najlepsze miejsce dla posiadacza takiego nazwiska.

Po Konstantym – Łukasz Szumowski był nawet w pewnym momencie twarzą walki z COVIDEM-19. Po uzyskaniu sympatii i popularności odszedł w atmosferze skandalu z powodu niewyjaśnionych okoliczności zakupów maseczek i respiratorów oraz kontrowersji wokół kierowania dotacji

finansowych. Aktualnie jest dyrektorem Narodowego Instytutu Kardiologii w Warszawie. Czy Niedzielski zaginie? Raczej nie, szczególnie w kontekście przytoczonych przykładów. Zmierzam do tego, że personalia w polskich warunkach są sprawą drugorzędą, jak los spadającego na cztery łapy kota. Najbardziej istotną sprawą dla polskiego pacjenta jest odpowiedź na pytanie, czy w szeregach ubiegających się o miejsce w Parlamencie i Senacie partii są ludzie bądź pomysły, by poprawić jego sytuację, kiedy przyjdzie mu się spotkać z bezduszną machiną ochrony zdrowia. I nie chodzi tu o to, by szermować wyborczymi obietnicami. Być może referendalne pytanie winno brzmieć: czy jesteś za kontynuowaniem w ochronie zdrowia dotychczasowych zmian własnościowych, zwanych restrukturyzacją, skutkujących naruszeniem praw, przysługujących obywatelom zgodnie z Konstytucją, w tym przede wszystkim z korzystania z ochrony zdrowia, umownie zwanej bezpłatną, realizowanej ze środków publicznych?

Referendum (głosowanie ludowe) to forma głosowania o charakterze powszechnym, najbliższa ideałowi demokracji bezpośredniej, w której udział mogą brać wszyscy obywatele uprawnieni do głosowania (tj. mający czynne prawo wyborcze). W czasie referendum obywatele całego państwa wyrażają swoją opinię w kwestii poddawanej głosowaniu. Kwestia ochrony zdrowia, chociaż w części zależna również od zamożności, nie może kolidować z art. 68 Konstytucji.

Fabian Objezta

Czy zgadzają się Państwo z tezami tego felietonu? Zachęcamy do dzielenia się swoimi refleksjami. Czekamy na Państwa opinie: panaceum@oil.lodz.pl

Zakłucie w gabinecie

Jednym z problemów, jakie mogą spotkać lekarza dentystę w trakcie wykonywania zawodu, jest zakażenie na skutek zakłucia się niesterylnymi narzędziami ostrymi. Do narzędzi tych zaliczamy: „wyroby medyczne służące do cięcia, kłucia oraz mogące spowodować zranienie lub przeniesienie zakażenia”. Procedura, jaką należy wtedy wdrożyć, nazywana jest „postępowaniem po ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał biologiczny”. Natomiast „ekspozycją zawodową” określamy narażenie pracownika na zakażenie w czasie wykonywania pracy zawodowej materiałem zakaźnym. Do materiałów potencjalnie zakaźnych zaliczamy przede wszystkim krew (potencjalne zakażenie HBV przy 0,00004 ml, HIV przy 0,1 ml) oraz wydaliny i wydzieliny ją zawierające.

Do zakażenia może dojść nie tylko w wyniku naruszenia ciągłości skóry poprzez zakłucie, zadrapanie czy skaleczenie narzędziem, ale również poprzez zachłapanie błony śluzowej, długotrwały kontakt skóry z dużą objętością materiału zakaźnego czy poprzez uszkodzoną wcześniej skórę.

Ekspozycję dzielimy na: prawdopodobną, ewidentną i maszyną. W gabinecie stomatologicznym możemy mieć do czynienia z dwiema pierwszymi.

W przypadku ekspozycji na materiał zakaźny należy:

- 1) skaleczoną skórę obficie spłukać wodą oraz przemyć ciepłą wodą z mydłem,
- 2) nie tamować krwotoku, nie uciskać rany,
- 3) zdezynfekować skórę szybko działającym środkiem dezynfekującym do skóry – niezawierającym alkoholu, np. używając Octeniseptu,
- 4) założyć opatrunek, najlepiej wodoodporny,
- 5) niezależnie, czy uszkodzenie skóry jest widoczne czy nie, miejsce kontaktu należy umyć wodą z mydłem,
- 6) w przypadku zachłapania błon śluzowych lub spojówek, należy

przeplukać je sterylną wodą lub 0,9% NaCl,

- 7) przy dostaniu się materiału zakaźnego do jamy ustnej, przeplukać usta kilkakrotnie wodą.

Dalsze postępowanie obejmuje powiadomienie przełożonego, który przeprowadza wywiad i wypełnia wymaganą dokumentację, a następnie zgłasza ten fakt pracownikowi BHP. Następnie osoba ekspozycja powinna udać się na badania do odpowiedniej placówki medycznej, co wymaga wystawienia skierowania przez kierownika placówki. Takie postępowanie powinno być przeprowadzone najlepiej w ciągu pierwszych 1-2 godzin po wypadku, ale nie później niż 24 godziny od ekspozycji. Lekarz specjalista chorób zakaźnych zleca badania, a w razie konieczności wystawia receptę na leki antywirusowe. Koszt leczenia, jeśli taki wystąpi, pokrywa pracodawca.

Oprócz obowiązków prowadzenia ewidencji takich zdarzeń, pracodawca ma inne obowiązki określone rozporządzeniem, a związane z potencjalnym ryzykiem ekspozycji i są to m.in.:

- nie rzadziej niż co 2 lata ocenić ryzyko zawodowego zranienia ostrym narzędziem oraz przeniesienia zakażenia w wyniku ekspozycji na krew lub inny potencjalnie zakaźny materiał biologiczny na danym stanowisku pracy;
- ograniczać i eliminować ryzyko takich zakażeń poprzez: opracowywanie i wdrażanie procedur bezpiecznego postępowania z ostrymi narzędziami, w tym będącymi odpadami medycznymi, a w szczególności obejmujące zakaz ponownego zakładania osłonek na ostre narzędzia;
- zapewniać ostre narzędzia zawierające rozwiązania chroniące przed zranieniem;
- opracować i wdrażać procedury używania odpowiednich do rodzaju i stopnia narażenia środków ochrony indywidualnej;

- zapewnić środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do rodzaju i stopnia narażenia;
- zapewnić warunki bezpiecznego zbierania, przechowywania oraz usuwania odpadów medycznych, z zastosowaniem łatwo dostępnych, bezpiecznych i oznakowanych pojemników, w miarę możliwości umieszczonych w pobliżu miejsc używania lub przechowywania ostrych narzędzi;
- informować o dostępnych szczepieniach i korzyściach z nich płynących;
- prowadzić systematyczne szkolenia mające na celu zapobieganie narażeniu i jego skutkom.

W środowisku gabinetu dentystycznego najczęściej do ekspozycji na krew dochodzi w trakcie wykonywania zabiegów chirurgicznych. Drugim co do częstości jest zakłucie się igłą przy podawaniu znieczulenia miejscowego, dlatego bezwzględnie zakazuje się wprowadzania raz użytej igły z powrotem do osłonki ochronnej. Igła po użyciu powinna być natychmiast umieszczona w przeznaczonym w tym celu sztywnym pojemniku do utylizacji. •

Opr. Patrycja Proc

W tekście korzystano z materiałów z kursu bhp organizowanego przez Akademię BHP (<https://elearning.bhp112.pl/>) oraz z rozporządzenia ministra zdrowia z 6 czerwca 2013 r, Dziennik Ustaw, poz. 696.

zgłębnik
stomatologiczny

Złap lato za rękę

matki lekarki

Bezpowrotnie minęły dla mnie czasy, gdy lipiec i sierpień były miesiącami niepoliczalnych godzin spędzanych nad jeziorem. Życie towarzyskie kwitło, wiatr rozwiewał włosy i grał na watach. Lato było okresem wyczekanym, upragnionym.

Lato w wielkim mieście jest inne. Przede wszystkim w Łodzi paradoksalnie woda jest tematem mocno deficytowym. Nieliczne stawy, choć z roku na rok coraz czystsze, są mocno oblegane. Kolejkę na basenie warto zająć już przed siódmą rano tak, by uniknąć

dzikich tłumów i wielkiego zgiełku. Fontanny pozostają w obiegu zamkniętym, korzystając zatem z przyjemnej ochłody można zapoznać się ze wszystkimi drobnoustrojami pozostawionymi tam przez poprzedników. To wszystko sprawia, że w mieście należy szukać alternatyw.

Na początek prowadzimy poszukiwania w naturze. Oglądamy drzewa, analizując ich korę, liście lub igły. Rozpoznajemy rośliny po listkach i kwiatach. Uczymy się nowych kolorów obserwując uważnie ptaki w parkach. Wreszcie wciąga nas świat robali, liczymy ich nogi, doceniamy twarde pancerze, słuchamy krzyków obrzydzenia na widok niektórych z nich. Uczymy nienawiści do komarów i ich swędzącym ukąszeń. Korzystamy z uroków kina letniego – również na terenie naszej Izby.

Po aktywnościach plenerowych przychodzi czas na biblioteki i ich bogatą ofertę warsztatową. Czas na muzea i poznawanie historii miasta i tego, co spowodowało, że jest tak wyjątkowe. Spotykamy na placach zabaw nowych ludzi, których chłód zawsze zatrzymywał w domach. Sprawdzamy ofertę półkolonii i testujemy, czy lepsze jest lepienie garnków, gimnastyka artystyczna czy próby zostania zdobywcą akwenów wodnych na żaglóweczkach w klasie Optymist. Zawieramy przyjaźnie na zawsze, które możliwe, że przeminą wraz z wakacjami, bo właśnie lato to czas wielkiej ulotności. Ulotnych relacji, ulotnych dmuchawców, ulotnego spokoju.

Ten spokój widzę też na opustoszałych korytarzach przychodni, w zmniejszonej ilości emocji w reje-stracji i w tym, że w końcu mam czas, by omówić wszystkie zalecenia, bez pacjentów niecierpliwie przytupujących na korytarzu.

Na drogach miasta też jakby luzniej. Szczególnie dostrzegają różnice ci, którzy zamieszkują w pobliżu szkół i przedszkoli. Nagle podczas tych dwóch miesięcy w roku okazuje się, że chodnik służy do chodzenia, a nie do losowego porzucania aut – porzucania, bo często ciężko ten proces nazwać parkowaniem. Na dwa miesiące powracają w tych miejscach przepisy ruchu drogowego i szacunek dla norm współżycia społecznego.

Patrząc na ten obraz, można by uznać, że lato to sielanka. Ludzie żyją wolnej, pogoda sprzyja aktywności i tylko złowroga klimatyzacja atakuje i powoduje infekcje. Tymczasem w tym wszystkim gubi się stabilność i rytm. Będąc małym człowiekiem, któremu ktoś, z bliżej nieznanych przyczyn, zamyka ukochane przedszkole lub szkołę, trzeba wykaazać się wielką umiejętnością adaptacji. Każdy dzień to przygoda. Nie dziwi zatem, że na koniec sierpnia moja córka oświadcza, że „bez przedszkola nie ma życia” i odlicza dni do pierwszego września. Szczerze: ja chyba też, dwa miesiące przygód to już dość. ●

Tekst i zdjęcie: Katarzyna Czaplicka

Nie tylko rodzice wyczekują powrotu dzieci do placówek. Córka autorki też tęskni za przedszkolem

Rusza grupa Balinta przy OIL w Łodzi

zaproszenie

Koło Matek Lekarek Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi zaprasza lekarzy i lekarzy dentyistów do uczestnictwa w grupie Balinta. Nasza najnowsza inicjatywa kierowana jest do wszystkich lekarzy. Spotkania będą odbywały się cyklicznie, pierwsze będzie

miało miejsce w drugiej połowie września w siedzibie OIL w Łodzi. Organizatorem wydarzenia jest Koło Matek Lekarek OIL w Łodzi we współpracy z lek. Lwem Bieluczykiem. Grupa będzie prowadzona przez certyfikowanego lidera grup Balinta. Ze względu

na specyfikę wydarzenia liczba miejsc jest ograniczona.

Zapisy odbędą się drogą internetową – więcej informacji podamy wkrótce. Można również zapisywać się telefonicznie, Biuro OIL: 42 683 17 91. Zapraszamy! ●

Delegatura Łódzka

Ostatnie przedwakacyjne spotkanie delegatów (uczestniczyło 14 osób) we wtorek 27 czerwca, poprowadził piszący tę relację.

- Omówiono aktualną sytuację w ochronie zdrowia, m.in. temat nowo powstających uczelni medycznych. Naczelna Izba Lekarska przygotowała ankietę, w której zwraca się do uczelni prowadzących kierunki medyczne, z pytaniami dotyczącymi warunków i wyników kształcenia przyszłych lekarzy. Informacje uzyskane z ankiety pozwolą na sformułowanie wniosków dotyczących potrzeb i pożądanego kierunku rozwoju systemu kształcenia kadr medycznych.
- Przedstawiono uchwałę Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych dotyczącą m.in. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
- Omówiono problemy związane z obowiązującym prawem dotyczącym przerywania ciąży i klauzuli sumienia oraz ataki na środowisko lekarskie z tym związane.
- Kolejnym tematem była zapowiedź złożenia przez Suwerenną Polskę wniosku do Prokuratora Generalnego o skierowanie skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie przepisów, które regulują funkcjonowanie izb lekarskich.

- Przekazano informację o przeznaczeniu przez NRL pieniędzy na stworzenie programu do głosowania, który umożliwi prowadzenie głosowań online w kolejnych wyborach.
- Dyskutowano o problemach związanych z funkcjonowaniem tzw. receptomatów i szkodliwych dla środowiska oraz pacjentów próbach rozwiązania ich przez Ministerstwo Zdrowia.
- Omówiono perturbacje legislacyjne związane z Ratownictwem Medycznym. Ratownicy medyczni od 22 czerwca mieli otrzymać nowe uprawnienia do wykonywania ratunkowych czynności medycznych i podawania leków. Ich zakres jest od lat stopniowo poszerzany, gdyż brakuje lekarzy w karetkach. Ku zaskoczeniu środowiska Ministerstwo Zdrowia opublikowało rozporządzenie, które jest tożsame z dotąd obowiązującym.

Następnie prowadzący spotkanie przedstawił sprawy Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi:

- przebieg konfliktu między dyrekcją a pracownikami w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu;
- próbę narzucenia przez dyrekcję ICZMP członka Komisji Bioetycznej bez uzgodnienia głosu z ORL, która to deleguje członka powyższej Komisji; nie można pozwolić

na pomijanie głosu samorządu wbrew obowiązującym przepisom;

- Uchwałę Prezydium ORL w sprawie powołania zespołu do opracowania oferty ubezpieczenia dla członków OIL w Łodzi – OC w składce oraz od utraty zarobku.

W związku z realiami zatrudnienia – znaczne grono lekarzy pracuje w formie kontraktowej – zasadne wydaje się zabezpieczenie potrzeb tej grupy w przypadku utraty możliwości zarobkowania.

Spotkania Delegatury Łódzkiej są właściwym forum do wymiany poglądów, swobodnego przepływu myśli i opinii.

Zapraszam wszystkich do udziału w zebraniach i aktywnego w nich uczestnictwa. •

Łukasz Jasek
wiceprezes ORL w Łodzi,
przewodniczący Delegatury Łódzkiej

co słychać
w delegaturach

OGŁOSZENIE

ZUS

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Ostrowie Wielkopolskim

zatrudni LEKARZA ORZECZNIKA

Szukamy właśnie Ciebie, jeśli:

- jesteś lekarzem z tytułem specjalisty
- czynnie wykonujesz zawód lekarza od minimum 4 lat

ZAKRES ZADAŃ

Do Twoich zadań będzie należało wydawanie orzeczeń i opinii lekarskich w sprawach świadczeń oraz kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń lekarskich

MIEJSCE ŚWIADCZENIA PRACY – DO WYBORU

Ostrów Wielkopolski • Jarocin • Kalisz • Łódź • Rawicz • Sieradz • Wieluń • Wieruszów • Wolsztyn • Zduńska Wola

CZAS I WARUNKI PRACY

Oferujemy zatrudnienie w ramach umowy o pracę (pełny lub niepełny wymiar czasu pracy) oraz możliwości rozwoju zawodowego i osobistego, w tym studia podyplomowe

KONTAKT

62 735 72 80 • 724 443 310
rekrutacja.ostrowwielkopolski@zus.pl
www.zus.pl zakladka – „Praca w ZUS” • <https://wybadajkariere.pl>

Do aplikowania zachęcamy osoby z niepełnosprawnościami

ZAPROSZENIE

*Nie starzeje się ten, kto
nie ma na to czasu.*

Benjamin Franklin

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi,
Delegatura w Sieradzu
serdecznie zapraszają na

I Spotkanie LEKARZY SENIORÓW

(od 60+ do 100+)

6 października br. o godz. 18:00

w Pierogarni w Sieradzu

Przewidziany mały poczęstunek.

Zainteresowani proszeni
są o zgłoszenia telefoniczne
do Biura Delegatury Sieradzkiej.
tel. 43 827 57 23 lub 508 655 376.

Beata Zwolińska
wiceprezes ORL w Łodzi
przewodnicząca Delegatury
Sieradzkiej

Łódzkie Spotkania Stomatologiczne już po raz 12. Dlaczego warto być tam z nami?

komisja
stomatologiczna

Konferencja organizowana przez Komisję Stomatologiczną OIL w Łodzi już na stałe wpisała się do kalendarza flagowych imprez organizowanych przez naszą Izbę. Pomysłodawcy: Małgorzata Lindorf i Lesław Jacek Pypec wraz z zespołem nie szczędzą sił, aby utrzymać bardzo wysoki poziom wykładów. Kiedy w 2010 r. po raz pierwszy wystartowała impreza, nie spodziewaliśmy się, że będzie miała taki rozmach.

Pierwsze spotkania, organizowane przez Delegaturę Sieradzką, odbyły się w Załęczu i wskazały na bardzo dużą potrzebę tego rodzaju szkoleń. Druga edycja zorganizowana przez Delegaturę Skierniewicką w Nieborowie tylko to potwierdziła, wskazując jednocześnie na potrzebę powiększenia bazy hotelowej w związku z bardzo dużym zainteresowaniem. Trzecie Spotkania zorganizowano więc w hotelu Wodnik nad zbiornikiem Stok koło Bełchatowa przy wsparciu Delegatury Piotrkowskiej,

by na stałe zagościć w jego gościnnych progach.

Bardzo dużym wsparciem są dla nas nasi wierni sponsorzy, których liczba wzrosła z 3 – podczas pierwszych spotkań – do ok. 40 osób. Staramy się dla nich przygotować miejsca wystawieniowe, aby mogli zaprezentować swoje produkty, sponsorzy natomiast mają dla odwiedzających stoiska zawsze ciekawe oferty.

Kiedy ostatni uczestnicy konferencji opuszczają hotel, my, organizatorzy, spotykamy się na zebraniu podsumowującym konferencję. Poszczególne zespoły dbając o dobór atrakcyjnych tematów szkoleń, zapraszają do udziału czołówkę prelegentów krajowej i zagranicznej stomatologii. Staramy się dobierać tematy z różnych specjalnościach, aby każdy znalazł coś dla siebie lub poszerzył swoją wiedzę o nowości. Dzięki temu ŁSS zostały wysoko ocenione przez Naczelną Izbę Lekarską,

co przełożyło się na przyznanie wysokiej liczby punktów edukacyjnych dla uczestników.

Łódzkie Spotkania Stomatologiczne to nie tylko trzy dni szkoleń. To miejsce wyczekiwanym przez wszystkich spotkań towarzyskich – to tu spotykają się często koleżanki i koledzy po wielu latach, aby w przyjemnej atmosferze wspominać dawne czasy przy wspólnej zabawie. Hitem spotkań co roku jest występ w drugim dniu ŁSS Gwiazdy Wieczoru. Staramy się zaprosić czołowych artystów estradowych. Również w tym roku dla uczestników czeka niespodzianka.

W imieniu zespołu organizatorów serdecznie wszystkich zapraszamy na Łódzkie Spotkania Stomatologiczne 6–8 października.

Nie może Was tam zabraknąć. Tam bije serce stomatologii! ●

Anna Bednarek-Drath

Sprzedajemy marzenia

Z Mariuszem Wilkiem, współzałożycielem zespołu rockowego Druty rozmawia Joanna Tchorzewska.

lekarskie pasje

„PANACEUM”: – Podczas ostatniego Kongresu Polonii Medycznej, zespół Druty, założony przez lekarzy ortodontów, po raz drugi wygrał konkurs ESKULAP ROCK. O wygranej zdecydowała publiczność. Co oznacza dla was takie nagrody?

MARIUSZ WILK: – To jest konkurs, który od wielu lat organizuje Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska. O jego popularności świadczy fakt, że bierze w nim udział kilkanaście kapel. To był nasz trzeci występ w tym konkursie i drugie zwycięstwo. Wygrana nigdy nie była naszym celem, ale jest niezwykle miła i daje nam motywację do dalszej gry, tym bardziej że decyduje publiczność. Chcemy pokazać, że lekarze potrafią robić też fajne rzeczy. Chcemy inspirować tym innych.

Zespół Druty powstał w 2018 r. Jak zmieniliście się od tego czasu?

Zaczęto się od jednorazowego występu dla uczestników zjazdu Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego. To było wówczas dla nas duże przedsięwzięcie, a dzięki organizatorom zjazdu koncert zorganizowany został z dużym przepychem – na scenę wyjechaliśmy na Harley'ach. Ten występ przerodził się w regularne granie i kolejne koncerty. Na początku były one związane głównie z lekarskimi wydarzeniami: konferencjami czy zjazdami, m.in. dwa razy graliśmy na Łódzkich Spotkaniach Stomatologicznych, ale później zaczęliśmy też wychodzić poza nasze środowisko. Sukcesem był dla nas występ na festiwalu Blues nad

Bobrem, do którego zakwalifikowało się wówczas tylko dziewięć kapel. Graliśmy u boku profesjonalistów i bawiliśmy się świetnie.

Co przynosi wam największą satysfakcję?

To, że gramy dla innych i inspirujemy ich do spełniania marzeń. Po jednym z koncertów podszedł do naszego gitarzysty lekarz, który przyznał się, że kiedyś też grał, ale zaprzestał na studiach i później pochłonęła go praca. Po naszym koncercie postanowił jednak reaktywować kapelę i wrócić do grania, bo sprawiało mu to wiele radości. Właśnie dla tej radości to robimy. W naszym środowisku sprzedajemy marzenia i pokazujemy innym lekarzom, że wystarczyć może chcieć. ●

Żonglowanie zaświadczeniami

Dzisiaj na wokandzie najbardziej kuriozalny dokument lekarski, jaki spotkałem. Zawierał: datę (dzień tygodnia – niedziela) – wyodrębniony, wypóśrodkowany tytuł, pisany dużymi, rozstrzelonymi literami: „zaświadczenie”, imię, nazwisko i numer PESEL kobiety, pieczęć lekarza z numerem wykonywania zawodu oraz przychodni i treść: „Rozpoznanie – toksyczny romans w okresie około menopauzalnym/groźnym dla jednośc rodziny. W obecnym czasie niezdolna do samodzielnego sprawowania opieki nad dziećmi, 24-godzinny czat, używanie przemocy nad dziećmi, porywanie, uciekanie z domu. Zaświadczenie wydaje się celem przedłożenia do Sądu”. Podane rozpoznanie nie mieści się oczywiście w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.

Kobieta wymieniona w zaświadczeniu poznała jego treść, sięgając do akt swojej sprawy rozwodowej. Złożył je jej mąż, wystawcą dokumentu był zaś jej ojciec. Składając wyjaśnienia przed rzecznikiem, podał, że zaświadczenie wydał jako ojciec na podstawie zachowania swojej córki, bez jakiegokolwiek dokumentacji psychiatrycznej i neurologicznej, ale dla dobra swoich wnuków, a pieczęć przystawił „machinalnie”.

Druga sprawa bieżącej wokandy wypłynęła w programie „Uwaga” telewizji TVN. Dziennikarz, idąc śladem uzyskanych wiadomości, zgłosił się na wizytę w przychodni lekarskiej i tam nagrał taki oto dialog z lekarzem.

– *Urlopu nie dostanę, a pękła mi rura i muszę całe mieszkanie remontować.*

– *A coś dolega?*

– *Tak właściwie, to nie...*

– *Dobrze, zrobimy sobie na dwa tygodnie jakieś zaburzenia żołądkowe.*

– *W razie czego można jeszcze przedłużyć trochę?*

– *Lepiej nie.*

Po 80 sekundach dziennikarz wrócił do rejestracji i odebrał zwolnienie. Wizyta wiązała się z opłatą w wysokości 120 złotych.

Wystawcą lipnego zwolnienia wydanego w czasie prowokacji (i innego w zbliżonym czasie) był lekarz wcześniej skazany prawomocnie za poświadczenie nieprawdy w dokumentach lekarskich i pozbawiony na jeden rok (maksymalny okres przewidziany w ustawie) prawa do wystawiania zaświadczeń lekarskich. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej lekarza zostało umorzone wobec skazania go przez sąd powszechny.

Wystawienie zwolnienia w ramach prowokacji dziennikarskiej lekarz tłumaczył w następujący sposób: „Pamiętam, że dostał on [dziennikarz] zwolnienie, mimo że nie był badany. To była dziwna sytuacja, bo już wychodziłem, a on koniecznie chciał się dostać. Wystawiłem mu zwolnienie w dniu zgłoszenia i kazałem się zgłosić następnego dnia na badanie, co nie nastąpiło”.

ZUS ponownie wydał decyzję o cofnięciu upoważnienia do wystawiania zaświadczeń lekarskich. Okręgowy Sąd Lekarski skazał obwinionego lekarza na karę jednego roku zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Brak w aktach Okręgowego Sądu Lekarskiego informacji, czy było prowadzone w tej sprawie postępowanie karne.

Opisane kazusy są aż nadto oczywiste. Stanowią ewidentne przypadki naruszenia godności zawodu lekarza. Ich szkodliwość przejawia się na wielu płaszczyznach. Najgroźniejsze dla zawodu lekarza jest uderzenie rykoszetem w istotę samorządności zawodu lekarskiego. Jak wskazuje art. 17 ustęp 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, rolą samorządu zawodowego jest sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu. Lekarze i lekarze dentyści powinni *in corpore* dbać

o zgodność z prawem swoich zachowań. W przeciwnym razie dostarczą „paliwa” dla takich inicjatyw, jak Parlamentarny Zespół ds. spraw funkcjonowania izb lekarskich w Polsce czy wnioski grupy posłów do Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobry o skierowanie skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zbadania przepisów dotyczących izb lekarskich w zakresie obligatoryjnej do nich przynależności.

Przypomnę, że w roku 2009 Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie umorzył postępowanie w sprawie badania zgodności z Konstytucją obowiązku przynależności do samorządów zawodowych wszczęte na wniosek ówczesnego Rzecznika Praw Obywatelskich, wobec cofnięcia przez niego wniosku. Przy tej okazji jednak Naczelna Izba Lekarska i organy innych samorządów zawodowych przedstawiły swoje stanowiska, argumentując między innymi, że członkostwo w samorządzie jest dobrowolne w tym sensie, że każda „osoba decydująca się na wykonywanie określonego zawodu samodzielnie podejmuje decyzję o przynależności do samorządu zawodowego, godząc się tym samym na poddanie się określonym wymaganiom” oraz że zrównanie samorządów zawodowych z innymi formami zrzeszeń osób wykonujących dany zawód prowadziłoby do braku możliwości realizacji obu konstytucyjnych celów samorządu: sprawowania pieczy i reprezentacji osób wykonujących zawód zaufania publicznego. Podważyłoby także sens sądownictwa dyscyplinarnego, gdyż podlegałaby mu tylko część osób wykonujących dany zawód, co spowodowałoby obniżenie świadomości potrzeby dbania o należyte i etyczne wykonywanie zadań. ●

Jerzy Ciesielski, adwokat

z lekarskiej wokandy

OGRANICZENIA, NAKAZY I ZAKAZY W ZWIĄZKU Z WYSTĄPIENIEM STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO

Z dniem **1 LIPCA 2023 R.** uchylono rozporządzenie Rady Ministrów z 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (DzU, poz. 679, z późn. zm.).

WYKONYWANIE ZAWODU LEKARZA

22 CZERWCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę pracowników podmiotów leczniczych działających w formie jednostki budżetowej (DzU 2023 r., poz. 1156). Rozporządzeniem wprowadzono nową tabelę miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego.

7 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 13 czerwca 2023 r. w sprawie umiejętności zawodowych lekarzy i lekarzy dentyków (DzU 2023 r., poz. 1189). Rozporządzenie określa:

1) rodzaje i kody umiejętności zawodowych, w których lekarz i lekarz dentyk mogą uzyskać certyfikat umiejętności zawodowej,

2) kwalifikacje lekarza i lekarza dentykisty stanowiące warunek ubiegania się o certyfikat umiejętności zawodowej.

12 LIPCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 7 lipca 2023 r. w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (DzU 2023 r., poz. 1322).

3 SIERPNI 2023 R. (z mocą od 1 lipca 2023 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 1 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia priorytetowych dziedzin medycyny (DzU 2023 r., poz. 1503). Wykaz rozszerzono o neurologię.

4 WRZEŚNIA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia

z 10 lipca 2023 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (DzU 2023 r., poz. 1515). Kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami określono w załączniku do rozporządzenia.

4 SIERPNI 2023 R. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1516 ogłoszono jednolity tekst ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentykisty.

8 SIERPNI 2023 R. (z mocą od 1 lipca 2023 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentyków odbywających specjalizację w ramach rezydentury (DzU 2023 r., poz. 1535).

RECEPTY

2 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 12 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii I i preparatów zawierających te środki lub substancje (DzU 2023 r., poz. 1368). Zmiany dotyczą zasad wystawiania recept na preparat zawierający środek odurzający grupy I-N lub II-N, substancję psychotropową grupy II-P, III-P lub IV-P, lub prekursor kategorii 1.

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

2 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej (DzU 2023 r., poz. 1485). Zmiany dotyczą Indywidualnego Planu Opieki Medycznej.

2 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (DzU 2023 r., poz. 1486). Zmiany dotyczą

Indywidualnego Planu Opieki Medycznej. Do 31 grudnia 2023 r. Indywidualny Plan Opieki Medycznej może być prowadzony w postaci papierowej.

ŚWIADCZENIA GWARANTOWANE

5 SIERPNI 2023 R. (częściowo 22 czerwca 2023 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (DzU 2023 r., poz. 1160). Zmiany dotyczą przede wszystkim załączników do rozporządzenia.

26 CZERWCA 2023 R. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1194 ogłoszono jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

1 LIPCA 2023 R. (częściowo 1 stycznia 2024 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 28 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu niezbędnych informacji przetwarzanych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych (DzU 2023 r., poz. 1245).

1 LIPCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 28 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (DzU 2023 r., poz. 1248). Zgodnie z rozporządzeniem w okresie planowania obejmującym rok 2023 skorygowaną liczbę jednostek sprawozdawczych, obliczaną dla świadczeniodawcy, na okres planowania, na dzień 30 czerwca 2023 r., koryguje się współczynnikiem 1,0235.

3 LIPCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 30 czerwca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej (DzU 2023 r., poz. 1265). Dotyczy ono świadczeń udzielanych na podstawie przepisów

ustaw: o cudzoziemcach, o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, o udziale zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnych operacjach lub wspólnych działaniach ratowniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o repatriacji, Kodeks karny wykonawczy.

26 LIPCA 2023 R. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1427 ogłoszono jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

1 SIERPNI 2023 R. (częściowo od 15 sierpnia 2023 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 28 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (DzU 2023 r., poz. 1477). Zmieniono załączniki do rozporządzenia wprowadzające nowe świadczenia.

18 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 14 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (DzU 2023 r., poz. 1528). Zmieniono definicje lekarzy, o których mowa w rozporządzeniu oraz wprowadzono nowy załącznik określający warunki szczególne, jakie powinni spełniać świadczeniodawcy przy udzielaniu świadczeń gwarantowanych – uzdrowiskowe leczenie szpitalne, sanatoryjne i ambulatoryjne dzieci i dorosłych. Okres dostosowawczy do nowych warunków kończy się 31 grudnia 2023 r.

ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1 LIPCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 29 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19 (DzU 2023 r., poz. 1254).

6 LIPCA 2023 R. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1284 ogłoszono jednolity tekst ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Rozporządzenie określa:

1) wykaz zakażeń i chorób zakaźnych objętych obowiązkiem przekazywania danych o wynikach leczenia lub o wykluczeniu nosicielstwa u ozdowieńca,

2) zakres danych o wynikach leczenia lub o wykluczeniu nosicielstwa u ozdowieńca objętych obowiązkiem przekazania danych oraz okoliczności, termin i sposób ich przekazywania,

3) właściwość państwowego inspektora sanitarnego w zakresie otrzymania danych o wynikach leczenia lub o wykluczeniu nosicielstwa u ozdowieńca.

4 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 10 lipca 2023 r. w sprawie zakażeń i chorób zakaźnych objętych obowiązkiem przekazywania państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu danych o wynikach leczenia lub o wykluczeniu nosicielstwa u ozdowieńca (DzU 2023 r., poz. 1380).

PROGRAMY PILOTAŻOWE

11 SIERPNI 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 25 maja 2023 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie kompleksowej opieki rozwojowej nad dziećmi urodzonymi przedwcześnie KORD (DzU 2023 r., poz. 1202). Rozporządzenie określa warunki realizacji programu pilotażowego w zakresie kompleksowej opieki rozwojowej nad dziećmi urodzonymi przedwcześnie KORD.

29 CZERWCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 21 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży problemowo korzystających z nowych technologii cyfrowych oraz ich rodzin (DzU 2023 r., poz. 1216). Zmiany dotyczą cen jednostkowych, według których odbywa się rozliczanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w ramach programu pilotażowego.

29 CZERWCA 2023 R. (częściowo od 1 września 2023 r.) weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 26 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego „Profilaktyka 40 plus” (DzU

2023 r., poz. 1239). Zmiany związane są z wprowadzeniem centralnej elektronicznej rejestracji na świadczenia udzielane w ramach programu.

21 LIPCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 9 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (DzU 2023 r., poz. 1288).

14 SIERPNI 2023 R. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1603 ogłoszono jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego w zakresie koordynowanej opieki medycznej nad chorymi z neurofibromatozami oraz pokrewnymi im rasopatiami.

INNE

22 CZERWCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 22 czerwca 2023 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (DzU 2023 r., poz. 1180). W czterech załącznikach do rozporządzenia określono:

- medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie,
- medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza,
- świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie,
- świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza.

24 CZERWCA 2023 R. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 czerwca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (DzU 2023 r., poz. 1187). Zmiany dotyczą psychoterapii.

mec. Jarosław Klimek

prawniczy
newsletter
medyczny

Zasady udzielania pomocy medycznej pacjentom w SOR

lekarz pyta,
prawnik
odpowiada

Pytanie

Czy mogę prosić o przybliżenie zasad udzielania pomocy medycznej osobom zgłaszającym się do szpitalnych oddziałów ratunkowych. Zależy mi na poznaniu wykładni prawa w tej kwestii.

Odpowiada mec. Jarosław Klimek,
radca prawny Działu
Prawnego OIL w Łodzi

Przed wszystkim wymaga podkreślenia to, że w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym udziela się pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (art. 3 pkt 9) ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym – dalej zwanej Ustawą. Z kolei stan nagłego zagrożenia zdrowotnego, to – wedle art. 3 pkt 8) Ustawy – stan polegający na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała, lub utrata życia, wymagający podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych i leczenia.

Szczegółowe zadania szpitalnych oddziałów ratunkowych określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (dalej Rozporządzenie). Określa ono również minimalne wyposażenie, organizację oraz minimalne zasoby kadrowe szpitalnych oddziałów ratunkowych.

SOR ma udzielać świadczeń opieki zdrowotnej polegających na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (§ 2 ust. 1 Rozporządzenia). Podkreślić trzeba, że w SOR nie odbywają się przyjęcia osób skierowanych na leczenie szpitalne w trybie planowym (§ 2 ust. 2 Rozporządzenia).

Pracę SOR koordynuje ordynator lub wyznaczony przez ordynatora spośród lekarzy systemu lekarz posiadający specjalizację w dziedzinie medycyny ratunkowej określany w Rozporządzeniu jako lekarz dyżurny oddziału (§ 12 ust. 2 Rozporządzenia).

Zadaniem lekarza dyżurnego oddziału jest m.in. (zgodnie z § 12 ust. 3 Rozporządzenia):

- udzielanie świadczeń zdrowotnych w SOR,
- kierowanie pacjentów do innych oddziałów szpitala, w którym funkcjonuje SOR,
- odmowa przyjęcia do SOR (kiedy osoba zgłaszająca się nie znajduje się w stanie nagłego zagrożenia życia),
- wystawianie skierowania do innego szpitala.

Świadczenia w SOR może również udzielać personel realizujący świadczenia NPL (§ 12 ust. 4 Rozporządzenia).

Oznacza to, że lekarze innych oddziałów szpitala, w którym funkcjonuje SOR, mogą wyłącznie konsultować pacjentów SOR. Ale decyzje co do skierowania pacjenta na inny oddział szpitala, odmowy przyjęcia czy skierowania do innego szpitala podejmować może wyłącznie lekarz dyżurny oddziału.

Oczywiście skierowanie na inny oddział szpitala przez lekarza dyżurnego SOR nie oznacza automatycznego

przyjęcia pacjenta na ten oddział. Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 1b Rozporządzenia lekarz oddziału podejmuje decyzję o przyjęciu na oddział pacjenta skierowanego przez lekarza dyżurnego SOR. Informacje o maksymalnym czasie na podjęcie decyzji o skierowaniu pacjenta na oddział szpitalny lub odmowie przyjęcia na SOR, a także o przyjęciu na oddział pacjenta skierowanego z SOR muszą być umieszczone w regulaminie organizacyjnym szpitala, w którym funkcjonuje SOR.

Liczba łóżek w poszczególnych jednostkach organizacyjnych szpitala wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, w którym znajduje się oddział, zabezpieczanych na potrzeby osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego skierowanych do tych jednostek z oddziału, jest ustalana przez kierownika podmiotu wykonującego działalność leczniczą prowadzącego szpital, po zasięgnięciu opinii ordynatorów oddziałów tych jednostek (lekarzy kierujących oddziałami) i podawana do wiadomości ordynatorów oddziałów jednostek (lekarzy kierujących oddziałami) oraz lekarza dyżurnego SOR (§ 13 ust. 3 Rozporządzenia).

Wobec takiego brzmienia przywołanych przepisów pacjenci zgłaszający się na SOR nie mogą być rejestrowani przez innych lekarzy niż lekarze SOR, w szczególności przez lekarzy innych oddziałów szpitala, w którym funkcjonuje SOR. Na inne oddziały szpitala, w którym funkcjonuje SOR, pacjenci zgłaszający się na SOR (nieplanowo) mogą być przyjęci wyłącznie na podstawie skierowania wystawionego przez lekarza dyżurnego SOR. Jednak ostateczną decyzję o przyjęciu na oddział podejmuje lekarz oddziału, na który pacjent został skierowany. •

Recepty – co się zmieniło w wakacje?

Minister zdrowia, w dniu 3 lipca 2023 r. zdecydował o wprowadzeniu limitu recept, które mogą być wystawione przez jednego lekarza w cyklu dziesięciogodzinnym, wprowadzając jednocześnie limit pacjentów, dla których recepty te mogą być wypisane.

Jak podano w przekazie medialnym, uzasadniając nagłą i niespodziewaną decyzję ministra, działania te podjęto w związku z rozwojem na szeroką skalę receptomatów, potrzebą wyeliminowania handlu receptami, przywrócenia poczucia bezpieczeństwa pacjentów, jak również w celu zapobiegania potencjalnemu popełnianiu czynów penalizowanych z użyciem narzędzia administrowanego przez Centrum e-Zdrowia.

Wskazać należy, że pierwotną decyzją ministra zdrowia objęte były wszystkie leki, zarówno refundowane, jak i nierefundowane. Dopiero 12 lipca 2023 r. minister zmodyfikował swoją decyzję, w ten sposób, że wykluczył z limitu recept leki refundowane. Limity aktualnie są następujące: lekarz na 10 godzin pracy może przyjąć do 80 pacjentów, którym przepisze receptę nierefundowaną – do limitu nie wlicza się pacjentów, którzy otrzymują recepty wyłącznie na leki refundowane, liczba przepisanych recept nierefundowanych w dziesięciogodzinnym cyklu pracy nie może przekroczyć 300 – limit obowiązuje wszystkich uprawnionych do przepisywania recept. Informacja ta pochodzi bezpośrednio ze strony internetowej Ministerstwa Zdrowia, próżno bowiem szukać jakichkolwiek regulacji prawnych, wynikających z obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej systemu źródeł prawa, z których wynikałaby powyższa decyzja ministra zdrowia.

Jak podawało Ministerstwo Zdrowia w pismach kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich:

Nowe regulacje w dużej mierze wynikają z potrzeby wyeliminowania handlu receptami

„wprowadzenie dziennego limitu przyjętych pacjentów oraz wystawianych recept nierefundowanych, miało i ma charakter techniczny. Minister Zdrowia, wdrażając powyższe ograniczenia działań na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (DzU z 2021 r. poz.932), art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (DzU z 2022 r. poz. 1555, z późn. zm.) oraz § 2 pkt 3 Statutu Centrum e-Zdrowie stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie Centrum e-Zdrowia (DzUz Min. Zdr. poz. 42, z późn. zm.) w zw. z art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r.

o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (DzU z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.)”. Wskazać jednak należy, za Rzecznikiem Praw Obywatelskich, że „niewątpliwie mając na uwadze powyższe przepisy, Minister Zdrowia uczestniczy w ustalaniu polityki państwa w zakresie ochrony zdrowia. We wskazanych regulacjach prawnych nie ma jednak powszechnie obowiązującego przepisu stanowiącego podstawę prawną wprowadzonych przez Centrum e-Zdrowia limitów w wystawianiu e-recept przez lekarzy. Przepisy te nie przyznają

cd. na s. 26

zmiana przepisów

zmiana przepisów

cd. ze s. 25

również Ministrowi Zdrowia kompetencji do wprowadzania tego typu ograniczeń. Natomiast przepisy Statutu Centrum e-Zdrowie są regulacjami wewnętrznymi i zgodnie z art. 93 ust. 2 Konstytucji RP i nie mogą stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów”.

Sierpniowe ograniczenia

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 12 lipca 2023 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje zostało wprowadzone drugie ograniczenie w zakresie preskrypcji leków psychotropowych i odurzających. Rozporządzenie to weszło w życie 2 sierpnia 2023 r., a zmiany wprowadzone tym rozporządzeniem objęły dwa obszary regulacji: 1) obowiązki lekarza, jakich lekarz musi dopełnić, aby móc wystawić receptę na leki psychotropowe i odurzające,

2) zasady wystawiania recept stanowiących kontynuację leczenia.

OBOWIĄZKI LEKARZA PRZED WYSTAWIENIEM RECEPTY NA LEKI PSYCHOTROPOWE I ODURZAJĄCE

Od 2 sierpnia 2023 r. lekarz może wystawić receptę na preparat zawierający środek odurzający grupy I-N lub II-N, substancję psychotropową grupy II-P, III-P lub IV-P lub prekursor kategorii 1 po przeprowadzeniu dwuetapowej weryfikacji, tj.:

a) po uprzednim dokonaniu przez osobę wystawiającą receptę weryfikacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub po zebraniu wywiadu od pacjenta,

b) po ustaleniu, że ilość i rodzaj produktów leczniczych przepisanych pacjentowi na receptach wystawionych i zrealizowanych nie jest wystarczająca do prawidłowego prowadzenia farmakoterapii.

Co za tym idzie: lekarz ma obowiązek zapoznać się z wcześniej

zaordynowaną pacjentowi farmakoterapią, co ma na celu weryfikację ilości i rodzaju leków przepisanych pacjentowi na receptach, które zostały mu wystawione i przez niego zrealizowane.

Nadto lekarz ma obowiązek opisanego przebiegu powyżej opisanego procesu w dokumentacji medycznej pacjenta. Istotne jest to, że w dokumentacji medycznej winna znaleźć się informacja, czy weryfikacji tej lekarz dokonał za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, czy po zebraniu wywiadu od pacjenta, oraz na jakiej podstawie uznał, że ilość i rodzaj produktów leczniczych dotychczas wystawionych nie jest wystarczająca do prawidłowego prowadzenia farmakoterapii. Po tak przeprowadzonej weryfikacji lekarz powinien dokonać preskrypcji leku zgodnej z wyciągniętymi wnioskami.

ZASADY WYSTAWIANIA RECEPT STANOWIĄCYCH KONTYNUACJĘ LECZENIA W PRZYPADKU LEKÓW PSYCHOTROPOWYCH I ODURZAJĄCYCH

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 12 lipca 2023 r., dotyczącymi recept stanowiących kontynuację farmakoterapii, lekarz może – bez dokonania badania pacjenta – wystawić receptę niezbędną do kontynuacji leczenia, na preparat zawierający środek odurzający grupy I-N lub II-N, substancję psychotropową grupy II-P, III-P lub IV-P lub prekursor kategorii 1 może być wystawiona, jeżeli od ostatniego zbadania pacjenta upłynęło nie więcej niż 3 miesiące. Lekarz jest zobowiązany zamieścić w dokumentacji medycznej tę informację.

WYJĄTEK!

Wyżej wskazane wymagania nie dotyczą lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, których pacjent wybrał przez złożenie deklaracji wyboru. Jak wynika z uzasadnienia projektu rozporządzenia, mając na uwadze charakter pracy lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, wyłączono ich z obowiązku

weryfikacji oraz uniemożliwienia kontynuacji leczenia, jeśli od zbadania pacjenta minęło więcej niż 3 miesiące. Lekarze POZ znają bowiem historię leczenia pacjentów, gdyż sprawują nad nimi stałą opiekę.

Jeszcze nie koniec zmian...

Wskazać należy, że 23 czerwca 2023 r. do Sejmu trafił rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, w którym to projekcie przewidziano zmianę brzmienia art. 95b prawa farmaceutycznego, poprzez dodanie ust. 1a po ust. 1 w brzmieniu: „1a. Recepta, na której ma zostać przepisany produkt leczniczy zawierający w swoim składzie substancję psychotropową lub środek odurzający, z których którakolwiek substancja lub środek należy do grupy II-N, III-P albo IV-P określonej w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii – jest wystawiana wyłącznie w postaci elektronicznej”. Ma to swoje uzasadnienie: taka postać recepty usprawnia proces nadzoru nad preskrypcją i pozwala w wyższym stopniu zapobiegać albo wykrywać ewentualne nadużycia w powyższym zakresie. Zmiana ta jest podyktowana również tym, że względem recept o ww. kategorii dostępności istnieje szczególne ryzyko nadużyć, w tym nadmiernego lub bezpodstawnego (nieuzasadnionego względami medycznymi) ich wystawiania. Przez zastrzeżenie, że recepta na produkty lecznicze ww. kategorii dostępności może być wystawiona wyłącznie w postaci elektronicznej, projektodawca chce osiągnąć rezultat ograniczenia skali omawianych naruszeń prawa przez zwiększenie nadzoru nad procesami preskrypcji. Dla efektywności tych procesów fakt wystawiania recept w postaci elektronicznej ma kluczowe znaczenie. •

r.pr. Emilia Antczak
kierownik Biura OROZ w Łodzi

ŹRÓDŁA:

- <https://www.gov.pl/web/zdrowie/od-3-lipca-2023-roku-obowiazujace-dzienne-limity-przyjetych-pacjentow-oraz-przepisanych-recept-nier refundowanych>
- <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-lekarze-e-recepty-ograniczenia-mz-odpowiedz-ponowne>
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 12 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje
- <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12372005>
- <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&ldRM-0610-59-23>
- K. Urban, E. Warmińska-Friberg, *Ograniczenia w wystawianiu recept przez lekarzy*, LEX/el. 2023.

Dziedziczenie przez małoletnie dzieci

Czy dzieci mogą być spadkobiercami? Czy mogą odrzucić spadek? Czy dziecko jeszcze nienarodzone może dziedziczyć? Kto zarządza majątkiem dziecka? – na te pytania odpowiadamy w dzisiejszym poradniku.

Anna Madajczyk-Pietrzak, Dział Prawny Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

prawo
rodzinne

W sytuacji, kiedy nie chcemy przyjąć spadku, powinniśmy w terminie sześciu miesięcy spadek odrzucić. Jednak trzeba pamiętać, że po odrzuceniu spadku w dalszej kolejności będą dziedziczyły nasze dzieci – trzeba zadbać także o wniosek do sądu o wyrażenie zgody na odrzucenie spadku w imieniu dzieci.

Kwestie spadkowe uregulowane zostały w księdze IV ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. DzU z 2022 r., poz. 1360 z późn. zm.), dalej k.c. Aczkolwiek, aby w sposób wyczerpujący omówić tematykę dziedziczenia przez małoletnie dzieci, należy sięgnąć do przepisów k.c. spoza księgi IV oraz do takich aktów prawnych, jak ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. DzU z 2021 r., poz. 1805 z późn. zm.), dalej k.p.c. i ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. DzU z 2020 r., poz. 1359 z późn. zm.), dalej k.r. i o.

Chwila otwarcia spadku i zdolność prawna

Punktem wyjścia w przedmiotowej tematyce powinien być art. 927 k.c., zgodnie z którym nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku ani osoba prawna, która w tym czasie nie istnieje. Przez pojęcie „chwili otwarcia spadku” należy rozumieć chwilę śmierci spadkodawcy. To właśnie w tym momencie prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą na jedną lub kilka osób, które stają się spadkobiercami. Ponadto – jak wskazuje powyższy przepis – osoba

fizyczna musi żyć w chwili otwarcia spadku. Wydaje się to być racjonalne, ale pod tym stwierdzeniem „kryje się” pojęcie zdolności prawnej. To właśnie ona stanowi jedną z przesłanek, która determinuje możliwość dziedziczenia, w tym również przez małoletnie dzieci. Zdolność prawną posiada każdy człowiek od chwili urodzenia aż do śmierci. Zdolności prawnej nie można nikogo pozbawić ani jej ograniczyć, w przeciwieństwie do zdolności do czynności prawnych, o których będę pisała w dalszej części. Zdolność prawna to nic innego jak zdolność

cd. na s. 28

cd. ze s. 27

do bycia podmiotem praw i obowiązków. Posiada ją każdy człowiek od chwili urodzenia (art. 8 k.c.), w tym również osoba małoletnia, co oznacza, że pomimo braku pełnoletności, a w tym pełnej zdolności do czynności prawnych, może ona dziedziczyć.

Nasciturus jako spadkobierca

Przepisy kodeksu cywilnego przewidują również wyjątek dziedziczenia przez tzw. *nasciturusa*, czyli dziecko poczęte, ale jeszcze nienarodzone. Co prawda nie ma ono jeszcze zdolności prawnej, ale już może dziedziczyć pod warunkiem, że urodzi się żywe. Jest to warunek *sine qua non*, bez spełnienia którego *nasciturus* nie może w przyszłości stać się spadkobiercą. Art. 927 §2 k.c. jasno stanowi, że dziecko w chwili otwarcia spadku już poczęte może być spadkobiercą, jeżeli urodzi się żywe.

Przyjęcie lub odrzucenie spadku, a zdolność do czynności prawnych

Spadkobierca, który dowiedział się o powołaniu do dziedziczenia, może przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste) bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), jak również spadek odrzucić.

W tym miejscu należy odwołać się do zagadnienia zdolności do czynności prawnych, która oznacza zdolność do nabywania praw i zaciągania zobowiązań. W przypadku dziedziczenia jest to właśnie zdolność do przyjęcia lub odrzucenia spadku. Dokonać tego może osoba, która posiada tzw. pełną zdolność do czynności prawnej, czyli – jak wynika z obowiązujących przepisów – osoba pełnoletnia. Kodeks cywilny w art. 11 stanowi, że pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności. Natomiast dziecko, które nie ukończyło lat 13, nie ma zdolności do czynności prawnych, dopiero po ukończeniu przez nie 13. roku życia przepisy przyznają dziecku ograniczoną zdolność do czynności prawnych, co nie

jest wystarczającą przesłanką do tego, aby dziecko we własnym imieniu mogło samo zdecydować o przyjęciu spadku lub o jego odrzuceniu. Dlatego w tym miejscu należy odwołać się do przepisów kodeksu rodzinnego i kodeksu postępowania cywilnego.

Zarząd majątkiem dziecka, a zgoda sądu opiekuńczego

W myśl aktualnie obowiązujących przepisów kodeksu rodzinnego, rodzice obowiązani są sprawować z należytą starannością zarząd majątkiem dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Rodzice nie mogą bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonywanie takich czynności przez dziecko. Oznacza to, że za małoletnich powinni działać ich przedstawiciele ustawowi, z reguły są nimi rodzice. Natomiast przyjęcie lub odrzucenie spadku, jaki przypada małoletniemu, niewątpliwie zalicza się do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu. W związku z powyższym podjęcie decyzji przez rodziców małoletniego może nastąpić po otrzymaniu zezwolenia sądu opiekuńczego. Należy pamiętać o tym, że oświadczenie złożone przez rodziców bez wymaganej zgody sądu opiekuńczego nie wywołuje skutków prawnych. Jak wynika z art. 583 k.p.c. zezwolenia na dokonanie przez rodziców czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka lub na wyrażenie przez rodziców zgody na dokonanie takiej czynności przez dziecko sąd opiekuńczy udziela na wniosek jednego z rodziców po wysłuchaniu drugiego. Sąd opiekuńczy wydaje w tym przedmiocie postanowienie, które staje się skuteczne z chwilą uprawomocnienia.

Termin na przyjęcie lub odrzucenie spadku

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku powinno być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia,

w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania. Należy pamiętać o tym, że jest to tzw. termin zawity, co oznacza, że jego upływ powoduje utratę uprawnienia do złożenia oświadczenia. Brak oświadczenia spadkobiercy w ww. terminie jest jednoroznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

W sytuacji, kiedy zostaliśmy powołani do dziedziczenia, ale nie chcemy przyjąć spadku, powinniśmy w terminie sześciu miesięcy spadek odrzucić. Pamiętać należy o tym, że po odrzuceniu spadku w dalszej kolejności będą dziedziczyły nasze dzieci, dlatego po odrzuceniu spadku powinniśmy wystąpić do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wyrażenie zgody na odrzucenie spadku w imieniu naszych dzieci. Uzasadniając wniosek, z reguły wystarczy udowodnić, że spadek jest zadłużony. Jeśli sąd w toku postępowania dojdzie do przekonania, że pozostawiony spadek jest wart więcej niż pozostawione długi, wówczas z uwagi na interes dziecka, może odmówić wyrażenia zgody na jego odrzucenie w imieniu dziecka.

Termin na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego wynosi również sześć miesięcy, ale zgodnie z przyjętą linią orzecniczą złożenie do sądu opiekuńczego wniosku o zezwolenie na odrzucenie spadku w jego imieniu, powoduje zawieszenie biegu sześciomiesięcznego terminu na czas trwania postępowania. Oznacza to, że termin ten nie biegnie do chwili uprawomocnienia się postanowienia sądu opiekuńczego w tym przedmiocie.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzić należy, że dziecko może być spadkobiercą, ponieważ posiada zdolność prawną. Spadkobiercą może być również dziecko poczęte, tzw. *nasciturus*, pod warunkiem, że urodzi się żywe. Jednakże małoletni – z uwagi na brak pełnej zdolności do czynności prawnych – nie może samodzielnie złożyć oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Mogą to zrobić jego przedstawiciele ustawowi, z reguły rodzice, i to dopiero po uzyskaniu zgody sądu w tym przedmiocie. •

Najem elektroniki. Jak to wygląda i czy się opłaca?

Nie jest tajemnicą, że sytuacja ekonomiczna i wciąż rosnące wydatki często spędzają sen z powiek przedsiębiorcom, w tym lekarzom prowadzącym swoją praktykę. Dziś przedstawiamy rozwiązanie, które może częściowo ograniczyć koszty prowadzenia biznesu w obszarze nowych technologii. To najem urządzeń mobilnych, takich jak smartfony czy laptopy. Na czym dokładnie polega?

Najem urządzeń mobilnych to stosunkowo nowa usługa zbliżona do znanych już wynajmów aut czy rowerów. Taka forma posiadania zyskuje na popularności z kilku powodów. Z jednej strony, w obliczu wciąż wysokiej inflacji i kosztów prowadzenia biznesu, przedsiębiorcy poszukują oszczędności. Z drugiej strony, jednak pragniemy korzystać z wysokiej jakości urządzeń, które zwiększą komfort naszej codziennej pracy. Chcemy być konkurencyjni oraz podążać za trendami, także tymi technologicznymi. Najem może pozwolić połączyć te dwa światy.

Czy warto?

– Najem to wygodna forma użytkowania i finansowania. Dzięki niej można korzystać z nowoczesnego sprzętu: laptopów, iPadów, iPhone'ów i innych urządzeń różnych producentów, w ramach stałej miesięcznej opłaty, niezależnej od stóp procentowych czy inflacji. Najem nie wpływa na możliwość zaciągnięcia kredytu. W przypadku przedsiębiorców pozwala rozliczyć kwotę netto za najem jako koszt uzyskania przychodu i tym samym odliczyć VAT. Dodatkowo w ramach usługi każdy klient otrzymuje możliwość bezpłatnej naprawy – tłumaczy Aleksandra Wójcik, Deputy Sales Director b2b w firmie Digital Care.

Korzyści z najmu potwierdza badanie Smart Barometr przeprowadzone w 2022 r. przez Kantar Public na zlecenie Digital Care, największego na polskim rynku dostawcy usług dla urządzeń mobilnych. Wśród najistotniejszych wartości płynących z najmu respondenci wskazywali możliwość wymiany urządzenia na nowsze

w trakcie trwania umowy (70%) czy niską opłatę miesięczną (52%).

Wygląda na to, że najem urządzeń mobilnych bardzo szybko zyskał uznanie Polaków. W 2022 r. już co trzeci smartfon w iMac był wynajmowany. – To atrakcyjna forma zarówno dla biznesu, który stanowi niemal 60 proc. klientów, jak i osób prywatnych, 37 proc. wszystkich klientów to przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą – dodaje Aleksandra Wójcik.

Decydując się na najem wysokiej jakości sprzętu i wybierając jego dostawcę, warto znaleźć takiego, który pozbawi nas kłopotów z naprawą – częściową (np. wyświetlacz) czy całkowitą (przy wymianie urządzenia na nowe lub zastępcze).

Najem krok po kroku

W jaki sposób można wynająć urządzenie? Firmy specjalizujące się w tej usłudze zapewniają o szybkim i prostym procesie. Przede wszystkim należy skontaktować się z wybranym dostawcą i opowiedzieć o swoich potrzebach – określić rodzaj interesującego nas sprzętu (np. smartfon, laptop czy tablet), jego zastosowanie, liczbę czy markę. Następnie klient zostanie poddany badaniu wiarygodności finansowej, a po pozytywnej decyzji nie pozostaje nic innego, jak podpisać umowę na wybrany sprzęt.

Firmy często przedstawiają swoim klientom ofertę „szytą na miarę”, czyli bezpośrednio dostosowaną do indywidualnych preferencji. Wpisany w nią koszt najmu jest ustalany na podstawie wartości produktów w momencie zakończenia zobowiązania oraz

długości umowy, która zwykle trwa od 24 do 36 miesięcy. Dodatkowo już po roku można wymienić wynajęty sprzęt na nowsze modele, które pojawiają się na rynku. Co istotne, z punktu widzenia przedsiębiorców, od razu można poszerzyć usługę o wsparcie – zarówno techniczne, jak i serwisowe, by nie martwić się żadnymi kwestiami związanymi z eksploatacją, a nawet zarządzeniem flotą firmowych urządzeń.

Sprzedaj stary, zyskaj na nowym

Nie można zapominać, że wybór nowoczesnych urządzeń, nawet jeśli nie niesie za sobą dużego jednorazowego wydatku, nadal jest kosztem, który można jednak obniżyć. W momencie zdecydowania się na najem, można bowiem odsprzedać nieużywane urządzenia firmowe tej samej firmie. Oddając sprzęt, możemy zyskać kilka, a nawet kilkanaście tysięcy złotych, obniżając opłatę miesięczną za nowy, wynajmowany sprzęt. W zależności od jego stanu zostanie bezpiecznie zutylizowany lub odnowiony, a my będziemy mieli swój udział w nadaniu elektronice drugiego życia.

Prowadząc biznes, często doskwiera nam mnogość obowiązków i związany z tym stres. W takiej sytuacji warto zastanowić się, czy części zobowiązań, dotyczących w tym przypadku niezbędnych do pracy urządzeń elektronicznych, nie oddać w profesjonalne ręce? Szczególnie że dobrze skonstruowana usługa najmu może nieść za sobą wiele korzyści dla naszej działalności. •

Michał Sikorski

nie musisz kupować

Kryspina Janas

portrety
niepospolitych
medyków

– To moje miejsce na Ziemi – mówi o podłódzkim Ksawerowie lekarka Kryspina Janas, żyjąca tu i pracująca od 1970 r. Dzieciństwo i młodość spędza w Toruniu, gdzie rodzice dbają, by cała czwórka ich dzieci ukończyła studia. Jak to się stało, że zostaje pierwszym lekarzem w rodzinie? – W trudnych powojennych czasach tata zaczyna studia medyczne, ale ze względów rodzinnych musi zrezygnować, więc ja spełniłam jego marzenia. Rodzice byli ze mnie dumni.

W 1968 r. Kryspina Janas kończy studia w Akademii Medycznej w Łodzi. Przez kilka miesięcy pracuje w toruńskim szpitalu, by w lipcu 1969 r. trafić do Szpitala Miejskiego w Pabianicach, a w końcu tego roku – do ośrodka zdrowia w Ksawerowie, z którym związana jest do dziś. Jeden pracodawca przez ponad pół wieku – to ewenement w dzisiejszych czasach. Jest pierwszym lekarzem w Ksawerowie, który mieszka tu na stałe, bo wcześniej wszyscy medycy dojeżdżają z Łodzi lub Pabianic. Ksawerów to dziś duża siedmiotysięczna osada w powiecie pabianickim, bardziej przypominająca miasto niż wieś.

Początkowo pracuje i mieszka w dawnej willi Rudolfa Hoffmana, jednego z dyrektorów imperium fabrykanta Izraela Poznańskiego. Tu na jednym piętrze przez lata mieści się ośrodek zdrowia. Potem to się zmienia, tak jak przez te pół wieku przeobraża się cała służba zdrowia. Gdy zaczyna leczyć mieszkańców Ksawerowa, nie ma takiej jak dziś aparatury diagnostycznej, komputerów, na nadciśnienie przepisuje zaledwie kilka leków, teraz jest ich chyba ze 150, a zawał serca traktowany jest niemal jak wyrok i śmierć, podczas gdy dziś, po kilku tygodniach kuracji, chory wraca do normalnej pracy. Postęp w medycynie i leczeniu widać na każdym kroku, choć zapewne

niejeden Polak ma na ten temat odmienne zdanie.

Ta nowoczesność sprawia, że doktor K. Janas uczy się właściwie przez całe życie. Zaczyna przecież pracę zawodową, gdy nie ma komputerów, na szczęście trafia na mądrych i życzliwych współpracowników z dyrektorką Jolantą Domańską na czele i okazuje się, że ta nowość nie jest taka straszna, jak ją malują. Tak jest również z innymi nowościami.

Zmienia się także sam Ksawerów. Doktor K. Janas ma w tym swój skromny udział, wszak przez kilka kadencji jest radną, zajmującą się problemami zdrowotnymi osady. Potem społecznikowską pałeczkę przejmuje jej małżonek, ale ona do dziś interesuje się tym wszystkim, co pomaga ludziom żyć lepiej i wygodniej.

Dziś Doktor jest na emeryturze, ale kilka dni w tygodniu wciąż leczy pacjentów w SPZOZ „Mediksa”. Zna w Ksawerowie niemal wszystkich, ba – jej pacjentami są przedstawiciele kolejnych pokoleń mieszkańców. Chwalą ją na każdym kroku przede wszystkim za życzliwość i sumienność. Skąd to się bierze? – Chyba z podejścia do ludzi, otwartości. Podchodzę do pacjenta tak, jak sama chciałabym być traktowana.

Gdy kilka lat temu obchodziła 50-lecie pracy zawodowej, nawet na ulicy czy w sklepie spotykała się z wyrazami sympatii, a w przychodni zorganizowano sympatyczną uroczystość, z udziałem personelu, przedstawicieli lokalnych władz. – To bardzo miłe i satysfakcjonujące, ale to wszystko mnie krępuje, wszak jestem zwykłą lekarką służącą ludziom. Nie robię nic nadzwyczajnego – mówi doktor K. Janas, gdy w jej domu rozmawiamy o przebytej drodze i pracy zawodowej oraz życiu rodzinnym.

A praca zawodowa, szczególnie przed laty, wymaga wysiłku i wyrzeczeń. Jest sporo wizyt domowych,

Doktor Kryspina Janas związana jest z Ksawerowem od 50 lat

bo wielu chorych nie może przybyć do lekarza. Szczególnie zimą jest to spory problem w przeciwieństwie do czasów współczesnych, gdy schorzeń wymagających wizyt domowych jest niewiele. Ma czasami wyrzuty sumienia, że nie może poświęcić więcej czasu synowi i córce. Córka Magdalena, która idzie w ślady matki i jest dziś cenionym lekarzem w Anglii, w takich chwilach mówi zwykle: „Jednak zawsze byłaś dla nas”.

A Ksawerów – to jej miejsce na Ziemi? Jak twierdzi, rozwinął się w dobrym kierunku – są piękne ulice, wygodna komunikacja tramwajowa, jest gaz, kanalizacja. – Za żadne skarby stąd nie wyjadę. Praca zapewnia mi kondycję fizyczną i psychiczną, a ponadto współpracuję z przyjaznym personelem, jestem jeszcze potrzebna moim pacjentom.

Gdy rozmawiamy o sytuacji młodych lekarzy, Doktor dzieli się swoim doświadczeniem, mówiąc, że do wszystkiego trzeba dochodzić stopniowo, że w tym zawodzie potrzebna jest pokora. To prawda, że teraz czasy są inne i inna medycyna, ale wciąż trzeba się pochylać nad pacjentem i widzieć przede wszystkim człowieka... ●

Ryszard Poradowski

Zarys historii bełchatowskiej medycyny – cz. 1

Opieka zdrowotna mieszkańców Bełchatowa do pierwszej połowy XIX w. była zaniedbaną sferą życia. W roku 1806, gdy niebawem miało się skończyć panowanie pruskie, wybuchła w mieście epidemia cholery, zawleczona przez wojska carskie, ciągnące się do bitwy pod Austerlitz. Pochłonęła ona 30 procent ludności Bełchatowa. Miasto opustoszało, wyludniło się, zapanaowała atmosfera lęku. Ciała chowano w okolicach obecnego kościoła przy ulicy Czyżewskiego.

Na organizację pierwszej służby zdrowia Bełchatów mógł sobie pozwolić w połowie wieku, gdy wzrosły dochody miasta na tyle, by niewielką ich część przeznaczyć na lecznictwo. Nie było kas chorych, koszty leczenia ponosili chorzy. Zatrudnieni w warsztatach, manufakturach i chałupnictwie, w razie choroby byli pozostawieni sami sobie – zatrudniający nie wypłacali żadnych pieniędzy. Z danych statystycznych wynika, że w 1892 r. na 9 tys. mieszkańców Guberni Piotrkowskiej przypadał jeden lekarz, a na 4615 mieszkańców – jeden felczer. Miasto należące do Guberni Piotrkowskiej niewiele odbiegało od reszty ziem.

Przełomowym rokiem w historii bełchatowskiego lecznictwa było sprowadzenie do miasta pierwszego stałego lekarza – doktora Włodzimierza Rodziewicza. W 1888 r. doktor Rodziewicz rozpoczął swoją pracę w Bełchatowie – osadzie liczącej wówczas 2600 mieszkańców. Teren, który obejmował opieką chorych, był jednak bardzo rozległy, gdyż sięgał od Szczercowa po Żelów i Piotrków. Doktor W. Rodziewicz zajmował się leczeniem wszystkich schorzeń, często przeprowadzał zabiegi operacyjne przy pomocy dwóch felczerów, osobiście przez niego przyuczonych. Stosował nowe metody leczenia, np. ze Zjazdu Lekarzy w Krakowie przywiózł szczepionkę przeciw dyfterytowi,

która wówczas nawet w Piotrkowie nie była stosowana. W czasie epidemii tyfusu plamistego stworzył warunki izolacji dla zakażonych, zakładając szpital w Bełchatowie, który istniał do wygaśnięcia ogniska zarazy w 1915 r. Szpital był zlokalizowany przy dzisiejszym Placu Wolności, w nieistniejącym budynku Kempfinówki.

Doktor W. Rodziewicz był również wielkim społecznikiem, inicjatorem wielu znacznych przedsięwzięć, m.in. wraz z ks. Rokossowskim przyczynił się do utworzenia parafii w Bełchatowie w roku 1893. Pozostał na kartach historii jako współzałożyciel komitetu kościelnego i inicjator budowy ochronki dla dzieci w Alei Kaczkowskich (dzisiejsza ulica 1 Maja). Długotrwała choroba doktora Rodziewicza zakończyła jego pracowite życie w roku 1924. Zmarł 11 stycznia w wieku 63 lat. Pochowany został na miejscowym cmentarzu, a jego pogrzeb stał się wielką manifestacją patriotyczną.

Kolejną, znaczącą dla miasta postacią medycyny, po odzyskaniu praw miejskich w 1925 r., w dobie dwudziestolecia międzywojennego był doktor Zygmunt Pajewski. Od 1926 r. pracował społecznie w Bełchatowie. W 1937 r. zorganizował kurs sanitarno-ratowniczy Polskiego Czerwonego Krzyża. Pochodził z Łodzi, tam też ukończył studia. Był lekarzem Kasy Chorych, miał gabinet w kamienicy naprzeciwko fabryki Frajtaga. Na miejscu był punkt apteczny, który obsługiwała z nim pielęgniarka – Helena Bartłomiejczyk. Był bardzo oddany pacjentom w swojej pracy. Zapadł w wdzięcznej pamięci swoich podopiecznych. Drugiego września 1939 r. stawiał się na ochotnika do wojska. Nie wiadomo, gdzie walczył i gdzie został internowany przez armię sowiecką.

Następną, a właściwie następnymi postaciami rodzimej medycyny, łączącej czasy wojenne i powojenne, było

małżeństwo Olszewskich oraz ich syn. Olszewscy przybyli do Bełchatowa w 1935 r. Zarówno Wacław – absolwent medycyny, jak i małżonka – Janina, córka Fiodora – stomatolog, wykształceni byli w Moskiewskiej Akademii Medycznej. Szóstego września 1939 r. niemieckie bomby zburzyły dom przy ulicy Kościuszki, gdzie zamieszkiwali. Szczęśliwie ocaleni, wynajęli mieszkanie w dworku Hellwigów. Przeżyli tu okres okupacji i lata po wyzwoleniu. Wacław Maksymilian Olszewski został w 1944 r. aresztowany przez Niemców i uwięziony w piwnicy budynku przy ulicy Okrzei 49, po latach pełniąc w tym właśnie domu dyżur lekarza Pogotowia Ratunkowego.

Przyjrzyjmy się teraz na chwilę postaci syna Seniora Olszewskiego. Uzyskanie wykształcenia stało się dla 25-letniego Wacława Olszewskiego Juniora najważniejszym, priorytetowym celem. Ostatecznie uległ atmosferze domu, w którym oboje rodzice byli cenionymi lekarzami. Po latach okupacji rozpoczął studia w Akademii Medycznej w Łodzi. Doktor W. Olszewski mieszkał w dworku Hellwigów do roku 1986.

Kolejna część historii ochrony zdrowia w Bełchatowie – w kolejnym numerze. ●

Mateusz Danielczyk

Mateusz Danielczyk „Doctor Mirabilis” ur. 14 maja 1994 r. – technik farmacji, specjalista z dziedziny ziołolecznictwa i fitoterapii, członek Królewskiego Ogrodu Botanicznego w Edynburgu oraz Stowarzyszenia Inteligencji Polskiej, pasjonat botaniki, zoologii, mineralogii i historii farmacji. Z aptekarstwem nie rozstaje się na co dzień, a w swoim domu udało mu się odtworzyć XIX-wieczną aptekę, której nadał nazwę „Pod Orłem”. W 2017 r. jego zbiory można było oglądać na wystawie „Dawna farmacja – w krainie opium i driakwi” w MiPBP w Bełchatowie, w 2018 r. w Muzeum Farmacji w Łodzi i w wielu innych placówkach muzealnych. Niebawem zaprezentuje swoje zbiory na wystawie w Klubie Lekarza – szczegóły wkrótce.

z historii regionu

Wspomnienie o Krystynie Szyfter-Groblewskiej w stulecie urodzin

wspomnienie

Krystyna Maria urodziła się w Poznaniu 17 lutego 1923 r. jako drugie z czworga dzieci Pawła i Haliny z domu Cynka, obojga Powstańców Wielkopolskich i obrońców Lwowa.

Czas nauki rozpoczęła w domu w Młynkowie, potem kontynuowała naukę w Poznaniu: w Szkole Powszecznej i Państwowym Gimnazjum nr 782 im. Generałowej Zamoyskiej. W 1939 r. ukończyła cztery klasy gimnazjalne i uzyskała małą maturę. Należała do Związku Harcerstwa Polskiego, była między innymi zastępową.

Wakacje 1939 r. spędziła wraz z rodziną w okolicach Kutna, gdzie zastał ich wybuch wojny (ojciec został zmobilizowany jako oficer rezerwy XIV PAL-u).

Po powrocie do Poznania rozpoczęła naukę licealną na tajnych kompletach. Wieczorem 8 listopada 1939 r. wraz z rodziną została wyrzucona z mieszkania w Poznaniu i przewieziona do obozu przy ulicy Głównej. W grudniu 1939 r. po kilku dobach podróży pociągiem dotarli do Ostrowca Świętokrzyskiego. Tam w Wigilię 1939 r. otrzymali pierwszy i ostatni list od ojca z obozu w Kozielsku. Został on zamordowany w Katyniu 9 kwietnia 1940 r.

Na podstawie decyzji Rady Głównej Opiekuńczej trafiła wraz z rodzeństwem i matką do majątku Ruszcza Dolna niedaleko Połańca, którego administratorem był przedobry Bronisław Knothe. Rozpoczęła pracę w biurze tamtejszego majątku rolnego, prowadząc księgi gospodarcze i kontynuowała naukę licealną na tajnych kompletach. W szpitalu w Stopnicy odbyła kurs sanitarny zorganizowany przez służby medyczne Armii Krajowej.

Z powodu donosu na spotkanie, w którym uczestniczyli członkowie oddziału „Jędrusie” i przyjazdu gestapo, musiała opuścić Ruszczę. Znalazła się w majątku w Skotnikach pod Sandomierzem. Kontynuowała naukę, dojeżdżając na tajne komplety do Sandomierza, a po pewnym czasie zamieszkała w tym mieście i tamże w lipcu 1944 r. zdała maturę ogólnokształcącą o profilu humanistycznym.

W początkach 1945 r. powróciła do Poznania, gdzie rozpoczęła studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego. W czasie studiów współpracowała z Duńskim Czerwonym Krzyżem w akcji szczepień polskich dzieci przeciwko gruźlicy. Przed ukończeniem studiów rozpoczęła pracę w Państwowym Sanatorium dla Nerwowo Chorych w Kościanie. Po uzyskaniu dyplomu dostała nakaz pracy do Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Obrzycach. Po kilku latach dostała kolejny nakaz pracy, tym razem do Opola w celu zorganizowania opieki psychiatrycznej w tym mieście. Przez jakiś czas była tam jedynym psychiatrą.

W 1956 r. po zamążpójściu za Kazimierza Groblewskiego przeprowadziła się do Łodzi i tu urodziła się córka Anna. Początkowo pracowała w Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych im. J. Babińskiego „Kochanówka”. Tamże uzyskała specjalizację z psychiatrii i neurologii, a później z organizacji ochrony zdrowia. Przez następne lata pracowała w Poradni Zdrowia Psychicznego przy ulicy Przędzalnianej. Następnie zorganizowała opiekę psychiatryczną w szpitalu MSWiA w Łodzi, gdzie pracowała przez wiele lat. Była również konsultantem w zakresie psychiatrii w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto zaangażowała się społecznie w organizację Komitetu Przeciwalkoholowego oraz Telefonu Zaufania w Łodzi. Ostatecznie przestała pracować 31 grudnia 1995 r. w 73 roku życia. Przez wiele lat duże grono pacjentów utrzymywało z nią kontakt.

W uznaniu pracy zawodowej oraz zaangażowania społecznego została odznaczona wieloma medalami i odznaczeniami, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Lubiła ludzi, a oni ją, nawet małe dzieci. Wiele radości dawały jej rodzinne spotkania. Wyniesione z domu zainteresowanie przyrodą towarzyszyło jej przez całe życie. W domu prawie zawsze były psy – jamniki i teriery. W ostatnich latach radowały ją gromady ptaków w ogrodzie i wierny towarzysz pies „szkot” Zigi.

Lubiła podróżować. W pierwszych latach pracy były to wyprawy kajakowe i na motocyklu, a potem samochodowe, po różnych regionach Polski. W miarę uzyskiwanych pozwoleń, a potem już swobodnie po zakończeniu stanu wojennego odwiedziła wiele krajów Europy, a także Ziemię Świętą.

Przez całe życie interesowała się muzyką (przed wojną brała lekcje gry na fortepianie), w Łodzi chodziła do filharmonii oraz na przedstawienia operowe i baletowe do Teatru Wielkiego, słuchała transmisji z Konkursów Chopinowskich, przez wiele lat systematycznie grała w brydża. Lubiła poezję, dużo czytała. Znała się też na sztuce, szczególnie na malarstwie i porcelanie.

Zmarła w domu w Łodzi 16 listopada 2021 r. i została pochowana na Starym Cmentarzu przy ulicy Ogrodowej. ●

Anna Groblewska, córka

Jest wrzesień, jest premiera!

Za nami wakacje, a przed nami kolejny fascynujący sezon teatralny. Co przygotowały dla widzów łódzkie sceny? Czy możemy liczyć na premiery? A może na afisz wracają ulubione tytuły?

Justyna Kowalewska

Teatr Jaracza – 135 sezon

Jak wrzesień to premiera! Teatr Jaracza przygotował monodram „Ifigenia ze Splott”. Gary Owen, walijski dramaturg, opowiada w swoim monodramie historię niezwykłego prehistoczenia. Bohaterka sztuki to młoda kobieta. Utrzymuje się z zasiłku socjalnego, nie stroni od alkoholu, jest wulgarna. Nienawidzi świata i ludzi. Szybko okazuje się jednak, że jest postacią o wiele bardziej złożoną. Jest w niej bowiem wściekłość, jest agresja i furia, ale jest także – i przede wszystkim – wielki strach przed samotnością i ogromna potrzeba miłości. Tej ostatniej udaje jej się zaznać. I choć tylko przelotnie, staje się ona punktem zwrotnym w życiu dziewczyny. Chociaż wszystko wskazuje na to, że po jego przekroczeniu, załamie się ostatecznie, ona podejmuje wyzwanie rzucone przez los. Wychodzi z tego starcia odmieniona.

Premiera zaplanowana jest na Małej Scenie 23 września 2023 r. Pokazy przedpremierowe 21 i 22 września 2023 r.

We wrześniu będzie też można zobaczyć spektakle, które miały swoje premiery pod koniec minionego sezonu: „Śmierć pięknych saren” na podstawie prozy Oty Pavla, „Rozmowy z katem” czy „Finisaż” przybliżający postać Jerzego Nowosielskiego.

Teatr Arlekin – teatr legend

16 i 17 września na dużej scenie Teatru Arlekin będzie można zobaczyć spektakl „Czar(cie) gry”, będący częścią projektu „Legendy polskie”, realizowanego w drugiej połowie 2023 r. Koncept scenariusza spektaklu „Czar(cie) gry” opiera się na idei „odkurzenia” rodzimych i lokalnych baśni i wątków poprzez wykorzystanie ich do stworzenia nowej współczesnej historii. Połączy

kilka tradycyjnych motywów zapisanych w polskich legendach i podaniach, zatapiając je w jedną główną narrację. Inspiracją i klamrą fabularną do stworzenia wielowątkowej, ale spójnej historii była z jednej strony legenda „Diabelska gra”, w której bohater staje do wyzwania z diabłem walczącym o jego duszę, ale także współczesna powieść Chrisa van Allsburga pt. „Jumanji”. A właściwie przedmiot w niej opisany, czyli magiczna i niezwykła gra planszowa, w której każdy ruch pionkiem wywołuje jakieś niebezpieczne zdarzenie.

Bohater przedstawienia, dziesięcioletni Gniewko, przeprowadza się z rodzicami do innego, obcego dla siebie miasta, w którym nikogo nie zna. Zmienia też szkołę, choć najbardziej marzy o tym, aby móc zmienić swoje imię. Gniewomir brzmi przecież jak gotowe przezwisko, zwłaszcza, gdy jest się nowym. A czego najbardziej życzy sobie druga bohaterka, Kasia, ciągle wpatrzona w telefon? Co zobaczy, gdy spróbuje spojrzeć na świat z innej perspektywy? Choćby najbardziej odległej...

„Czar(cie) gry” to spektakl, w którym realia i problemy dzisiejszych dzieci mieszają się z fantazją poprzez nieoczekiwaną wyprawę w nieznanne. Zapraszamy do tej teatralnej, przygodowej „gry w opowieści” sprzed kilkuset lat. Wiekowych – tak jak imię Gniewko. Scenariusz spektaklu zawiera bowiem nawiązania do wybranych polskich baśni, legend i podań, także tych związanych z powstaniem i historią Łodzi. Są wśród nich m.in. „Boruta” Kazimierza Władysława Wójcickiego, „O śpiących rycerzach w Tatrach” Jana Kasprowicza, wspomniana „Diabelska gra” Stanisława Dzikowskiego oraz „Legenda Janusza, czyli skąd pochodzi nazwa miasta Łódź” i „Piekielne maszyny, czyli jak u Scheiblera bies parą buchał” według

Zdzisława Konickiego. Premiera spektaklu odbędzie się w ramach programu Festiwalu Łódź Czterech Kultur.

Nowy w ramach Czterech Kultur

16 i 17 września to także premierowy weekend w Teatrze Nowym. Odbędzie się wówczas pokaz przedpremierowy i premiera widowiska „Carmen” w ramach Festiwalu Łódź Czterech Kultur. Na kanwie XIX-wiecznej noweli Prospera Mérimé`ego i jej operowej adaptacji autorstwa Georges Bizeta Anna Obszańska i Błażej Biegasiewicz eksplorują koncepcję kultury gwałtu i badają granice między seksualnością a seksualizacją, redukującą egzystencję człowieka – niezależnie od płci – do kategorii ciała-objektu.

Ciało – jego fizyczność i biologiczność – jest najważniejszym narzędziem budowania przekazu i świata przedstawionego. Kreacje aktorskie i obecność sceniczna mają swój początek w fizycznym działaniu i cielesności, a ruch i choreografia stanowią główny element spektaklu.

Do zobaczenia w teatrze. ●

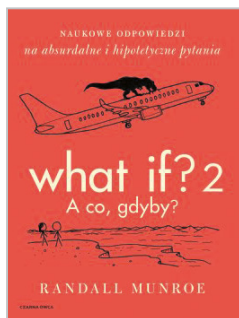

„Śmierć pięknych saren” Oty Pavla w reż. Jana Szurmieja pokazano premierowo tuż przed zakończeniem sezonu. We wrześniu wraca na afisz

u melpomeny

Co, jeśli rzucisz NASA i zaczniesz rysować komiksy?

nowości
wydawnicze

Randall Munroe
What if? 2 A co, gdyby?
Wydawnictwo
Czarna Owca,
Warszawa 2023

„What if? 2 A co, gdyby? Naukowe odpowiedzi na absurdalne i hipotetyczne pytania” to druga część książki Randal-la Munroea, w której autor w naukowy sposób znajduje odpowiedzi na zabawne i niewiarygodne pytania dotyczące wszechświata.

„Czy ludzkość wyprodukowała już wystarczającą ilość farby, aby pokryć nią wszystkie lądy Ziemi?”, „Ilu ludzi potrzeba, by wybudować Rzym w jeden dzień?” – to tylko niektóre z nich.

Randall Patrick Munroe to amerykański rysownik, autor i twórca komiksu xkcd. Po opuszczeniu NASA, w której był programistą i robotykiem, został zawodowym rysownikiem komiksów internetowych. Szybko stał się bardzo popularny – blog do października 2007 r. uzyskał do 70 milionów wejść w miesiącu.

W międzyczasie Munroe prowadzi blog zatytułowany What if?, w którym odpowiada na pytania wysłane przez fanów. To dość absurdalne pytania związane z matematyką lub fizyką. Randall odpowiada na nie, wykorzystując własną wiedzę, a także korzystając ze źródeł naukowych. W roku 2014 część z nich opublikował w książce „What if? A co, gdyby? Naukowe odpowiedzi na absurdalne

i hipotetyczne pytania”. Książka ukazała się także w Polsce, nakładem wydawnictwa Czarna Owca. Na księgarniane półki właśnie trafiła druga część tej publikacji.

Zastanawialiście się kiedyś, co by było, gdyby zamiast parasola użyć lasera do odparowywania spadających na nas kropli deszczu? A co, gdyby wypić całą wodę z chmury? Albo spróbować rozpalic ogień, skupiając soczewką światło Księżyca? Bez wątpienia jest to książka, która zawiera odpowiedzi na pytania, których nigdy nie przyszłoby mi do głowy zadać.

„A co, gdyby...” odświeża drogę przed sobą miotaczem ognia. Gdyby rozpedzić piłkę bejzbolową do prędkości relatywistycznych. Gdyby spróbować wydrukować całą Wikipedię. Gdyby Układ Słoneczny został wypełniony zupą aż do Jowisza. Okazuje się, że na każde z tych pytań można udzielić odpowiedzi, wykorzystując współczesną wiedzę techniczną i naukową. Można także przy tym czasem dojść do bardzo nieoczywistych konkluzji, tym bardziej że konkluzje są tu znacznie mniej istotne od sposobu dotarcia do nich. I chociaż pytania są dziwne, a odpowiedzi jeszcze dziwniejsze, nie sposób odmówić im logiki.

Oczywiście, jak przystało na dzieło autorstwa komiksiarza, książka wypełniona jest ilustracjami. Czasem ułatwiają one zrozumienie niektórych zagadnień, a czasem po prostu wprowadzają element humoru. Ilustracje nie tylko nadają książce lekkości, ale także sprawiają wrażenie, że przegląda się notatki szalowanego naukowca.

Dla kogo jest ta książka? Dla każdego, kto choć trochę interesuje się otaczającym go wszechświatem. Dorośli docenią z pewnością naukowe podejście, żelazną logikę i niebanalne poczucie humoru. Dzieci będą zaśmiewać się z samych już pytań. Wiem, bo testowałam na dziewięciolatku, którego ulubione pytanie to: Jeśli kurz domowy składa się w 80 procentach z martwego naskórka, to ile osób zjemy (wdychamy) w ciągu całego życia?

Gorąco polecam. ●

Justyna Kowalewska

Tradycyjnie mamy dla Państwa tę nowość wydawniczą, jako nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki. Zachęcamy do wypełniania diagramu i nadsyłania odpowiedzi na panaceum@oil.lodz.pl. Czekają trzy książki.

Leniwe z truskawkami

koło lekarzy
seniorów

Ostatnie przed wakacjami spotkanie Koła Lekarzy Seniorów odbyło się dwudziestego czerwca. Zamówiony dietetyk przetożył swój wykład na wrzesień, więc oddaliśmy się – jak zwykle – sympatycznym pogaduszkom. W grupkach dzielono się planami wakacyjnymi, omawiano przygotowania i wyniki różnorodnych szkolnych

i wyższoszkolnych egzaminów wnu-cząt płci obojga, pokazywano wzajemnie zdjęcia i filmiki w komórkach.

Kilka osób dopisało się po raz pierwszy do planowanego we wrześniu 2024 r. grupowego wyjazdu nad morze. Wielkim powodzeniem cieszyła się część kulinarna spotkania w postaci leniwych pierogów z truskawkami,

co miało być ilustracją i charakterystyką nadchodzącego lata.

Do zobaczenia wkrótce po wakacjach. Przypominamy, że spotkania we wrześniu, październiku i listopadzie odbędą się jak zwykle o godzinie 15:00 w trzeciej wtorki miesiąca.

Krystyna Borysewicz-Charzyńska

RODOS-y

W czasie (chyba już istotnie minionej?) epidemii, szczególnie w roku 2020, gdy różne zarządzenia ograniczały kontakty człowieka z naturą i w ogóle przemieszczanie się – wzrosły nagle ceny wszelkich działek i domków działkowo-rekreacyjnych. Jest to oczywiście całkowicie zrozumiałe.

Pęd do posiadania kilku metrów własnej osobistej ziemi (no... jeszcze za życia!) nie ominął i mnie. Co prawda rozejrzałam się za nią nieco wcześniej, w latach dziewięćdziesiątych, u progu tzw. „wcześniejszej” emerytury. Nabyłam okazjnie trzystumetrową działeczkę w Aleksandrowie Łódzkim, w ogrodach „Lotnia”, należących do byłych pracowników zakładów dziewiarskich „Sira”.

Domeczek był maciupki, budowany metodą głęboko gospodarczą. Ściany i sufit stanowiły składankę z różnych resztek drewnianych.

Działkowa złota rączka, pan Albin dobudował z pustaków magazyno-spiżarnię. Główny salon urządziłam prawie wytwornie – fotelom rozkładanym, stolikiem okrągłym, krzesłami (wymienione meble wypełniły całą przestrzeń); część kuchenną – czym trzeba, tarasik – leżakami.

W ciągu jedenastu lat użytkowania uprawiałam mnóstwo kwiatów, pyszne pomidorki, smakowite truskawki, wspaniałe jeżyny (niech je gęś kopnie, jak się panoszą!). Pnące róże szybko przepięknie okoliły tarasik.

Kwitło życie towarzyskie. Pani rzodkiewkowa i pani paprykowo-saładowa wciskały mi przez siatkę odnośne warzywa.

Działałam w zarządzie w komisji rozjemczej. Konflikty były poważne. Komuś spadało za dużo liści z drzew sąsiada. Komuś grało za głośno radio sąsiada (szczególnie, że było to radio... nie, nie Radio Maryja ani Tok FM... Było to Radio Parada, którego oskarżyciel nie znośli).

Dostałam za swoją pracę społeczną piękny dyplom „Robotna Baba”. Wysooko go sobie cenię.

Z sytuacji dramatycznych pamiętam gniazdo szerszeni (ale działkowcy pomogli), z najdowcipniejszych zaś – sytuację, gdy włamywacze u sąsiadów, nie ukradłszy nic, poczęstowali się kawą i zostawili karteczkę „dziękujemy za pyszną kawę, ale na przyszłość prosimy zostawiać też trochę cukru i mleka”.

Po jedenastu latach użytkowania los chciał, że rozstałam się z działeczką (z żalem). Po iluś latach zakupiłam niewiele większą (czterystumetrową) działkę rekreacyjną w miejscowości Leśnik koło Księżych Młynów (owe młyny w pobliżu zapory Jeziorsko), dwanaście kilometrów od Uniejowa.

Domeczek może już nie maciupki, ale z pewnością mały, budowany w sposób oryginalny. Wchodzi się poziomo do pomieszczenia podzielonego symbolicznie na pokój i kuchnię, skąd pięcioma schodkami w górę do pokoiku na poddaszu i również pięcioma schodkami na dół do pomieszczenia (chłodnego, bo częściowo poniżej poziomu gruntu), mieszczącego lodówkę, spiżarnię i prysznic. Pokonywać schodki i zmieniać poziomy bardzo lubią mój syn i mój kot.

Działki w Leśniku zasiedlają głównie łodziacy i warszawiacy. Wiadomo – rekreacyjne są zwykle inne niż pracownicze. Ilościowo i jakościowo domki też o wiele przywoitsze, ale generalnie to także przeciw RODOS-y, dowcipnie zwane Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi Oddzielonymi Siatką.

Jeden z sąsiednich domów jest własnością pani Małgorzaty, wdowy po śp. Pawle Portalewskim, sławy psychotronicznej (tym samym, który zaprojektował kamienny krąg w Łódzkim Ogrodzie Botanicznym. Zaakceptował też „promieniowanie” kamieni ułożonych przed moim domkiem przez poprzednich właścicieli).

Myślę, że przez te kamienie (i wspomniane trzy poziomy) moja działka i posesyjka – nie ma co ukrywać, dość uboga – figurują w urzędzie miasta w Poddębicach nie jako działka leśna czy rolna, ale wprost humorystycznie jako... nieruchomość!

Dwie moje kolejne działki różnią się diametralnie – nie tylko nazwą. Aleksandrowska była goła, bardzo słoneczna, zadrzewiałam ją intensywnie owocowo i sosnowo. Sosna czarna, po dziesięciu latach zajęła pół działki. Przepyszne jabłka darzą następców.

Leśnicka – zgodnie z nazwą mieści czterdzieści (!) sosen, kilka świerków, dwa dęby, sporo bżów i jaśminów i trochę młodych brzoźek.

Pełno – błogosławionego w ostatnie upały – cienia, ale podczas huraganów, jakie miewamy w Polsce, wysokie drzewa (łaknące wody w suszę jak kania dżdżu) stanowią realne niebezpieczeństwo dla domku i samochodu. Stopniowo oddrzewiam mój mały teren i zbieram, zbieram dywany z liści i grabię, grabię patyki i szyszki.

Te leśnickie RODOS-y widocznie pozazdrościły straszliwej i przerażającej sławy w związku z niespotykanymi pożarami na prawdziwym Rodos i w tym samym czasie tuż obok nich, najpierw w Księżych Młynach, potem w Leśniku wybuchły pożary.

Oszczędziły RODOS-y dzięki ciężkiej pracy załóg dwudziestu sześciu jednostek straży pożarnej. Spłonął kawał starego lasu i pola ze zbożem. Długo utrzymywał się zapach spalenizny i strach.

Na szczęście (chwilowo?) po wszystkim... siedzę uporczywie na tarasiku z książką lub bez, z kawą lub bez i codziennie nie mogę się nacieszyć zielenią, ptakiem, wiewiórką, jeżem – trwającymi mimo dokarmianego przez ludzi potwora o nazwie klimat. ●

Krystyna Borysewicz-Charzyńska

drobne przyjemności

Specjaliści od... pędzla i pióra

lekarze z pasją

Tata – Janusz Kawiński, wiersze od lat chowa do szuflady (a zebrał się całkiem pokaźny tomik), a Mama – Małgorzata Majewska-Kawińska (uczestniczka międzynarodowych wernisaży malarskich) w zeszłym roku, na prośbę dyrekcji OIL o sprawowanie funkcji kuratora wystaw Lekarzy Malarzy w Klubie Lekarza odmówiła, uzasadniając, że na pewno inni są bardziej godni tej funkcji (zgodziła się dopiero pod „rodzinnym przymusem”), dlatego ucieszyłam się, gdy redaktor „Panaceum” Agnieszka Danowska-Tomczyk zaproponowała mi napisanie artykułu o rodzinnych pasjach!

MAŁGORZATA MAJEWSKA-KAWIŃSKA – absolwentka I LO im. M. Kopernika w Łodzi jest specjalistą ginekologii i położnictwa z doświadczeniem uniwersyteckim (14 lat pracowała w Instytucie Ginekologii i Położnictwa UM w Łodzi), a od 1999 r. pracowała w poradni dla studentów i nauczycieli akademickich PLMA; prowadziła też prywatną praktykę lekarską i pracowała w firmach Salve i Medicover. Jej hobby to malarstwo olejne krajobrazów i architektury na pograniczu

Małgorzata od lat oddaje się pasji malarskiej, a Janusz – pisze poezję. Pasje pomagają radzić sobie z lekarskim stresem.

impresjonizmu i ekspresjonizmu, opierające się na obserwacji piękna przyrody podczas licznych podróży. Brała udział

w 27 wystawach malarskich, w tym 8 międzynarodowych (w Wyszechradzie, Tokaju, Tihany, Bratystawie,

Fot. archiwum rodzinne (3)

Pradze, Wiedniu, Londynie i na Sorbonie w Paryżu) oraz na 19 organizowanych przez OIL Łódź, gdzie dwukrotnie została laureatką Nagrody Publiczności w 2008 r. i 2005 r. oraz otrzymała Brązową Paletę w 2023 r.

Jej twórczość podzielić należy na okresy. Lata 1970–1989: tematyka związana głównie z rodzinną Polską, wszystkie obrazy wykonane w ulubionej przez nią technice olejnej, paleta barw dość stonowana i ciemna z przeważającymi brązami i zieleniami (dostępny wówczas farbami); zwraca uwagę mistrzowska choć subtelna gra światła i cienia; wtedy powstaje koronny cykl „Seria Zielona”, prezentowana na pierwszej wystawie OIL Łódź (relacja z wystawy m.in. w „Dzienniku Łódzkim”, „Gazecie Wyborczej” z jej obrazami jako ilustracjami). Lata 1990–1999: początki rozjaśniania kolorystyki i ostrożnego wprowadzania elementów barwnych; ten okres wyróżnia się nietypowymi, niespotykanymi później metaforycznymi/poetyckimi tytułami prac, np. „Jesienne popołudnie”; godne uznania jest to, że pomimo wielogodzinnej pracy, dyżurów i opieki nad dwójką dzieci Mama znalazła czas na malowanie. Lata 2000–2009: przełomowe, wrażenie robi nagła eksplozja kolorów i kompletne rozjaśnienie palety barwnej i zastosowanie (wyraźnie pod wpływem sztuki impresjonistów) techniki puentylizmu; zmianie ulega też tematyka – Mama od zawsze zafascynowana podróżami przelewa wrażenia na płótno. Jest twórczynią interdyscyplinarną: najpierw utrwała widoki na kliszy fotograficznej, a potem w zaciszu domowym (nocą, gdy reszta śpi) siada przy sztalugach. Wrażenie robi tempo powstawania obrazu (to zwykle kilka godzin, dlatego udaje się jej wpleść pasję pomiędzy długie godziny praktyki lekarskiej). Lata 2010–2012: wielokrotny udział w wystawach międzynarodowych zaowocował pracami z tych kierunków; nadszedł czas na postimpresjonizm – widać wyraźną fascynację van Goghem (kontur, kręta i wijąca się kreska), a także znajomość stylu, m.in. Gauguina (śmiało

kontrastowe zestawienie kolorów). 2013 – do teraz: faza eksperymentowania z wprowadzaniem farby akrylowej, kolorów metalicznych i fluorescencyjnych, a czasem nawet z nieco abstrakcyjnym lub fowistycznym ujęciem formy. Bierze także udział w wystawach fotograficznych w OIL Łódź (gdzie została laureatką Złotego Obiektynu oraz wyróżnień) i w OIL Częstochowa.

JANUSZ KAWIŃSKI – absolwent XII LO w Łodzi im. S. Wyspiańskiego, jest specjalistą chorób wewnętrznych i kardiologii, doktorem nauk medycznych z doświadczeniem uniwersyteckim. Niemalże nieprzerwanie pracuje w zawodzie – początkowo w Klinice Kardiologii, a następnie w wydzielonej z niej Klinice Elektrokardiologii UM w Łodzi – „niemalże” ze względu na kilkuletnią przerwę, gdy sprawował funkcję menedżera w brytyjskiej firmie farmaceutycznej SmithKline Beecham (zrezygnował dopiero w momencie otrzymania propozycji stanowiska w Londynie, co łączyłoby się z pozostawieniem rodziny w Polsce). Prowadzi również prywatną praktykę lekarską, pracuje w przychodniach, m.in. w Poddębicach, Drzewicy oraz Salve, Luxmed, poradni Św. Rodziny i przyszpitalnej CSK w Łodzi.

Już od młodości przejawiał talent do wprawnego operowania słowem (od czasów szkolnych wyróżniany za tę umiejętność). Jest autorem wielu wierszy, często deklamowanych podczas ważnych uroczystości, docenianych zwłaszcza przez liczne grono rodziny i przyjaciół. W listopadzie 2009 r. odbył się wieczór autorski podczas Jego 50 urodzin. Zbiór wierszy z początków twórczości doczekał się wydania w formie tomiku pod redakcją żony Małgorzaty (zbiory prywatne) i wznowy w kilku kopiach w 2015 r., poszerzonej o późniejszą twórczość (zbiory prywatne). Jego inne hobby to szeroko pojęty sport (z wyróżnieniem piłki nożnej), podróże, literatura, historia i geografia – wszystko to pozwala poszerzać horyzonty i daje pozytywną energię do tworzenia. Barwnie i błyskotliwie opisuje świat, ten prawdziwy, jak i ten baśniowy. Szczególnie miejsce w zbiorach zajmują piękne wiersze

dedykowane Najbliższemu (Rodzicom, Bratu, Żonie, Dzieciom i Ich Małżonkom) – pełne emocji: tęsknoty, czułości, ciepła i miłości. Zupełnie inny charakter mają mocne wiersze historyczne – nawiązujące do najważniejszych wydarzeń, m.in. upadku komunizmu, zbrodni katyńskiej, ataku na WTC, ze świetnie wplecionymi wartościami, o których nie wolno zapominać, jak: wolność, tradycja, pamięć i sprawiedliwość. Kolejnym elementem spajającym jest częste odwoływanie się do Boga, podkreślanie jego roli w życiu człowieka jako jednostki, jak i całego świata. Zbiór tematyczny i stylowy jest zaiste różnorodny: od ślicznych bajek (np.: „Mój świat”), przez ironiczną satyrę (w „Jednym dniu z życia poety”), przez poezję z języku angielskiego, aż po (choć nie sposób tu wszystkiego wymienić) wspomniane wzruszające wiersze „rodzinne”. •

Anna Kawińska

Baśń

Gdzieś w kamieniczce w pracowni swojej,
Malarz sędziwy, od wielu lat,
Patrząc przez pryzmat swojego dziedzictwa,
Barwny chciał namalować świat...

Dobrał kolory, proporcje, cienie,
Już w rękę ujął pędzel długi,
Siwe opadły włosy na skronie,
Na płótnie ciemne powstały smugi...

W kącie pracowni sztalugi stare,
Płótna zszarzałe – może od zmroku?...
Malarz siwiutki – czy dacie wiarę?
Nie namalował nic już od roku!

Wokoło szkice – setki, tysiące...
Jakieś ulice, szare pejzaże,
Dzikie pustkowia, morza szumiące,
I... jakieś obce, przedziwne twarze...

Krząta się z wolna drobna sylwetka,
Ku ziemi ciężą barki zgarbione,
W powietrzu krążą słowa urwane,
I gubi myśli serce zranione...

Rankiem, gdy słońce wyszło na spacer,
Promieniem opisujące przebudzenie miasta,
Zajrzawszy przez witraż do biednej pracowni
„Żegnaj mistrzu” – rzekło – „Basta”.

lekarze z pasją

Zielona rewolucja na talerzu

Pierwszego października obchodzimy Światowy Dzień Wegetarianizmu. To znakomita okazja, by przyjrzeć się łódzkim restauracjom specjalizującym się w bezmięsnych i wegańskich daniach. A tych w Łodzi nie brakuje, bo liczba osób na roślinnej diecie nieustająco i intensywnie rośnie.

Agnieszka Danowska-Tomczyk

łódź
na widelcu

Czasy, w których wegetarianie mogli liczyć w restauracjach co najwyżej na porcję rozgotowanych warzyw z mrożonki, są już bezpowrotnie za nami. W Łodzi nie brakuje restauracji stricte wegetariańskich, a nawet wegańskich, a te tradycyjne także oferują ciekawe i smaczne „zielone” propozycje. Skoncentrujmy się jednak na lokalach, w których mięsa nie ma. Za to można przepysznie i zdrowo zjeść!

Falla, ul. Piotrkowska 217

Różne są zdania o restauracjach sieciowych, ale trzeba przyznać, że łódzka Falla naprawdę trzyma poziom. Tamtejsze propozycje są mieszanką kuchni bliskowschodniej, orientalnej oraz polskiej. Stali bywalcy wyczekują sezonowych wkładek do menu z motywem

Zielona

przewodnim warzyw, dostępnych tylko przez chwilę: bobu, szparagów, kurek.

Kultową pozycją w menu są warzywne wrapy XXL, którymi naje się nawet najbardziej wytrwały mięsożerca. Nie można nie spróbować także słynnego ćwierćfuncaika, czyli burgera z kotletem „Linda” – czyli nie-mięsem stworzonym przez Lindę McCartney. Smak jest bardzo zbliżony do prawdziwej wołowiny, więc jeśli ktoś zrezygnował z mięsa z powodów etycznych, ale czasem tęskni za jego smakiem, to zdecydowanie powinien spróbować tej propozycji.

Jak na lokal zwierzolubny – można tu przychodzić z psami.

Zielona

Wybierając się do Manufaktury, można iść na stuprocentowy roślinny obiad. To tu funkcjonuje Zielona – restauracja wegetariańska i wegańska, powstała na fundamentach kultowej, pierwszej w Polsce wegetariańskiej sieciówki, czyli Green Way. Szefowa kuchni Izabela Bis-Niedzielska od kilkunastu lat

eksperymentuje w kuchni z warzywami i zamiennikami mięsa, by nieustająco zaskakiwać swoich gości. Inspiracji szuka niemal wszędzie – króluje tu kuchnia z różnych stron świata, najczęściej azjatycka, polska oraz włoska.

Można tu zacząć dzień od śniadania: omlety, ciabatty, jajecznica (w wersji wegańskiej tofucznica), owsianka, twarożek z warzywami i jogurt z owocami (również na kokosowej bazie) to tylko kilka z propozycji śniadaniowych Zielonej. Jest też oczywiście królowa śniadań, czyli szakszuka (z jajami lub tofu). Menu obiadowe jest równie ciekawe.

Co ciekawe, Zielona startuje w większości kulinarnych festiwali, m.in. w tych organizowanych w Manufakturze, jak niedawny Hot&Sweet, a także w wielu imprezach Jemy w Łodzi, m.in. w Festiwalu Ramenu.

Zjadliwości, ul. Piotrkowska 102A

To jedna z najstarszych restauracji stricte wege w Łodzi. Ukryta w głębi podwórka przy Piotrkowskiej kusi krótkim,

Falla

Zjadliwość

ale zmiennym i bardzo sezonowym menu. To jedno z niewielu miejsc, może nawet w Polsce, gdzie można spróbować dań w nurcie raw vegan, który polega na całkowitym wyeliminowaniu z diety produktów pochodzenia zwierzęcego przy jednoczesnym ograniczeniu obróbki termicznej do temperatury nie przekraczającej 40–48°C.

Stali bywalcy podkreślają, że za każdym razem można zjeść tu coś innego! Dodatkowo do dań są robione na miejscu pasty (oczywiście królują hummusy, ale nie tylko!), a także domowe pieczywo.

Boho, ul. Piotrkowska 83

Po drugiej stronie ul. Piotrkowskiej, w efektownym lokalu od frontu

kamienicy pod numerem 83 mieści się Boho – stylowa wegańska restauracja. Kusi dopracowanymi daniami, zgodnymi ze światowymi trendami. Zjemy tu np. konopne klopsiki, roślinne bowle z kim chi, ramen z tempehem i bekonem z kokosa, arbuza à la stek z tuńczyka, jackfruit jak skrzydełka w sosie barbecue. Menu uzupełnia ciekawa karta autorskich koktajli, zarówno w wersji alkoholowej, jak i bezalkoholowej (tzw. mocktaile)

Sam lokal jest przestronny i jak nazwa wskazuje – urządzonego w stylu boho. Są tu wiklinowe żyrandole, sporo drewna, a nawet plecione huśtawki, z których można podziwiać tętniącą życiem Piotrkowską.

Boho

Jemy Kremy, ul. Jaracza 16

Na koniec ciekawostka – wegańska cukiernia w Łodzi. Przy ul. Jaracza, nieopodal Wschodniej działa pracownia młodej łodzianki Klaudii. „Na pierwszy rzut oka” jej wyroby nie różnią się niczym od tradycyjnych: drożdżówki kruszą się pokaźną ilością kruszonki, na tartaretkach widać misternie ułożony krem, torty wyglądają niczym klasyki otynkowane masą maślaną. A jednak nie! Wszystkie słodkości z pracowni Jemy Kremy są stworzone na bazie roślinnych zamienników – głównie mleka i śmietanki kokosowej, ale nie tylko. W ofercie np. torcik snikers z karme-

Łódź
na widelcu

Jemy Kremy

lem daktylowym, orzeszkami i kremem orzechowym, pączki pistacjowe, niesernik mandarynkowy. Można tu także zamówić desery bezglutenowe. To ciekawa opcja dla osób, które ze względu na alergie i nietolerancje nie mogą jeść słodyczy z klasycznych cukierni. A o jakości oferty Klaudii niech świadczy fakt, że wygrała w tym roku jeden z rankingów jagodzianek, w którym brały udział także najstynniejsze łódzkie bułki z jagodami – m.in. z cukierni Gałęccy, od Dybalskiego i innych znanych słodkich manufaktur. ●

12. Mistrzostwa Polski Lekarzy w Lekkoatletyce w Łodzi

po raz pierwszy
w Łodzi

W ostatni weekend sierpnia na Stadionie AZS Łódź zorganizowano 33. Mistrzostwa Polski Masters w Lekkiej Atletyce. Zgodnie z tradycją w ramach tych zawodów odbyły się 12. Mistrzostwa Polski Lekarzy w Lekkiej Atletyce. W zawodach wzięło udział aż 604 zawodników i zawodniczek, w tym 23 lekarzy (4 kobiety i 19 mężczyzn). Warto dodać, że mistrzostwa po raz pierwszy odbyły się w Łodzi.

Zawodnicy lekarze uczestniczyli w rywalizacji w ramach MPM – kobiety od 30, mężczyźni od 35 roku życia. Młodszy brali udział w ramach MPM poza konkursem, wyniki które uzyskali byłyby zaliczane do rywalizacji w ramach 12. MPL.

Nagradzano medalami za pierwsze trzy miejsca w kategorii „open” po przeliczeniu poszczególnych wyników na punkty (sposób liczenia stosowany w sporcie masters/weteranów, uwzględniający poszczególne kategorie wiekowe w przedziałach pięcioletnich, pozwalający również porównać wartość wyników w poszczególnych konkurencjach).

Zawody pierwszy raz zorganizowano w Łodzi

Najlepsi zawodnicy zostali uhonorowani pucharami. I tak – Puchar Prezesa Naczelnej Izby Lekarskiej dr. Łukasza Jankowskiego otrzymali:

- najlepsza zawodniczka Małgorzata Gąsowska z Legnicy za wynik w biegu na 100 m, 13,13 s.
- najlepszy zawodnik Stefan Madej z Sosnowca za wynik w rzucie oszczepem 36,95 m,
- a także organizator 12. MPL Julian Pełka.

Pucharem Przewodniczącego Komisji Sportu NRL dr. Marcina Szczęśniaka uhonorowano:

- Aleksandrę Piechutę z Warszawy za wynik w biegu na 400 m, 1:00:59 s,
- oraz Juliana Pełkę z Torunia za wynik w skoku w dal 4,10 m.

Niestrudzony organizator Mistrzostw Polski Lekarzy w Lekkiej Atletyce Julian Pełka z Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej

Izby Lekarskiej kieruje serdeczne podziękowania do kolegów z Polskiego Związku Lekkiej Atletyki Masters na czele z Prezesem Wacławem Krankowskim za wspieranie finansowe i organizacyjne 12. MPL oraz do Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej dr. Łukasza Jankowskiego za pomoc finansową oraz ufundowanie pucharów. Podziękowanie kierujemy także do Urzędu Miasta Łodzi, który wsparł finansowo to sportowe wydarzenie.

Wszystkim koleżankom i kolegom lekarzom dziękujemy za udział w zawodach i gratulujemy osiągniętych wyników. Niektóre z nich są naprawdę na wysokim poziomie.

Wyniki mistrzostw dostępne na stronie [HTTPS://PZLAM.PL/](https://pzl.am.pl/)

Ryszard Golański, przewodniczący Komisji Sportu i Rekreacji ORL w Łodzi

V Mistrzostwa Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi w Bowlingu

zaproszenie
na bowling

21 października 2023 r.
o godzinie 12:00 (sobota)
w CH Sukcesja w Łodzi,
al. Politechniki 1,
kręgielnia Król Kul (IV piętro).
Wstęp wolny. Limit uczestników: 40.

Zapisy do 15 października 2023 r. drogą mailową na: LODZBOWLING@GMAIL.COM (w zgłoszeniu proszę podać imię, nazwisko, numer PWZ, telefon kontaktowy, specjalizację, delegaturę OIL w Łodzi).

Szczegółowe informacje:
dr n. med. Maciej Pawłowski
607-300-239
MACPAW3@WP.PL

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

Choć upłynęło tyle lat, to DoctorRiders trwa

W ostatni weekend sierpnia, tradycyjnie w hotelu Wodnik w Słoku k. Bełchatowa zorganizowano kolejny Motocyklowy Zjazd Lekarzy – to już 19 dykcja spotkania Klubu DoctorRiders.

Wyjątkowo udana pogoda towarzyszyła lekarzom na motocyklach – ciepły piątkowy wieczór sprzyjał integracji przy grillu i wspaniałej muzyce. O prawdziwe bluesowe brzmienia zadbały dwa zespoły od lat związane ze złotem: koncert rozpoczęła grupa Topsy Drivers, a frontman Jacek Urlik wraz z zebranymi gośćmi odśpiewał hymn DoctorRiders, który zaczyna się od słów: „Choć upłynęło tyle lat, to DoctorRiders trwa”.

Wspaniały występ dał także zespół Blues Junkers z niezwykle charyzmatyczną wokalistką Natalią Abłamowicz, którą prezydent klubu Grzegorz Krzyżanowski określił mianem „polskiej Janis Joplin”. Znakomita atmosfera i ciepła noc sprawiły, że spotkanie przedłużyło się niemalże do rana.

Nie mogło zabraknąć kursów doszkalających – jak co roku można było

wziąć udział w szkoleniu z tzw. wolnej jazdy, czyli m.in. omijania przeszkód i manewrowania przy minimalnych prędkościach.

Podczas nieformalnego zakończenia sezonu motocyklowego, można było też obejrzeć zdjęcia z wakacyjnych

wypraw na motocyklach lekarzy zrzeszonych w Klubie DoctorRiders.

Nie zabrakło również okazji do integracji. ●

Tekst i zdjęcia Agnieszka Danowska-Tomczyk

klub motocyklowy

podziękowania

Pragnę złożyć serdeczne podziękowanie Panu Doktorowi **Marcinowi Mazerantowi**, ordynatorowi Oddziału Otolaryngologicznego w Radomsku, za zakończoną sukcesem operację w dniu 20 czerwca 2023 r. Ponadto chciałabym podziękować za wspaniałą opiekę, życzliwość całemu Oddziałowi Otolaryngologicznemu w Radomsku, który jest oddziałem prowadzonym na jednym z najwyższych poziomów opieki w Polsce.

Pozdrawiam serdecznie,

dr n. med. Daria Domańska-Senderowska,

Zakład Biomedycyny i Genetyki

Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Pragnę złożyć najserdeczniejsze podziękowanie Pani Doktor anestezjolog **Beacie Kucharskiej** z Oddziału Urologii szpitala WAM przy ul. Żeromskiego 113 Łodzi.

Otoczono mnie ogromną życzliwością, wsparciem i profesjonalną opieką, które dały mi nadzieję na powrót do zdrowia.

Z wyrazami szacunku,

Elżbieta B.

Jestem byłym pacjentem jednego z oddziałów stomatologicznych MSWIA przy al. Anstadta 4 w Łodzi. Chciałem Państwu pogratulować tej placówki i pracujących tam lekarzy dentyistów. Jakiś czas temu zakończyłem tamże leczenie protetyczne. Jestem pod wrażeniem efektów pracy, jaką wykonali lekarze pracujący w tym oddziale stomatologicznym. W szczególności podziękowania należą się Pani Doktor **Małgorzacie Perudze**. To jedyna osoba, spośród lekarzy wielu klinik stomatologicznych, w których byłam, potrafiła mi pomóc tak, jak trzeba. Oprócz profesjonalizmu zawodowego, Pani Doktor była zawsze miła dla pacjenta. Zawsze potrafiła też porozmawiać z pacjentem, jak równa z równym. Klasa sama w sobie! To, co najważniejsze: pomimo młodego wieku potrafiła pomóc drugiemu człowiekowi, jak mało kto.

Przez swoją determinację, daje szansę pacjentowi na lepsze życie

i na wyjście z trudnych sytuacji zębowych, a czasem i życiowych. Dlatego jako pacjent przekazuję te gratulacje i podziękowania. Bo takich lekarzy jak dr Małgorzata Peruga trzeba nagradzać i cenić. Jest jedyna i niepowtarzalna. Brawo!

Gratuluje Łodzi takiego lekarza,

Marcel Gozdalik

W niniejszych słowach pragnę wyrazić moje podziękowania dla zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego Oddziału Chorób Wewnętrznych i Kardiologii Szpitala im. K. Jonschera w Łodzi, pracującego pod kierunkiem ordynator **dr Agnieszki Tarkowskiej-Wosik**, za opiekę, jaką zapewniono mojemu Tacie podczas jego pobytu 6–11 lipca 2023 r. w tej placówce medycznej.

Mój Tata został przyjęty na oddział 6 lipca 2023 r. w bardzo ciężkim stanie, będącym wynikiem zaawansowanej i postępującej choroby nowotworowej. W czasie jego pobytu wspólnie z Siostrą miałyśmy okazję z bliska przyjrzeć się działaniom zespołu medycznego oraz doświadczyć efektów znakomitej organizacji pracy i doskonałości zawodowej.

W tych trudnych dla nas chwilach, przepełnionych obawami o stan zdrowia Taty, szczególnie doceniliśmy empatię i pełen profesjonalizm. Wszystkie zabiegi medyczne i pielęgnacyjne odbywały się sprawnie, bez zbędnej zwłoki, z należytą troską i szacunkiem zarówno dla pacjenta, jak i jego rodziny. Szczególnie chciałabym podkreślić

klarowny, taktowny i przejrzysty sposób przekazywanych informacji o stanie zdrowia, proponowanym leczeniu oraz wyrazić wdzięczność za życzliwe podejście do wszystkich naszych uwag i próśb, zmierzających do poprawy komfortu Taty.

Szczególne słowa uznania pragnę skierować do najmłodszej części personelu medycznego i pielęgniarskiego. Ich ogromna empatia, rzetelność, rozważa i wyjątkowe wycucie w wyrażaniu opinii budzą zachwyt. Jestem przekonana, że ta część zespołu może stanowić doskonały wzór zarówno dla rówieśników, jak i doświadczonych pracowników medycznych. Taka przykładowa postawa zawodowa zasługuje na najwyższe uznanie i pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość opieki medycznej.

Składając słowa podziękowania na ręce Pana Prezesa, jeszcze raz chciałabym wyrazić wdzięczność dla Pani Ordynator i zespołu medycznego, który zapewnił możliwie najlepszą opiekę na czas naszego pobytu w szpitalu, żywię nadzieję że moje słowa wdzięczności i wysoka ocena pracy zespołu medycznego i pielęgniarskiego znajdzie również wyraz uznania Pana Prezesa.

Z wyrazami szacunku,

Magdalena Błażewicz

Przypominamy, że mogą Państwo kierować podziękowania na adres panaceum@oil.lodz.pl. Publikacja nie wiąże się z żadnymi opłatami.

Poziomo

- A1 – uogólniona skaza krwotoczna
- A9 – gnilec
- B7 – podagra
- C1 – naczynie z serca
- C9 – w chirurgii warunkuje doszczętność onkologiczną
- D8 – gramocząsteczka
- E1 – młotek rzeźbiarza
- E11 – kanclerz królowej Bony
- F7 – kontra, obrona
- G1 – operacja wytworzenia przetoki moczowo-skrónej
- G12 – niedojrzała komórka jajowa
- H9 – dworska choroba
- I1 – między stronem a cyrkonem
- I5 – kapilara
- I11 – ruchowa metoda w fizjoterapii
- J3 – pierwszy mężczyzna w mitologii nordyckiej
- K1 – dane
- K9 – objaw zapowiadający chorobę

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A								■								
B		■		■		■				■		■	■	■		■
C								■								
D		■		■		■				■		■		■		
E								■		■						
F		■		■		■						■	■	■		■
G										■	■	■				
H		■		■		■		■				■		■		
I										■						
J		■				■		■		■		■	■	■		■
K								■								

hasło: G2,I14,G14,B14,F9,C1,E11 ■ A10 ■ C10,G1,C3,E16,K3,D1,G16,H10
 ■ K1,E15,H11 ■ K9,C10,E1,H11,K10,B5,G8

Pionowo

- 1A – laureat Nagrody Nobla za odkrycie receptorów temperatury i dotyku
- 3A – badanie wrażliwości bakterii na antybiotyki
- 4J – sylabowa nazwa dźwięku
- 5A – wnioskodawczyni
- 7A – niesforna rola Niemirzanki
- 7E – dworzanin zarządzający pokojami
- 8F – Stefano, argentyński piłkarz
- 9A – krem brązujący
- 10C – imię „człowieka z blizną”
- 11A – cyrk lodowcowy
- 11E – miara gruntu
- 11H – pistolet maszynowy
- 12C – był nim Asterix
- 12G – żądłówka
- 14A – osoba czerpiąca korzyści z czegoś
- 16A – męski hormon płciowy

								■			■										■
								■				■									

Rozwiązanie krzyżówki w postaci hasła prosimy przesłać na nasz adres pocztowy lub e-mailowy z dopiskiem: **KRZYŻÓWKA NR 9/2023** do 30 września 2023 r. Prosimy o podawanie swoich adresów pocztowych. Spośród rozwiązań zostaną wylosowane trzy prawidłowe. Nazwiska osób nagrodzonych podamy w „Panaceum” nr 11/2023. Nagrodami będą książki – niespodzianki.

Życzymy miłej zabawy!

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z NR 6/2023: LEKARZOM TRZEBA MIŁEGO ODPOCZYNKU

Z grona Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, wylosowani zostali: Anna Girzyńska-Dąbek z Wartkowic, Mateusz Jaszczyk oraz Agnieszka Ławkiedraj oboje z Łodzi. Wylosowanym lekarzom serdecznie gratulujemy wygranej! Nagrodę książkową wyślemy pocztą.

krzyżówka
9/2023

BIURO OIL „PANACEUM”
UL. CZERWONA 3
93-005 ŁÓDŹ

E-MAIL:
PANACEUM@OIL.LODZ.PL

			7			4		6
	8	2				5		
9	7				3		2	
		3	1					4
					5			
			4			7		
				5	1			
3	4			6		8		
						2	5	9

sudoku

Zasady gry Sudoku są niezwykle proste. Kwadratowa plansza jest podzielona na dziewięć identycznych kwadratów 3 x 3 – w każdym z nich znajduje się dziewięć komórek. Zadaniem jest wypełnienie wszystkich komórek planszy cyframi od 1 do 9. W każdym wierszu i każdej kolumnie dana cyfra może występować jedynie raz.

Z prac Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi 13 czerwca 2023 roku

Przed rozpoczęciem obrad wręczono dyplomy, które otrzymali:

- Grzegorz Mazur za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii lekarzy w V Ogólnopolskim Biegu „Recepta na Zdrowie”,
- Dominik Wojtczak za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii lekarzy w VII Nocnym Półmaratonie Piotrkowskim,
- Dawid Staszczuk za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii lekarzy w Biegu Ulicą Piotrkowską,
- Marta Bukowska za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii lekarek w Biegu Ulicą Piotrkowską.

Nagrody otrzymali również najlepsi absolwenci:

- Mikołaj Świerczyński,
- Marlena Basińska.

Posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi prowadził prezes Paweł Czekalski.

W pierwszym punkcie posiedzenia zgromadzeni przyjęli porządek obrad, a następnie kolejno protokół z posiedzenia nr 8/IX/2022 Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi i protokoły z posiedzeń Prezydium ORL w Łodzi. Tradycyjnie Małgorzata Zatke-Witkowska przedstawiła informacje z prac OZZL. Przewodnicząca poinformowała o przygotowaniach do zjazdu, który odbędzie się w najbliższą sobotę w Uniejowie. Najważniejszą sprawą, którą od lutego zajmował się OZZL, była sprawa konfliktu pracowników z dyrekcją Szpitala Wojewódzkiego w Zgierzu. Przewodnicząca szczegółowo zrelacjonowała działania związku, podkreślając zaangażowanie i solidarność pracowników placówki w obliczu kryzysu. Wymieniła również działania związku i współpracę z mecenas Marzeną Zalewską. Poinformowała również o interwencjach prezesa P. Czekalskiego i spotkaniach z wicemarszałkiem województwa. Prezes P. Czekalski w uzupełnieniu przedstawił kulisy rozmów z władzami województwa, a także podkreślił, że lekarze ze zgierskiego szpitala wzięli udział w posiedzeniu Prezydium ORL. W efekcie wyżej wymienionych działań z końcem maja dyrektorka szpitala została odwołana ze stanowiska, obowiązki dyrektora pełni teraz dr Miłosz Dobrogowski.

W następnym punkcie obrad podsumowano posiedzenia NRL:

- uchwały i stanowiska podjęte na posiedzeniu Naczelnej Rady Lekarskiej w dniu 2 czerwca 2023 r.: Dolnośląska Rada Lekarska apelowała w sprawie przywrócenia części ustnej PES, a Naczelna Rada Lekarska odrzuciła ten apel. Pojawiła się rekomendacja dotycząca PWZ dla lekarzy spoza Unii Europejskiej – NRL przyjęła zalecenia Komisji Organizacyjnej, które dotyczą obowiązków opiekunów lekarzy spoza UE. Mówiono również o dalszej cyfryzacji.

Kolejno przedstawiono sprawozdania z odbytych spotkań związanych przede wszystkim z omówioną wcześniej sytuacją w szpitalu w Zgierzu. W tym punkcie również prezes P. Czekalski poinformował zebranych o nadzwyczajnym pikniku rodzinnym z okazji Dnia Dziecka, w którym w tym roku wzięto udział ponad tysiąc osób.

W następnym punkcie obrad zgromadzeni omówili sprawy Komisji Stomatologicznej i Delegatury:

Komisja Stomatologiczna – przedstawiciel był nieobecny.

Delegatura Łódzka – przedstawiciel był nieobecny. Najbliższe zebranie Delegatury zaplanowano na 27 czerwca.

Delegatura Piotrkowska – przewodniczący Grzegorz Mazur poinformował, że ostatnie spotkanie (16 maja) było poświęcone podsumowaniu Okręgowego Zjazdu Lekarzy i omówieniu problemów szpitali w Zgierzu i Skierniewicach, ponieważ podobne problemy mogą dotyczyć także innych szpitali w regionie.

Delegatura Sieradzka – przedstawiciel był nieobecny.

Delegatura Skierniewicka – przewodnicząca Małgorzata Zalewska poinformowała, że podczas ostatniego spotkania Delegatury (w ostatnią środę maja) sprawozdawała działania ORL. W spotkaniu wzięli udział Dariusz Diks, który przedstawił historię swojego zwolnienia z funkcji dyrektora medycznego szpitala.

Kolejne spotkanie zaplanowano na wrzesień.

W kolejnym punkcie posiedzenia ORL omówiono i przegłosowano projekty uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych Komisji ds.: Rejestru i Praw Wykonywania Zawodu, Praktyk lekarskich oraz Konkursów.

Sprawy komisji specjalnych – w tym punkcie obrad wyłączono jawność.

W kolejnym punkcie posiedzenia omówiono sprawy komisji problemowych:

Komisja Finansowo-Budżetowa – Izabela Banaś poinformowała, że komisja zbierze się bezpośrednio po obradach ORL.

Komisja Bytowa – Zbigniew Kijas poinformował o wydatkach na:

- zapomogi losowe – 24 000 zł
- zapomogi z tytułu zgonu – 35 000 zł
- becikowe – 29 000 zł
- refundację szczepień – 12 500 zł
- bon rehabilitacyjny – 800 zł

Ostatnie spotkanie Komisji odbyło się 16 maja, bezpośrednio po posiedzeniu ORL.

Komisja Etyki Lekarskiej – prof. Jerzy Wasiak poinformował o pracach dotyczących spraw pomówień i o zmaganiu się z problemem odmów przyjazdu do Łodzi osób, które powinny stanąć przed Komisją.

Komisja ds. Legislacji, Uchwał i Wniosków – nie było przedstawiciela.

Komisja Rzecznika Praw Lekarzy – nie było przedstawiciela.

Komisja ds. Konkursów – konkursy omówiono we wcześniejszym punkcie.

Komisja Kształcenia i Funduszu Kształcenia Podyplomowego – Elżbieta Jaszczuk poinformowała, że wnioski o pożyczki pojawiają się sporadycznie. Prezes P. Czekalski dodał, że sprawę stażystów monitoruje Mateusz Kowalczyk.

Komisja Kultury – dyrektor Iwona Szelewa poinformowała o wydarzeniach kulturalnych, które miały miejsce w OIL: Wiosenne Muzogranie, Międzynarodowa Wystawa Malarstwa Lekarzy, Piknik z okazji Dnia Dziecka. Zapowiedziała również nadchodzące wydarzenia.

Komisja Sportu i Rekreacji – Michał Bobrski poinformował o możliwości korzystania przez członków Izby z kart sportowych od trzech operatorów.

Koło Lekarzy Seniorów – nie było przedstawiciela.

Koło Młodych Lekarzy i Lekarzy Dentystów – zaproponowano kupno 10 leżaków do ogrodu, będą kupione.

Zespół IT i Dział Medialny – Łukasz Jasek i Mateusz Kowalczyk poinformowali o trwającej dalszej modernizacji sieci IT, a także o zawarciu umowy na dostarczenie Internetu z nowym dostawcą. Będzie też nowa centrala telefoniczna. Trwają prace nad umożliwieniem relacji na żywo wykładów i prelekcji. Dział PR pomaga też w prowadzeniu Facebooka Koła Młodych Lekarzy.

Ośrodek Kształcenia Medycznego – Mateusz Kowalczyk poinformował o postępach prac dotyczących staży. Zakupiono sprzęt audio-wideo, który będzie testowany podczas Łódzkich Spotkań Stomatologicznych, część wykładów będzie rejestrowana i będzie można ją odtworzyć.

Kolegium Redakcyjne „Panaceum” – Patrycja Proc poinformowała, że od ostatniego posiedzenia Rady ukazały się dwa numery „Panaceum” i że nadal udaje się utrzymać reżim finansowy. Przewodnicząca Kolegium zwróciła również uwagę na nową jakość zdjęć.

Koło Matek Lekarek – Aleksandra Świercz-Pawliczak poinformowała o działaniach Koła, podkreślając, że niektóre ze spotkań udało się zorganizować z udziałem animatorek. Koło zorganizowało warsztaty, między innymi dotyczące szczepień, a także edukacji seksualnej dla dzieci w dwóch grupach wiekowych (dofinansowane przez UMŁ). Zainteresowanie było na tyle duże, że jesienią ma się odbyć kolejna edycja. Odbyły się także wykłady dotyczące telemedycyny i przepisów dotyczących małych i nieletnich pacjentów (ten wykład był streamowany na FB) i jest dostępny po zalogowaniu się na www.oil.lodz.pl.

W planach: na zakończenie wakacji spotkanie integracyjne – wyjście do teatru. Zaplanowano również warsztaty MBC – zastosowanie technik w gabinetach lekarskich, a także zorganizowanie grupy Balinta oraz warsztaty z psycholożkami na temat wypalenia zawodowego. Planowany jest również cykl spotkań dotyczących przekazywania informacji o śmierci pacjenta. W tym miejscu G. Krzyżanowski odpowiedział, że warto również pomyśleć o warsztacie dotyczącym transplantacji, czyli traktującym o tym, jak rozmawiać z bliskimi zmarłego pacjenta o przekazaniu organów. Z kolei Zbigniew Kijas zwrócił się z pytaniem, czy Matki Lekarskie mogłyby pomóc w organizacji Dnia Dziecka w delegaturach.

Komisja Historyczna – spacer z przewodniczką po cmentarzu żydowskim śladami łódzkich medyków, cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem; planowane jest również kolejne wydawnictwo historyczne.

Zespół ds. zwolnień ze składki członkowskiej – Jolanta Goch poinformowała, że część wniosków (około 30) nie może być rozpatrzona, ponieważ wnioskujący lekarze nadal nie dostarczyli wymaganych przez komisję dokumentów. M. Bobrowski poinformował, że wniosków wpłynęło ok. 180, z czego około połowa uzyskała 50 proc. zwolnienie ze składki, około jedna trzecia wniosków została odrzucona, pozostałe czekają na uzupełnienie dokumentów.

Okręgowa Komisja Rewizyjna – sprawy przedstawił Tomasz Dutkowski.

Okręgowa Komisja Wyborcza – Lidia Klichowicz poinformowała o dwóch uchwałach. Pierwsza dotyczyła wygaśnięcia funkcji zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. W drugim przypadku udało się przeprowadzić wybory uzupełniające na delegata w jednym z okręgów.

W kolejnym punkcie posiedzenia członkowie Rady omówili aktualną sytuację w ochronie zdrowia:

- Opinia prawna w sprawie zasad udzielania pomocy medycznej osobom zgłaszającym się do szpitalnych oddziałów ratunkowych powstała na prośbę lekarzy, ponieważ w niektórych szpitalach osoby bez skierowania są od razu przypisywane do konkretnych oddziałów, tymczasem z opinii wynika, że oddziały mogą jedynie konsultować pacjentów SOR. Opinia zostanie rozesłana do wszystkich szpitali, w których jest SOR.

Korespondencja bieżąca:

- Pismo Grzegorza Gmyrka z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do Dyrektora Magdaleny Bartnik-Jaszewskiej w sprawie przekazania Apelu XLI OZL w Łodzi dotyczącego gwarancji realizacji szkolenia specjalizacyjnego w trybie pozarezydenckim. Dotyczy apelu podjętego przez Okręgowy Zjazd Lekarski.
- Stanowiska podjęte przez Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w dniach 25 i 26 maja 2023 r. Prezes P. Czekalski omówił tematykę stanowisk.
- Pismo Sekretarza Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawie przedstawicieli NRL ustanowionych do reprezentowania NRL w zespołach ekspertów. ORL proponuje kandydaturę prof. Jadwigi Moll na eksperta w dziedzinie kardiologii dziecięcej, a prezes P. Czekalski proponuje na eksperta w dziedzinie intensywnej terapii prof. Tomasza Gaszyńskiego.
- Pismo Wojewody Łódzkiego dotyczące naboru kandydatów na członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Łodzi. ORL rekomenduje Ewę Kralkowską i Jacka Pypcia.

W następnym punkcie omówiono sprawy różne:

- pismo Sekretarza NRL wraz z uchwałami NRL w sprawie upoważnienia Prezydium NRL do podjęcia działań mających na celu analizę struktur baz danych okręgowych rejestrów lekarzy,
- zawiadomienia Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Łodzi o skierowaniu do OSŁ w Łodzi wniosków o ukaranie lekarzy (6 osób) – członków OIL w Łodzi,
- prezes P. Czekalski odczytał list z podziękowaniem za dodatek senioralny,
- zaproszenie na koncert „Łódzkie Motyle” organizowany przez Fundację „Skrzydła Motyla”. Koncert organizuje Anna Cymmerman, odbędzie się on 16 czerwca w Mediatece,
- pismo Medicover Sp. z o.o. w sprawie umieszczenia banneru na stronie głównej OIL w Łodzi. Nie jest możliwe zamieszczenie banneru, złożono propozycję wykupienia reklamy w „Panaceum”.

Wolne wnioski:

- Grzegorz Krzyżanowski przekazał prośbę w imieniu Ryszarda Golańskiego dotyczącą zbiórki na budowę pomnika byłego prezydenta Łodzi Marka Czekalskiego, który podczas swojej kadencji wielokrotnie wspierał OIL. Zbiórkę zorganizowano pośród przedstawicieli ORL.
- Prezes P. Czekalski poinformował o manifestacji „Strajku Kobiet”, która planowana jest pod siedzibą OIL.

Justyna Kowalewska

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej

4 lipca 2023 roku

Posiedzenie prowadził prezes Paweł Czekalski.

W pierwszym punkcie posiedzenia omówiono korespondencję bieżącą: stanowiska podjęte przez Prezydium NRL w dniach 25 i 26 maja 2023 r. w sprawie projektu:

- ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw; w tej ustawie pojawiają się zapisy, które upoważniają RPP do wydawania rekomendacji w leczeniu. Zdaniem PNRL takie rekomendacje powinny wydawać towarzystwa naukowe;
- ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta – PNRL zwraca uwagę na to, że projekt ustawy narzuca kolejne obowiązki biurokratyczne na personel medyczny;
- ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, ustawy o instytucjach badawczych, ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw. Dotyczy tworzenia nowych kierunków lekarskich i dentystycznych. Zdaniem PNRL to felczyrzacja zawodu;
- rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym na rok akademicki 2023/2024. Limity są ciągle podnoszone bez względu na bazę kliniczną i dydaktyczną. PNRL się na to nie zgadza;
- pilotażowego programu odbierania i uzyskiwania drogą elektroniczną informacji z uniwersytetów medycznych o osobach, które będą się starały o uzyskanie PWZ na czas odbycia stażu – na ostatnim posiedzeniu Komisji Organizacyjnej udało się uzyskać zgodę na wprowadzenie tego programu;
- o zmianie rozporządzenia dotyczącego programu pilotażowego w ramach sieci kardiologicznej – na tym etapie PNRL nie zgłosiło uwag do przedstawionego projektu;
- odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na Apel nr 4 XLI OZL w Łodzi. Okręgowej Zjazd Lekarski, wystosował w kwietniu apel do Prezesa Rady Ministrów w sprawie gwarancji realizacji szkolenia specjalistycznego w trybie pozarezydenckim. Do Okręgowej Izby Lekarskiej trafiła właśnie odpowiedź z Ministerstwa Zdrowia w tej sprawie. Z pisma wynika między innymi, że odmowa szkolenia może się wiązać z odebraniem miejsc szkoleniowych;
- pismo prezesa NRL Łukasza Jankowskiego w sprawie spotkań na posiedzeniach okręgowych rad lekarskich – prezes P. Czekalski zaproponował spotkanie podczas uroczystego wręczenia praw wykonywania zawodu;
- poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – dotyczy klauzuli sumienia.

W kolejnym punkcie obrad omówiono i poddano pod głosowanie projekty uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych komisji ds.: Rejestru i Praw Wykonywania Zawodu, Praktyk Lekarskich oraz Konkursów.

Projekty Uchwał i Stanowiska Prezydium ORL w Łodzi:

- uchwała w sprawie zwolnień z opłacania składki członkowskiej – Zespół ds. zwolnień ze składek. Dotyczy trzech osób, po głosowaniu uchwałę podjęto;

- uchwała w sprawie składu komisji problemowych. Do składu Komisji Finansowo-Budżetowej dopisano trzy osoby: Marzenę Bąbińską-Zygmont, Elżbietę Figas-Kubicę i Małgorzatę Zatke-Witkowską – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- uchwała w sprawie ustalenia wysokości oraz zasad wypłaty świadczeń pieniężnych przysługujących Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej i Zastępcom Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- uchwała w sprawie określenia wysokości oraz zasad wypłaty świadczeń pieniężnych przysługujących członkom Okręgowego Sądu Lekarskiego – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- w sprawie zasad wynagradzania na stanowiskach w organach Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- uchwała w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego wywołanego wnioskiem w przedmiocie przyznania warunkowego prawa wykonywania zawodu lekarza oraz wpisania na listę członków oraz wpisu do Okręgowego Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- uchwała w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego wywołanego wnioskiem w przedmiocie przyznania warunkowego prawa wykonywania zawodu lekarza oraz wpisania na listę członków oraz wpisu do Okręgowego Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- projekt Stanowiska nr 3 Prezydium ORL w Łodzi – projekt dotyczy uhonorowania lekarzy, którzy zmarli, pełniąc obowiązki zawodowe podczas epidemii COVID-19 – po głosowaniu uchwałę podjęto.

W kolejnym punkcie obrad omówiono aktualną sytuację w ochronie zdrowia: Protest Poradni Zdrowia Psychicznego „Nowa” wobec decyzji NFZ o odebraniu kontraktu na psychiatrię osób dorosłych. Chodzi o podpisanie umowy nie bezpośrednio z NFZ, ale za pośrednictwem Szpitala im. J. Babińskiego. Wiceprezes NRL i ORL Mateusz Kowalczyk wyjaśnił, że ma to związek z ogólnopolską reformą systemu psychiatrycznego. Wymaga jednak wyjaśnienia, czy przychodnia została na czas poinformowana o zmianie i czy zapewniono ciągłość leczenia jej pacjentom. Wiceprezes ma się zająć wyjaśnieniem tej sytuacji.

W kolejnym punkcie obrad omówiono sprawy delegatur i komisji stomatologicznej:

Komisja Stomatologiczna – przewodnicząca Małgorzata Lindorf poinformowała, że posiedzenie zaplanowane bezpośrednio po obradach Prezydium ORL będzie poświęcone organizacji Łódzkich Spotkań Stomatologicznych. Na posiedzeniu Naczelnej Komisji Stomatologicznej udało się zaprosić prezesów NRL do wizyty podczas ŁSS.

Delegatura Łódzka – przewodniczący Łukasz Jasek poinformował, że na odbytym przed tygodniem spotkaniu omawiano sprawy bieżące, przede wszystkim sytuację szpitala w Zgierzu.

Delegatura Piotrkowska – przewodniczący Grzegorz Mazur poinformował, że udało się uruchomić obiady dla lekarzy seniorów w Piotrkowie.

Delegatura Sieradzka – nie było przedstawiciela.

Delegatura Skierniewicka – przewodnicząca poinformowała, że sytuacja w skierniewickim szpitalu jest niepokojąca ze względu na dużą liczbę zwolnień. Przewodnicząca ma monitorować sytuację.

W kolejnym punkcie spotkania omówiono sprawy różne:

- Umowa na realizację zadania polegającego na przeprowadzeniu szkoleń w zakresie orzecznictwa lekarskiego, prawa medycznego, bioetyki, zdrowia publicznego, profilaktyki szczepień ochronnych oraz komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu lekarzy i lekarzy dentyków rozpoczynających staż podyplomowy po 1 marca 2023 r. Udało się sfinalizować umowę, w czasie wakacji zostaną przygotowane szkolenia. Latem należy przeszkolić kilkanaście osób.
- Zaproszenie na posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Geriatrii i Systemu Opieki Geriatrycznej w Polsce. Prezes P. Czekalski przekazał zaproszenie do Sejmu, nie ma chętnych do udziału w tym posiedzeniu.
- Wniosek o udzielenie patronatu honorowego konferencji „II Zjazd Młodych Chirurgów”. Wyrażono zgodę.
- Wniosek o udzielenie patronatu honorowego dla 12. Mistrzostw Polski Lekarzy w Lekkiej Atletyce oraz 33. Mistrzostw Polski w Lekkiej Atletyce Masters. Wyrażono zgodę.
- Oferta publikacji danych z Rejestru Lekarzy. Firma LTC przygotowała ofertę.
- Pismo z prośbą o współpracę z PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Jest możliwość zawarcia umowy z wydawnictwem w ramach projektu „Na staż z PWZL”. Zdecydowano, że należy podtrzymać dotychczasową współpracę.
- Prośba o dofinansowanie organizacji spotkania z okazji 25-lecia ukończenia Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Po dyskusji i głosowaniu prośbę odrzucono.

W ostatnim punkcie posiedzenia omówiono wolne wnioski:

- Łukasz Jasek poprosił Dział Prawny o sprawdzenie przepisów i przygotowanie informacji dla lekarzy na temat zmian w przepisach dotyczących doręczania pism. Teraz nie będą już one doręczane pocztą, lecz mailem.

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej

25 lipca 2023 roku

Posiedzenie prowadził Prezes ORL Paweł Czekalski.

W pierwszym punkcie obrad omówiono korespondencję bieżącą.

- Stanowiska podjęte przez Prezydium NRL w dniach 5 i 7 lipca 2023 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw.

Wiceprezes ORL Mateusz Kowalczyk poinformował zebranych o zgłoszeniu przez przedstawicieli NRL na posiedzeniu komisji zdrowia poprawek dotyczących, m.in.: receptomatów, zniesienia obowiązku określania refundacji na receptę oraz uprawnień farmaceutów w zakresie uwzględniania dokonywanej przez lekarzy na receptach adnotacji.

- Apel nr 5 Prezydium NRL do lekarzy w sprawie wystawiania recept, w którym zwrócono się do lekarzy i lekarzy dentyków o wystawianie recept z zachowaniem standardów właściwej opieki nad

- Filip Pawliczak poinformował, że od 1 lipca zmieniony się przepis dotyczący opieki koordynowanej w POZ. Dotychczas dotyczyła wyłącznie pacjentów dorosłych, teraz ma także w uzasadnionych przypadkach dotyczyć pacjentów poniżej 18 roku życia.
- Michał Bobrski poinformował, że umowa z trzecią firmą oferującą karty sportowe została sfinalizowana.
- Andrzej Banyś zwrócił uwagę, że w łódzkim centrum przesiadkowym od kilku miesięcy brakuje defibrylatora. Pytanie w tej sprawie ma zostać skierowane do wiceprezydenta miasta Adama Wieczorka.
- Tomasz Dutkowski zwrócił uwagę na poważny problem dotyczący opieki ginekologicznej na terenie całego województwa. Twierdzi, że do Centrum Zdrowia Matki Polki przewożone są nieletnie pacjentki z podejrzeniem gwałtu, gdy tymczasem pomoc powinna być im udzielona w szpitalu powiatowym. Dla tych pacjentek to dodatkowe duże utrudnienie w i tak skrajnie trudnej sytuacji. To zgłoszenie wywołało dyskusję. Zdecydowano o wystąpieniu do konsultanta krajowego w dziedzinie ginekologii z prośbą o oficjalne stanowisko w tej sprawie. Po otrzymaniu dokumentu należy go przesłać do wszystkich szpitali, komend policji i oddziałów prokuratury.
- Wojciech Łukomski poinformował, że na sąsiadującej z siedzibą OIL działce będą stawiane budynki wielorodzinne z garażami podziemnymi. Prace mogą zagrozić zabytkowemu budynkowi OIL, dlatego wystąpiono o zawiadomienie dotyczące pozwoleń, przesłano także informację do wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Prezes Paweł Czekalski otrzymał list z podziękowaniem za pomoc w rozwiązaniu konfliktu od OZZL. Sprawa dotyczy sytuacji w szpitalu w Zgierz.

Justyna Kowalewska

pacjentem i zasad określonych w Kodeksie Etyki Lekarskiej. W apelu przypomniano, że teleporada jest świadczeniem zdrowotnym, tyle że udzielanym na odległość przy użyciu systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, wobec czego wystawienie recepty pacjentowi korzystającemu z teleporady powinno odpowiadać wszelkim standardom wymaganym od świadczenia zdrowotnego, a lekarz wystawiający receptę podlega zasadom określonym w Kodeksie Etyki Lekarskiej.

- Apel nr 01/23/IX Rady Lekarskiej Wojskowej Izby Lekarskiej do Ministra Zdrowia o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisu art. 17 ust. 5 ustawy o badaniach klinicznych produktów stosowanych u ludzi. W apelu wyjaśniono, że zgodnie z przywołanym przepisem, w przypadku, gdy ocenę etyczną badania klinicznego sporządza Komisja Bioetyczna, 60 procent opłaty wnoszonej przez sponsora jest przeznaczana na wynagrodzenia członków zespołu opiniującego, przedstawiciela i eksperta, a 35 procent tej opłaty jest przeznaczana na koszty działalności Naczelnej Komisji Bioetycznej i 5 procent na wynagrodzenie przewodniczącego i zastępcy tej Komisji. Wskazano również, że przepis jest powtórzeniem regulacji odnoszącej się do podziału opłaty w ramach Naczelnej

Komisji Bioetycznej i w obecnym brzmieniu pozbawia komisje bioetyczne źródła finansowania.

Prezes ORL P. Czekalski wskazał, że ustawodawca nie przewidział pieniędzy na koszty obsługi kancelaryjnej czy koszty osobowe komisji bioetycznych.

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w którym zaproponowano, aby osoba małoletnia, która ukończyła 13 lat, miała prawo do uzyskania trzech świadczeń zdrowotnych od specjalisty w dziedzinie psychologii klinicznej lub psychoterapii dzieci i młodzieży bez zgody przedstawiciela ustawowego. Jeżeli wymagałaby tego sytuacja osoby małoletniej, osoba udzielająca świadczeń zdrowotnych winna poinformować przedstawiciela ustawowego bądź sąd opiekuńczy o stanie emocjonalnym osoby małoletniej lub zagrożeniu jej dobra, a także konieczności kontynuacji świadczeń zdrowotnych. Jeśli zaś chodzi o osobę małoletnią, która ukończyła 16 lat, miałyby ona prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych od specjalisty w dziedzinie psychologii klinicznej lub psychoterapii dzieci i młodzieży bez zgody przedstawiciela ustawowego. Jeżeli wymagałby tego interes takiej osoby, osoba udzielająca świadczeń zdrowotnych winna poinformować przedstawiciela ustawowego bądź sąd opiekuńczy o zagrożeniu dobra osoby małoletniej lub stanie emocjonalnym osoby małoletniej.
- Projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie prezesa NFZ w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów leczenia szpitalne oraz leczenia szpitalne – świadczenia wysokospecjalistyczne, w którym wprowadzono mechanizm cząstkowego rozliczania hospitalizacji trwającej powyżej 30 dni dotyczący zakresów dziecięcych.
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, który zakłada, że minister zdrowia opracowuje, wdraża, realizuje i finansuje program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności obejmujący procedury medyczne wspomaganą prokreacji, w tym zapłodnienie pozaustrojowe prowadzone w ośrodkach medycznie wspomaganą prokreacji. Na rzeczony program minister zdrowia corocznie przeznaczają z budżetu państwa z części, której jest dysponentem nie mniej niż 500 mln złotych.

W kolejnym punkcie posiedzenia głosowano nad projektami uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych Komisji: ds. Rejestru i Praw Wykonywania Zawodu, Kształcenia i Funduszu Kształcenia Podyplomowego oraz ds. Praktyk Lekarskich. Uchwały zostały podjęte.

Następnie Prezydium ORL przystąpiło do procedowania:

- projektu uchwały w sprawie zwolnień z opłacania składki członkowskiej – po głosowaniu uchwałę podjęto;
- sprawy lekarza będącego w trudnej sytuacji finansowej – w tym punkcie wyłączono jawność;
- projektu Apelu nr 11/P-IX/2023 do ministra zdrowia o dostosowanie wymogów akredytacyjnych dla podmiotów leczniczych w zakresie szkolenia specjalizacyjnego do ich realnej sytuacji organizacyjnej i dotychczasowego funkcjonowania – omawiał wiceprezes ORL M. Kowalczyk. W projekcie zwrócono uwagę na fakt, że tegoroczne zmiany w standardach akredytacyjnych dla podmiotów prowadzących szkolenie specjalizacyjne powodują konieczność nienaturalnych

korekt struktury organizacyjnej. Szczególnie dotyczy to duże wielospecjalistyczne podmioty lecznicze, takie jak instytuty, szpitale uniwersyteckie i wojewódzkie. Aktualna modyfikacja standardów i ich ścisłe egzekwowanie powoduje, że część dużych jednostek, w tym podległych ministrowi zdrowia, stoi przed groźbą utraty możliwości kształcenia specjalizacyjnego lub przed koniecznością poniesienia dużych kosztów dostosowania struktury organizacyjnej. Po głosowaniu apel podjęto.

Następnie omówiono sprawy delegatur i komisji stomatologicznej:

Komisja Stomatologiczna – przewodnicząca Małgorzata Lindorf poinformowała Prezydium o przewidywanej frekwencji na Spotkaniach Stomatologicznych w Słoku.

Delegatura Łódzka – przewodniczący Łukasz Jasek poinformował, iż Delegatura nie miała zebrania od ostatniego posiedzenia Prezydium.

Delegatura Piotrkowska – przewodniczący Grzegorz Mazur poinformował Prezydium o ofercie obiadów dla lekarzy z terenu Delegatury oraz przygotowaniach do turnieju tenisa.

Delegatura Sieradzka – przewodnicząca Beata Zwolińska poinformowała Prezydium o planowanym spotkaniu lekarzy seniorów 6 października br. w Sieradzu.

Delegatura Skierniewicka – Michał Osica poinformował Prezydium o organizacji pożegnań dla lekarzy seniorów przechodzących na emeryturę.

W kolejnym punkcie omówiono kwestie:

- konfekcjonowania i kolportażu „Gazety Lekarskiej” i biuletynów OIL; Zaprezentowano pismo prezesa ORL w Katowicach w sprawie uwag do zaproponowanej umowy, dotyczącej wspólnego konfekcjonowania i kolportażu „Gazety Lekarskiej” i biuletynów OIL.
- Komisji Organizacyjnej NRL – utworzono zespół pracujący nad informatyzacją Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów;
- trybu zamieszczania klepsydr i nekrologów w biuletynie „Panaceum” – G. Mazur zwrócił uwagę, że właściwszym rozwiązaniem od publikacji nekrologów jest umieszczanie wspomnień na kartach pamięci, a Zbigniew Kijas zaproponował publikację w grudniowym numerze „Panaceum” informacji, kto odszedł w minionym roku, zamiast nekrologów w każdym wydaniu;
- podziękowań Andrzeja Kasprzyka, dyrektora Wojewódzkiego Wiospecjalistycznego Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi za list gratulacyjny i uczestnictwo w Jubileuszowej Gali z okazji 50-lecia Szpitala;
- zaproszenia na XX Kongres Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, który odbędzie się w dniach 28–30 września 2023 r. w Łodzi;
- siedziby bis – poinformowano Prezydium o wniesieniu przez OIL zastrzeżeń do planowanej budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami usługowymi oraz garażem podziemnym na nieruchomościach położonych w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 232.

W ramach wolnych wniosków Michał Bobrski zwrócił uwagę na zmianę przepisów dotyczących stopni referencyjności.

Marta Kowalczyk

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej

8 sierpnia 2023 roku

Posiedzenie prowadził Mateusz Kowalczyk, wiceprezes ORL w Łodzi.

Na początku spotkania przyjęto porządek obrad.

W pierwszym punkcie omówiono korespondencję bieżącą:

- odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na pismo Sekretarza ORL w Łodzi w sprawie pobierania przez podmioty lecznicze składek na ubezpieczenie zdrowotne lekarzy w związku z nowelizacją art. 66 ust. 1 oraz art. 67 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Dotyczy wątpliwości związanych ze zmianą przepisów dotyczących odprowadzania składki zdrowotnej przez lekarzy stażystów. Odpowiedź ministerstwa wyjaśnia, że lekarze ci nie są zwolnieni z obowiązku odprowadzania składki. Treść wyjaśnienia została opublikowana na stronie internetowej OIL.

W kolejnym punkcie obrad omówiono i przegłosowano projekty uchwał merytorycznych wynikających z zadań ustawowych Komisji: ds. Rejestru i Praw Wykonywania Zawodu, Kształcenia i Funduszu Kształcenia Podyplomowego oraz ds. Praktyk Lekarskich:

Informacja Komisji ds. Konkursów: desygnowanie przedstawicieli ORL do komisji konkursowych. Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi, do konkursu na stanowisko dyrektora ds. medycznych. Do udziału w komisji wyznaczono Łukasza Jaska.

W kolejnym punkcie posiedzenia omówiono i poddano głosowaniu projekty uchwał Prezydium ORL w Łodzi w sprawie:

- umorzenia postępowania administracyjnego wywołanego wnioskiem w przedmiocie przyznania prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty na określony zakres czynności, okres i miejsce zatrudnienia w podmiocie leczniczym, wpisania na listę członków oraz wpisu do okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów – po głosowaniu uchwałą podjęto;
- umorzenia postępowania administracyjnego wywołanego wnioskiem w przedmiocie przyznania prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty na określony zakres czynności, okres i miejsce zatrudnienia w podmiocie leczniczym, wpisania na listę członków oraz wpisu do okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentystów – po głosowaniu uchwałą podjęto;
- ustalenia diet i kwot wypłacanych tytułem wyrównania utraconych zarobków – wprowadzono trzy autopoprawki, zmiany dotyczą: Komisji Rewizyjnej, Okręgowej Komisji Wyborczej – po głosowaniu uchwałą podjęto.
- zniesienia opłaty za umieszczenie ogłoszenia w czasopiśmie „Panaceum”. Dotyczy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, poszukującego lekarzy-orzeczników – po głosowaniu opłatę zniesiono.

W kolejnym punkcie obrad omówiono aktualną sytuację w ochronie zdrowia:

- Ujawnienie danych wrażliwych – MZ. Mateusz Kowalczyk zrelacjonował działania NRL w tej sprawie. Mówiono również o licznych

wypowiedziach naszych ekspertów, Mateusza Kowalczyka i Filipa Pawliczaka w mediach. Głos zabrali też inni członkowie PORK, wszyscy byli jednak zgodni co do tego, że zachowanie ministra jest karygodne.

W kolejnym punkcie posiedzenia omówiono sprawy delegatur i komisji stomatologicznej:

Komisja Stomatologiczna – przewodnicząca Małgorzata Lindorf poinformowała o przygotowaniach do Łódzkich Spotkań Stomatologicznych – zapisanych jest już ok 130 osób. Zobowiązano przewodniczącą do dopilnowania umów panelistów, tak aby znalazł się w nich zapis na zgodę na filmowanie i udostępnienie materiału po zalogowaniu na stronie internetowej OIL.

Delegatura Łódzka – przewodniczący Łukasz Jasek poinformował, że najbliższe posiedzenie odbędzie się po wakacjach.

Delegatura Piotrkowska – nie było przedstawiciela.

Delegatura Sieradzka – przewodnicząca Beata Zwolińska poinformowała o trwających działaniach na rzecz lekarzy-emerytów. Pierwsze spotkanie zaplanowano na październik.

Delegatura Skierniewicka – przewodnicząca Małgorzata Zalewska poinformowała o kolejnych konfliktach dyrekcji z personelem szpitala w Skierniewicach.

W następnym punkcie obrad omówiono sprawy różne:

- Mateusz Kowalczyk przekazał zaproszenie na wojewódzkie obchody Święta Wojska Polskiego.
- Przekazano także zaproszenie do udziału w V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Lekarz jako autor i bohater literacki. Kobiety i medycyna”. Zaproszenie zostanie przekazane do Komisji Kultury, Komisji Historycznej i Koła Matek Lekarek.
- Opinia w sprawie zasad stwierdzenia zgonu w sytuacji przypadkowego odnalezienia zwłok osoby zaginionej. Opinię przygotował i przedstawił mec. Jarosław Klimek. Delegaci ORL otrzymają ją w najbliższym newsletterze.
- Rada Społeczna w SPZOZ Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. WAM – CSW UM w Łodzi. Ze względu na fakt, iż dotychczasowy przedstawiciel ORL F. Pawliczak podjął pracę w WAM-ie, nie może dłużej pełnić tej funkcji. W Radzie zastąpi go M. Kowalczyk.

Wolne wnioski:

- Małgorzata Lindorf zwróciła uwagę na fakt, że kilka osób wybranych do ORL, a także do poszczególnych komisji problemowych przez półtora roku ani razu nie wzięło udziału w posiedzeniach tych organów. Po dyskusji zdecydowano napisać do tych osób z przypomnieniem, że udział w posiedzeniach jest obowiązkowy, a także z informacją, że mogą zrezygnować ze swojej funkcji, a wówczas ich miejsce zajmie kolejna osoba z listy.

Justyna Kowalewska

Terminy posiedzeń:

ORL – 5 września 2023 r., godz. 10:00

Prezydium ORL – 12 września 2023 r., godz. 12:00

sprzedam

Sprzedam USG GE Voluson S6, głowica convex 3D/4D RAB4-8RS, głowica waginalna 3D/4D RIC5-9W-RS, nagrywarka CD/DVD, videoprinter, Rok prod. 2013. Cena 57 000 zł. Pierwszy właściciel.
TEL. 603 667 616

lokale

Sprzedam atrakcyjny gabinet stomatologiczny dwustanowiskowy, 48 m² (pięć pomieszczeń) w śródmieściu w Łodzi. Proszę telefon poprzedzić SMS-em.
TEL. 604 518 651

praca zatrudnię

MCM Bałuty w Łodzi zaprasza do współpracy lekarza stomatologa w ramach kontraktu oraz lekarza rodzinnego oraz internistę, pediatrę i pulmonologa.
TEL. 42 657 69 83, E-MAIL: SEKRETARIAT@MCMBALUTY.PL

praca zatrudnię

Gabinet stomatologiczny w Pabianicach podejmie współpracę z lekarzem dentystą.
TEL. 601 386 333

Praca dla lekarza dentysty w gabinecie Platinum Dental w Bełchatowie. Praca na 4 ręce, mikroskopy, skaner, RVG, ciepła gutaperka, laser. CV proszę wysłać na
E-MAIL: GABINET@PLATINUMDENTAL.PL

NZO IKS-DENT zatrudni lekarza dentystę. Gabinet dobrze wyposażony endodontycznie. Możliwość pracy na NFZ i prywatnie.
TEL. 602 273 391,
E-MAIL: IWONASZYM@GAZETA.PL

Praca dla lekarza medycyny rodzinnej. Przychodnia POZ w okolicach Łodzi zaprasza do współpracy lekarza specjalistę medycyny rodzinnej lub chorób wewnętrznych.
TEL. 780 288 570

SPZOZ MSWiA w Łodzi zatrudni lekarzy specjalistów w dziedzinach:

KARDIOLOGIA, LARYNGOLOGIA, MEDYCYNA PRACY, MEDYCYNA RODZINNA lub zainteresowanych pracą w POZ, **NEUROLOGIA, PSYCHIATRIA**, z umiejętnością wykonywania **USG serca**

Oferujemy pracę w nowoczesnie wyposażonych oddziałach i poradniach oraz negocjowalne warunki zatrudnienia i płacy. CV proszę przekazać na E-MAIL: SEKRETARIAT@ZOS-MSWIA-LODZ.PL od dnia ukazania się ogłoszenia.

Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim zatrudni lekarza specjalistę w dziedzinie położnictwa i ginekologii na stanowisko**KIEROWNIKA ODDZIAŁU POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNEGO**

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia. Wszelkie informacje

TEL. 44 648 03 00 – Sekretariat Szpitala oraz
TEL. 517 482 047 – Kierownik Działu Kadr i Szkolenia.

LEKARZ DENTYSTA ENDODONTA

Prywatna Klinika Stomatologiczna Adent z Warty poszukuje **LEKARZA DENTYSTY** miłośnika endodoncji mikroskopowej do współpracy.

Dlaczego warto dołączyć do NAS? • Mikroskop • CBCT • Pantomograf • Radiowizjografia • VDW ReciprocGold • TF Adapter • ES Sendoline • Wykwalifikowany personel (praca na 4 ręce) • Sedacja wziewna • Masterflux • Laser Sirona • Lampa wybielająca Philips ZoomWhite • Łuk twarzowy • Kauter • Wirówka do osocza • 2 fotele stomatologiczne • Stawiamy na wysokie standardy i dobre materiały • Wnętrza są przestronne, wygodne i klimatyzowane • Przyjmujemy tylko pacjentów prywatnych • Praca z młodym zespołem

TEL. 517 800 241, WWW.STOMATOLOGWARTA.PL

PANACEUM**Publikacja ogłoszeń na łamach pisma „Panaceum” i portalu internetowego OIL.LODZ.PL****OGŁOSZENIA BEZPŁATNE**

Zlecają wyłącznie członkowie OIL w Łodzi, jako drobne w dziale **szukam pracy**, maksymalna liczba słów – **10** lub **80** znaków ze spacjami. Ogłoszenia można przysłać na adres E-MAIL: PANACEUM@OIL.LODZ.PL bezpośrednio w tekście e-maila, podając wymagane informacje, takie jak:

- 1) rodzaj publikacji: papierowa w piśmie „Panaceum” – wskazując liczbę edycji (maks. 3), numer/numery pisma (obowiązuje harmonogram wydawniczy),
- 2) treść do publikacji z kontaktem,
- 3) dane zlecającego ogłoszenie: imię i nazwisko, numer PWZ, kontakt bezpośredni: TELEFON, E-MAIL, adres do korespondencji.

OGŁOSZENIA PŁATNE

Informacje na stronie OIL.LODZ.PL publikowane są w piśmie „Panaceum” jako drobne (wytluszczone) w działach: **PRACA DAM/LOKALE/SPRZEDAM/RÓŻNE** – koszt 1 edycji **36,00** zł netto, maksymalna liczba znaków do **200** ze spacjami lub w modułach ramkowych o wymiarach:

- **1/16** [95,5 x 28,5 mm] – cena **72–120** zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
- **1/8** [95,5 x 61 mm] – cena **156–264** zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
- **1/4** [95,5 x 126 mm] – cena **300–540** zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia);
- **1/2** [195 x 126 mm poziom, 95 x 225 mm pion] – cena **600–1200** zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia lub miejsca publikacji);
- **1/1** (cała strona) – cena **1320–2880** zł netto (zależy od stopnia wyróżnienia lub miejsca publikacji).

Cennik oraz szczegóły i formularze zleceń dostępne są na stronie: OIL.LODZ.PL/OGLOSZENIA/OGLOSZENIA-PAPIEROWE-WYDANIE-PANACEUM lub kontaktując się z redakcją pisma: E-MAIL: PANACEUM@OIL.LODZ.PL

Ogłoszenia na stronie internetowej OIL zlecane są wyłącznie online pod adresem: OIL.LODZ.PL/OGLOSZENIA/DODAJ-OGLOSZENIE

CENTRA MEDYCZNE MEDYCEUSZ
MEDICAL CENTERS THE MEDICI

Od 24 lat leczymy pacjentów w 6 placówkach w Łodzi i Zgierzu w ramach NFZ i wizyt komercyjnych. Prowadzimy szpital, laboratoria, diagnostykę specjalistyczną, transport sanitarny. Naszą sztanदारową działalnością jest diagnostyka obrazowa.

Zatrudnimy lekarzy specjalistów i w trakcie specjalizacji w ramach wizyt komercyjnych:
DIABETOLOGA • GASTROLOGA • GINEKOLOGA • KARDIOLOGA LARYNGOLOGA • NEUROLOGA

Możliwość rozszerzenia współpracy o badania kliniczne / programy lekowe

sekretariat@medyceusz.com
szczegółowe informacje tel. 797 009 128
www.centramedycznemedyceusz.pl

CENTRA MEDYCZNE MEDYCEUSZ
MEDICAL CENTERS THE MEDICI

Zatrudnimy lekarzy specjalistów w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w ramach kontraktu z NFZ:

**CHIRURGA OGÓLNEGO • DIABETOLOGA • ENDOKRYNOLOGA
GASTROLOGA • KARDIOLOGA • LARYNGOLOGA
NEUROLOGA • PSYCHIATRĘ • PULMONOLOGA
OSTEOPOROZY • GINEKOLOGA • REUMATOLOGA**

Oferujemy:
elastyczny czas pracy, korzystne warunki finansowe,
prowadzimy e-dokumentację,
pełną diagnostykę dla pacjentów

sekretariat@medyceusz.com
szczegółowe informacje tel. 797 009 128
www.centramedycznemedyceusz.pl

CENTRA MEDYCZNE MEDYCEUSZ
MEDICAL CENTERS THE MEDICI

Zatrudnimy lekarzy specjalistów oraz w trakcie specjalizacji do pracy w poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

**INTERNISTĘ • PEDIATRĘ • LEKARZA MEDYCZYNY RODZINNEJ
LEKARZY NA DYŻURY W NOCNEJ OPIECE MEDYCZNEJ**

Zainteresowanych prosimy o kontakt:
sekretariat@medyceusz.com
szczegółowe informacje tel. 797 009 128
www.centramedycznemedyceusz.pl

Prywatna Poradnia w Łodzi nawiąże współpracę z lekarzem specjalistą lub w trakcie specjalizacji.

- Ginekologiem
- Gastrologiem
- Fizjoterapeutą
- Radiologiem (badania USG)
- Lekarzem Rehabilitacji
- Kardiologiem
- Dermatologiem
- Neurologiem
- Pulmonologiem
- Ortopedą

- i innymi

Dlaczego warto u nas pracować?

Nowoczesne Centrum Medyczne

La Vida to przychodnia mieszcząca się w nowoczesnym budynku, przyjaznym osobom niepełnosprawnym oraz rodzicom z dziećmi.

Profesjonalna obsługa rejestracyjna

Zadbamy o to, aby Państwa grafik wzyń był pełen. Zadowolenie naszych pacjentów jest najlepszą gwarancją satysfakcjonującej pracy w Centrum Medycznym La Vida

Komfortowe gabinety medyczne

Praca w naszych gabinetach to czysta przyjemność. Nowoczesne wyposażenie, miły dla oka wystrój wnętrz, przestronne wnętrza i rodzinna atmosfera.

Elastyczna forma współpracy

To Państwo decydują o tym, ile dni i ile godzin w tygodniu chcą u nas pracować. Szanujemy czas naszych lekarzy, zarządzając nim w najlepszy możliwy sposób.

"Nie jesteśmy dużą placówką, dlatego staramy się bardziej."

Wejdź na stronę www, zobacz co oferujemy, sprawdź opinie lekarzy już z nami współpracujących i dotycz do nas.

www.lavidalodz.pl/praca
tel: 733 990 977 jmajewska@lavidalodz.pl

KONTAKT:
OFFICE@3PR.COM.PL
790 446 800

NAJLEPSZY PR MEDYCZNY
PONAD 16 LAT DOŚWIADCZENIA

POKAŻEMY WAS W MEDIACH!
DOCIERAMY Z OFERTĄ DO PACJENTÓW

**PR DLA KLINIK, SZPITALI,
PRZYCHODNI, GABINETÓW!**

NAGRODY: ZŁOTY SPINACZ 2022, 2019 **3PR.PL**

CENTRUM MEDYCZNE SZPITAL ŚW. RODZINY zatrudni:
lekarzy do pracy w poradni POZ w modelu opieki koordynowanej:

- rodzinnych
- internistów
- pediatrów

LEKARZY SPECJALISTÓW:

- alergologów
- dermatologów
- diabetologów
- endokrynologów
- gastroenterologów
- kardiologów
- laryngologów
- medycyny pracy
- medycyny sportowej
- neurologów
- okulistów
- psychiatrów
- rehabilitacji medycznej
- reumatologów
- lekarzy z uprawnieniami do wykonywania badań USG
- lekarzy z doświadczeniem w wykonywaniu badań ergospirometrycznych

POSZUKUJEMY RÓWNIEŻ:

- położnych
- pielęgniarek do Punktu Pobrań
- pielęgniarek do Punktu Szczepień
- z kursem pielęgniarstwa środowiskowego nauczania i wychowania

oraz:

- absolwentów Wydziału Nauk o Zdrowiu UM – kierunku Zdrowie Publiczne
- asystentkę Poradni Psychologicznej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- lekarzy ze znajomością języka ukraińskiego lub rosyjskiego

ZAPEWNIAMY PRACĘ Z ASYSTENTEM LEKARZA.

Kontakt: TEL. 691 221 200 lub TEL. 42 254 96 81
E-MAIL: SEKRETARIAT@SWIETARODZINA.COM.PL

PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

nr 9 (282) – wrzesień 2023

zapraszamy na
www.oil.lodz.pl

Wydawca

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi

93-005 Łódź, ul. Czerwona 3
www.oil.lodz.pl/kontakt – wykaz telefonów
biuro@oil.lodz.pl
www.oil.lodz.pl

Kolegium redakcyjne PANACEUM

Patrycja Proc przewodnicząca
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
Paweł Czekalski
Mateusz Kowalczyk
Filip Pawliczak
Fabian Obzejta
Barbara Szeffer-Marcinkowska
Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Justyna Kowalewska rzeczniczka prasowa OIL
Krzysztof Franiewski sekretarz redakcji

Stale współpracują

mec. Jerzy Ciesielski
Robert Filipczak
Grzegorz Mazur
Krzysztof Papuziński
Ryszard Poradowski
r.pr. Jarosław Klimek
r.pr. Paweł Lenartowicz
Katarzyna Rulkiewicz

Pismo redaguje zespół

Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Ewa Juszyńska-Poradecka współpraca

Sekretariat redakcji i biuro reklamy

Ogłoszenia:
TEL. 735 155 869, E-MAIL: PANACEUM@OIL.LODZ.PL

Projekt graficzny Joanna Apanowicz

Projekt okładki Izabela Dudzik

Skład komputerowy skladgazel.pl

Druk Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia Drukarnia w Sosnowcu

Numer zamknięto 29 sierpnia 2023 r.

Nakład 14 000 egz.

Copyright © OIL Łódź

Cennik ogłoszeń i reklam
oraz warunki ich przyjmowania i formularze zleceń:
<https://oil.lodz.pl/ogloszenia/>
[ogloszenia-papierowe-wydanie-panaceum](#)

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności
za treść i formę reklam ani ogłoszeń
przedstawionych w piśmie.

Uwaga autorzy tekstów i zdjęć!

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
oraz redagowania nadesłanych tekstów,
nie zwraca materiałów niezamówionych.
Zdjęcia prosimy przysyłać w formacie JPG,
TIF lub RAW, ich rozmiar nie powinien być
mniejszy niż ok. 1500 x 1000 pikseli.

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA W ŁODZI

93-005 Łódź, ul. Czerwona 3, biuro@oil.lodz.pl, www.oil.lodz.pl
Centrala: 42 683 17 91, faks 42 683 13 78
Biuro OIL czynne: wtorek 9⁰⁰-17⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰
Informacje – sekretariat: 42 683 17 09, 42 683 17 10

Prezes ORL

Paweł R. Czekalski codziennie, po uzgodnieniu z Dyrektorem Biura

Wiceprezisi ORL

Małgorzata Lindorf (Komisja Stomatologiczna, Przewodnicząca Komisji ds. Praktyk Lekarskich ORL)
wtorek po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 14 (biuro OIL w Łodzi)

Mateusz Kowalczyk (ds. mediów, komunikacji i kształcenia) po uzgodnieniu telefonicznym,
tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Delegatura Łódzka: **Łukasz Jasek**
czwartek w godz. 13:00-14:00 po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Delegatura Piotrkowska: **Grzegorz Mazur** wtorki w godz. 12⁰⁰-13⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym,
tel. 44 649 17 34 (biuro 97-300 Piotrków Trybunalski, ZNP, ul. Sienkiewicza 16, tel. 44 649 17 34,
piotrkow@hipokrates.org, poniedziałek-piątek 8⁰⁰-15³⁰, wtorek 9⁰⁰-17⁰⁰)

Delegatura Sieradzka: **Beata Zwolińska**
po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 43 827 57 23 (biuro 98-200 Sieradz, SP ZOZ, ul. Armii Krajowej 7,
tel. 43 827 57 23, sieradz@hipokrates.org, poniedziałek-piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, wtorek bez interesantów)

Delegatura Skierniewicka: **Małgorzata Zalewska** po uzgodnieniu telefonicznym,
tel. 46 832 31 47 (biuro 96-100 Skierniewice, ul. Rybickiego 8, tel. 46 832 31 47, skierniewice@hipokrates.org
wtorek 8⁰⁰-17⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰, przyjmowanie interesantów: 10⁰⁰-15⁰⁰, wtorek 10⁰⁰-17⁰⁰)

Sekretarz ORL Filip Pawliczak po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 09 (biuro OIL w Łodzi)

Zastępca Sekretarza ORL Michał Bobrski po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10 (biuro OIL w Łodzi)

Skarbnik ORL Zbigniew Kijas po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 34 (biuro OIL w Łodzi)

Członkowie Prezydium ORL

Patrycja Proc, Diana Olczyk, Izabela Banaś, Lesław Jacek Pypeć (Komisja Kultury)
po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 01

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Michał Osica

wtorek po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 682 11 62 (biuro OIL w Łodzi)

Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego Andrzej Banyś poniedziałek w godz. 10⁰⁰-12⁰⁰

Rzecznik Praw Lekarzy Marek Nadolski po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 664 413 077 (biuro OIL w Łodzi)

Pełnomocnik ds. Zdrowia Lekarzy Emilia Kołodziej-Kowalska
po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 668 005 348 (biuro OIL w Łodzi)

Pełnomocnik ds. Lekarzy z niepełnosprawnością Filip Pawliczak – tel. 42 683 17 09, niepelnosprawni@oil.lodz.pl

.....**WYKAZ TELEFONÓW BEZPOŚREDNICH**.....

Dyrektor Biura OIL w Łodzi

Iwona Szelewa – tel. 42 683 17 01, biuro@oil.lodz.pl lub i.szelewa@hipokrates.org
(koordynator Klubu Lekarza, Sekcja Organizacyjna, Komisja Kultury)

Zastępca Dyrektora ds. administracyjno-technicznych

Wojciech Łukomski – tel. 42 683 17 01 (także sprawy Komisji Sportu i Rekreacji), w.lukomski@oil.lodz.pl

Sekretariat OIL

Barbara Czyżo – tel. 42 683 17 09, barbara.czyzo@oil.lodz.pl; **Anna Radzka** – tel. 42 683 17 10,
anna.radzka@oil.lodz.pl (karty sportowe); **Kamila Wieczorek** – kamila.wieczorek@oil.lodz.pl

Sprawy Komisji Bioetycznej i Komisji Etyki ORL Anna Marciniak, Grażyna Kusideł – tel. 42 683 17 44

Dział księgowości, kasa, składki, ubezpieczenia oraz Komisja Bytowa, Koło Lekarzy Seniorów – faks 42 684 98 94,

Kierownik Główna Księgowość OIL Małgorzata Lewandowska

Wiesława Legieźdź – tel. 42 683 17 33 (także sprawy Komisji Bytowej); **Olga Burdon** – tel. 42 683 17 32
Ewa Arlt – tel. 42 683 17 35; **Ilona Wantkiewicz** – tel. 42 683 17 34

(także sprawy Koła Lekarzy Seniorów); **Karolina Łuczak**

Dział rejestru – Rejestr lekarzy i lekarzy dentyistów. Rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
Koło Młodych Lekarzy, legitymacje lekarskie

Koordinator działu Izabela Fornalska – tel. 42 683 17 15, izabela.fornalska@oil.lodz.pl

SMK i rejestry Ewa Lenartowicz – tel. 42 683 17 17

Staże podyplomowe Kinga Karbowska – tel. 42 683 17 14, kinga.karbowska@oil.lodz.pl

RPWDL - Rejestr praktyk zawodowych Beata Krawiec – 42 683 17 42, praktyki@oil.lodz.pl

Zaświadczenia do UE Joanna Wencel – tel. 42 683 17 29, zaswiadczenia.do.ue@oil.lodz.pl

Marzena Kozakiewicz – marzena.kozakiewicz@oil.lodz.pl

Rejestr podmiotów kształcących, Ewidencja punktów edukacyjnych, Okręgowa Komisja Wyborcza

Katarzyna Krupska – tel. 42 683 17 60, katarzyna.krupska@oil.lodz.pl

Szkolenia – Ośrodek Kształcenia, konkursy na stanowiska kierownicze

Urszula Pruszyńska – tel. 42 683 17 25, u.pruszyńska@hipokrates.org

Informacyjny Wojciech Dionizy (także legitymacje lekarskie), **Piotr Wasiak** – tel. 42 683 17 21

Biuro Rzecznika Praw Lekarzy Anna Madajczyk-Pietrzak – tel. 42 683 17 50, anna.madajczyk-pietrzak@oil.lodz.pl

Kancelaria Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Łodzi lodz.rzecznik@hipokrates.org
poniedziałek, środa, czwartek 8⁰⁰-16⁰⁰, wtorek 8⁰⁰-17⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, tel. 42 682 11 62, 666 393 812

Emilia Antczak kierownik kancelarii, **Agnieszka Gasparowicz, Maciej Wojciechowski**

Kancelaria Okręgowego Sądu Lekarskiego w Łodzi lodz.sad@hipokrates.org poniedziałek,
środa, czwartek 8⁰⁰-16⁰⁰, wtorek 8⁰⁰-17⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, tel. 42 682 11 74

Maja Burkot kierownik kancelarii, **Anna Mikulska-Korpaczka** konsultant prawny, **Bożena Szymańska**

Rzecznik prasowy, redaktor strony internetowej OIL Justyna Kowalewska – tel. 539 033 608, j.kowalewska@oil.lodz.pl

Bufet w Klubie Lekarza – tel. 42 682 57 30

Lekarska Kasa Pożyczkowa – tel. 42 682 57 28

Dział Prawny – sekretariat Marta Kowalczyk, Anna Madajczyk-Pietrzak – tel. 42 683 17 23
(także Komisja ds. Legislacji, Uchwał i Wniosków), dzial.prawny@oil.lodz.pl

Dyżury prawników (pod tel. 42 683 17 36 lub osobiście) w godzinach:

Kierownik r.pr. Jarosław Klimek wtorek 14⁰⁰-15³⁰, **adw. dr Amadeusz Małolepszy** poniedziałek 14⁰⁰-16⁰⁰,
r.pr. Izabela Hozakowska-Kłosińska środa 14³⁰-16³⁰, **r.pr. Aleksandra Granosik-Kaczanowska** czwartek 13³⁰-15³⁰,
r.pr. Paweł Lenartowicz piątek 11⁰⁰-13⁰⁰

.....**RACHUNKI BANKOWE**.....

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi PKO BP SA | Oddział w Łodzi, nr konta 98 1020 3352 0000 1602 0010 0362
Na to konto przekazują składki lekarskie zakłady pracy, zbiorczo za pracowników. Indywidualnie składki lekarskie
członkowie OIL w Łodzi optacją na otrzymane, unikatowe numery kont bankowych (informacja w dziale księgowości).

Lekarska Kasa Pożyczkowa PKO BP SA, nr konta 03 1020 3352 0000 1502 0010 6195

Lekarskie lato w izbowym ogrodzie

Koło Młodych Lekarzy zorganizowało w wakacje dwa plenerowe wydarzenia.

W połowie lipca w przepięknych okolicznościach przyrody młodzi lekarze integrowali się przy smakołykach z grilla, muzyce miksowanej na żywo i tańcach. Miesiąc później odbył się pokaz kina plenerowego.

Fotoreportaż Karoliny Wilczyńskiej

Najbliższe wydarzenia w Klubie Lekarza i nie tylko!

3 września (niedziela)
godzina 18:00

Występ Kabaretu OIL pt. „Następny proszę”
– kolejna okazja, by zobaczyć 14. program kabaretu.

10 września (niedziela)
godzina 17:00

Koncert piosenki kabaretowej: Trzeci Oddech Kaczuchy oraz Wieczór poezji – swoje utwory zaprezentują lekarze i lekarze dentyści, laureaci konkursu literackiego i Biesiady Literackiej.

22-24 września

XVI Ogólnopolski Rajd Konny Lekarzy
Sekcja Jeździecka przy Okręgowej Izbie Lekarskiej
w Łodzi uprzejmie zaprasza na XVI Ogólnopolski
Rajd Konny Lekarzy im. Majora Hubala.
Informacji o szczegółach dotyczących Rajdu udziela
Wojciech Sędzicki, tel. 722 282 750.

1 października (niedziela)
godzina 17:00

„Woda i ogień” w poezji, malarstwie, piosence i fotografii – Mirosława Kuchciak-Brancewicz, Maria Skrzydłowska-Nowak, Dariusz Stępień, Janusz Śmiałowski.

6 października (piątek)
godzina 19:00

Wieczór szant

Do 10 października

Można nadsyłać prace na Międzynarodową Wystawę Fotograficzną Lekarzy pod hasłem „Bez zbędnych słów”.

Realizację tego tematu pozostawiamy inwencji oraz wyobraźni lekarzy i lekarzy dentyistów, chcących wziąć udział w wystawie.

Tegorocznej edycji wystawy, podobnie jak poprzednim, będzie towarzyszył konkurs, w którym prace oceni jury złożone z profesjonalistów. Do udziału w wystawie i konkursie fotograficznym zapraszamy Koleżanki i Kolegów nie tylko z okręgowych izb lekarskich w Polsce, ale także z zagranicy. Zapraszamy do przesyłania fotografii drogą elektroniczną lub na nośnikach danych.

Wernisaż wystawy, podczas którego zostaną ogłoszone wyniki konkursu fotograficznego, odbędzie się 22 października 2023 r. (niedziela) o godz. 17:00. Wystawa potrwa do 27 października br.

Regulamin, który określi warunki przystąpienia do konkursu fotograficznego, zamieścimy w następnym numerze „Panaceum”.

Kontakt:

Iwona Szelewa

Dyrektor Biura Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi,
tel. (0 42) 683 17 01

